

Česká spořitelna, a.s.

**Konsolidovaná účetní závěrka za rok končící 31. 12. 2016
sestavená v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví
ve znění přijatém Evropskou unií**

I. Konsolidovaný výkaz o úplném výsledku hospodaření České spořitelny, a.s., za rok končící 31. 12. 2016	4
II. Konsolidovaný výkaz o finanční situaci České spořitelny, a.s., k 31. 12. 2016	5
III. Konsolidovaný výkaz o změnách vlastního kapitálu	6
IV. Konsolidovaný výkaz o peněžních tocích za rok končící 31. 12. 2016	7
V. Příloha ke konsolidované účetní závěrce České spořitelny, a.s., za rok končící 31. 12. 2016	8
A. Všeobecné informace.....	8
B. Důležitá účetní pravidla	8
a) Východiska sestavení účetní závěrky.....	8
b) Principy konsolidace.....	8
Reklasifikace položek přehledu o peněžních tocích	9
c) Významné účetní úsudky, předpoklady a odhady	23
d) Implementace nových nebo novelizovaných standardů IFRS/IAS	24
C. Doplnující informace ke konsolidovanému výkazu o úplném výsledku hospodaření a konsolidovanému výkazu o finanční situaci České spořitelny, a.s.	28
1. Čistý úrokový výnos	28
2. Čistý výnos z poplatků a provizí.....	28
3. Výnosy z dividend	28
4. Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou	29
5. Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem.....	29
6. Všeobecné správní náklady.....	29
7. Čistý zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	30
8. Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	30
9. Ostatní provozní výsledek.....	30
10. Daň z příjmů	30
11. Rozdělení zisku.....	31
12. Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank.....	31
13. Deriváty k obchodování.....	32
14. Ostatní finanční aktiva k obchodování.....	32
15. Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	32
16. Realizovatelná finanční aktiva	32
17. Finanční aktiva držena do splatnosti.....	33
18. Cenné papíry	33
19. Úvěry a jiné pohledávky za bankami	33
20. Úvěry a jiné pohledávky za klienty.....	34
21. Zajišťovací deriváty	35
22. Účasti zaúčtované ekvivalenční metodou	35
23. Nekonsolidované strukturované jednotky.....	36
24. Hmotný majetek.....	37
25. Nehmotný majetek.....	38
26. Daňové pohledávky a závazky.....	38
27. Ostatní aktiva	39
28. Aktiva držena k prodeji a závazky související s aktivy drženy k prodeji.....	39
29. Ostatní finanční závazky k obchodování	39
30. Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	40
31. Finanční závazky v naběhlé hodnotě	40
32. Rezervy.....	42
33. Ostatní závazky.....	44
34. Vlastní kapitál celkem	44
35. Segmentová analýza	45
36. Leasing.....	48
37. Transakce se spřízněnými osobami.....	48
38. Převody finančních aktiv – repo operace a zápůjčky cenných papírů.....	50
39. Započtení finančních nástrojů.....	50
40. Řízení rizik	51
41. Zajišťovací účetnictví	81
42. Reálná hodnota aktiv a závazků.....	82
43. Finanční nástroje dle kategorií v souladu s IAS 39.....	87

44.	Poplatky za audit a ostatní poradenství	89
45.	Podmíněná aktiva a závazky	89
46.	Analýza zbytkové splatnosti	90
47.	Podrobnosti o společnostech zcela nebo částečně vlastněných skupinou k 31. prosinci 2016	91
48.	Události po rozvahovém dni	92

I. Konsolidovaný výkaz o úplném výsledku hospodaření České spořitelny, a.s., za rok končící 31. 12. 2016

Výkaz zisku a ztráty

V mil. Kč	Bod	2016	2015
Čistý úrokový výnos	1	25 512	25 864
Čistý výnos z poplatků a provizí	2	9 308	10 254
Výnosy z dividend	3	86	70
Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou	4	2 853	2 823
Zisk nebo (-) ztráta z účastí zaúčtovaných ekvivalenční metodou		-10	-
Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem	5	478	732
Náklady na zaměstnance	6	-9 169	-8 804
Ostatní správní náklady	6	-6 863	-7 628
Odpisy majetku	6	-2 114	-2 154
Čistý zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	7	1 421	449
Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	8	-1 905	-2 648
Ostatní provozní výsledek	9	-672	-1 018
Zisk z pokračujících činností před zdaněním		18 925	17 940
Daň z příjmů	10	-3 470	-3 645
Zisk z pokračujících činností po zdanění		15 455	14 295
Zisk nebo (-) ztráta běžného roku po zdanění		15 455	14 295
Zisk nebo (-) ztráta náležející nekontrolním podílům		-2	2
Zisk nebo (-) ztráta náležející vlastníkům mateřské společnosti		15 457	14 293

Výkaz o úplném výsledku hospodaření

V mil. Kč	Bod	2016	2015
Zisk nebo (-) ztráta běžného roku po zdanění		15 455	14 295
Položky, které budou v následujících obdobích převedeny do výkazu zisku a ztráty			
Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv			
Zisk nebo (-) ztráta za účetní období	10	-841	1 511
Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků			
Zisk nebo (-) ztráta za účetní období	10	297	2
Kurzové rozdíly			
Zisk nebo (-) ztráta za účetní období		-4	-27
Odložená daň související položkami, které budou v následujících obdobích převedeny do výkazu zisku a ztráty			
Zisk nebo (-) ztráta za účetní období	10, 26	103	-288
Celkem		-445	1 198
Ostatní úplný výsledek hospodaření		-445	15 493
Úplný výsledek hospodaření		15 010	15 493
Úplný výsledek hospodaření náležející nekontrolním podílům		-2	2
Úplný výsledek hospodaření náležející vlastníkům mateřské společnosti		15 012	15 491

Nedílnou součástí této účetní závěrky je příloha.

II. Konsolidovaný výkaz o finanční situaci České spořitelny, a.s., k 31. 12. 2016

V mil. Kč	Bod	2016	2015
Aktiva			
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	12	173 100	111 027
Finanční aktiva k obchodování		20 944	14 725
Deriváty k obchodování	13	13 357	13 995
Ostatní finanční aktiva k obchodování	14,18	7 587	730
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	15,18	423	907
Realizovatelná finanční aktiva	16,18	81 274	78 053
Finanční aktiva držaná do splatnosti	17,18	167 899	160 988
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	19	22 328	34 717
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	20	577 453	532 524
Zajišťovací deriváty	21	519	663
Hmotný majetek	24	10 456	12 318
Investice do nemovitostí	24	2 390	4 949
Nehmotný majetek	25	4 284	3 966
Účasti v přidružených společnostech a společně řízených podnicích	22	753	
Pohledávky ze splatné daně	26	611	740
Pohledávky z odložené daně	26	136	146
Aktiva držaná k prodeji	28	320	
Ostatní aktiva	27	3 636	3 861
Aktiva celkem		1 066 526	959 584
Závazky a vlastní kapitál			
Finanční závazky k obchodování		17 982	14 956
Deriváty k obchodování	13	13 877	14 944
Ostatní finanční závazky k obchodování	29	4 105	12
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	30	1 997	4 019
Vklady klientů		1 997	4 019
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	31	911 350	811 679
Vklady bank		114 282	83 915
Vklady klientů		786 876	709 817
Emitované dluhové cenné papíry		9 173	15 493
Ostatní finanční závazky		1 019	2 454
Zajišťovací deriváty	21	452	496
Rezervy	32	2 909	2 584
Závazky ze splatné daně	26	109	100
Závazky související s aktivy drženy k prodeji	28	188	
Závazky z odložené daně	26	125	621
Ostatní závazky	33	9 684	5 166
Vlastní kapitál celkem	34	121 730	119 963
Vlastní kapitál náležející nekontrolním podílům		166	-23
Vlastní kapitál náležející vlastníků mateřské společnosti		121 564	119 986
Závazky a vlastní kapitál celkem		1 066 526	959 584

Nedílnou součástí této účetní závěrky je příloha.

Tato konsolidovaná účetní závěrka byla skupinou sestavena a představenstvem schválena dne 7. 3. 2017 a bude předložena ke schválení valné hromadě.

Tomáš Salomon
Předseda představenstva

Wolfgang Schopf
Místopředseda představenstva

III. Konsolidovaný výkaz o změnách vlastního kapitálu

V mil. Kč	Upsaný základní kapitál	Kapitálové fondy	Nerozdělený zisk	Ostatní kapitálové nástroje	Zákonný rezervní fond	Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv	Kurzové rozdíly	Vlastní kapitál náležející vlastníkům mateřské společnosti	Vlastní kapitál náležející nekontrolním podílům	Vlastní kapitál celkem
K 1. 1. 2015	15 200	11	86 827	-	3 833	26	2 052	-140	107 809	-26	107 783
Dividendy	-	-	-11 400	-	-	-	-	-	-11 400	-	-11 400
Ostatní kapitálové nástroje	-	-	-	8 107	-	-	-	-	8 107	-	8 107
Převod rezervního fondu	-	-	388	-	-409	-	-	-	-21	1	-20
Úplný výsledek hospodaření	-	-	14 293	-	-	2	1 223	-27	15 491	2	15 493
Zisk nebo (-) ztráta běžného roku po zdanění	-	-	14 293	-	-	-	-	-	14 293	2	14 295
Ostatní úplný výsledek hospodaření	-	-	-	-	-	2	1 223	-27	1 198	-	1 198
K 31. 12. 2015	15 200	11	90 108	8 107	3 424	28	3 275	-167	119 986	-23	119 963
K 1. 1. 2016	15 200	11	90 108	8 107	3 424	28	3 275	-167	119 986	-23	119 963
Dividendy	-	-	-13 423	-	-	-	-	-	-13 423	-	-13 423
Ostatní	-	-	-11	-	-	-	-	-	-11	191	180
Převod rezervního fondu	-	-	3 037	-	-3 037	-	-	-	-	-	-
Úplný výsledek hospodaření	-	-	15 457	-	-	240	-681	-4	15 012	-2	15 010
Zisk nebo (-) ztráta běžného roku po zdanění	-	-	15 457	-	-	-	-	-	15 457	-2	15 455
Ostatní úplný výsledek hospodaření	-	-	-	-	-	240	-681	-4	-445	-	-445
K 31. 12. 2016	15 200	11	95 168	8 107	387	268	2 594	-171	121 564	166	121 730

Nedílnou součástí této účetní závěrky je příloha.

IV. Konsolidovaný výkaz o peněžních tocích za rok končící 31. 12. 2016

V mil. Kč	Bod	2016	2015 re- klasifikováno
Zisk z pokračujících činností před zdaněním		18 925	17 940
Úpravy o nepeněžní operace			
Odpisy majetku, tvorba a zúčtování opravných položek k majetku, přecenění majetku	6, 24, 25	2 143	2 616
Tvorba a zúčtování rezerv a opravných položek (včetně opravných položek a rezerv k pohledávkám)	8, 9, 32	2 694	3 482
Zisk nebo (-) ztráta z prodeje majetku		-1 413	-45
Změna reálné hodnoty derivátů		-31	-420
Časově rozlišené úroky, amortizace diskontu a prémie		-1 070	279
Ostatní úpravy		1 198	-211
Změna provozních aktiv a závazků po úpravě o nepeněžní operace			
Vklady u ČNB		5 737	4 221
Úvěry a jiné pohledávky za bankami		10 142	4 867
Úvěry a jiné pohledávky za klienty		-47 186	-36 900
Finanční aktiva k obchodování		-6 986	3 885
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty		506	407
Realizovatelná finanční aktiva: dluhové nástroje		-4 382	14 886
Finanční aktiva držena do splatnosti		-10 283	-4 413
Ostatní provozní aktiva		1 087	2 594
Vklady bank		27 673	33 098
Vklady klientů		77 108	38 378
Finanční závazky k obchodování		2 056	-8 413
Zvýšení nekontrolních podílů		185	-28
Placená daň z příjmů		-3 651	-3 915
Ostatní provozní závazky		2 649	-82
Peněžní tok z provozních činností		77 101	72 226
Realizovatelná finanční aktiva: kapitálové nástroje		867	-1 420
Příjmy z prodeje			
Hmotného a nehmotného majetku a investic do nemovitostí		201	1 295
Majetkových účastí		-	-
Pořízení			
Hmotného a nehmotného majetku a investic do nemovitostí		-2 016	-2 010
Příjmy z prodeje dceřiných podniků	47	1 347	-14
Peněžní tok z investičních činností		399	-2 149
Ostatní kapitálové nástroje		-	8 107
Dividendy vyplacené vlastníkův mateřské společnosti		-13 423	-11 400
Dividendy vyplacené nekontrolním podílům		1	-
Ostatní finanční činnost (především změny podřízených závazků)		8	-247
Emitované dluhové cenné papíry – prodej		95	575
Emitované dluhové cenné papíry – zpětný odkup		-6 575	-7 602
Peněžní tok z finančních činností		-19 894	-10 567
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na počátku účetního období		92 278	32 768
Peněžní tok z provozních činností		77 101	75 219
Peněžní tok z investičních činností		399	-5 142
Peněžní tok z finančních činností		-19 894	-10 567
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na konci účetního období	12	149 884	92 278
Peněžní toky z daní, úroků a dividend			
Placená daň z příjmů (zahrnuta do peněžního toku z provozních činností)		-3 651	-3 915
Úroky přijaté		28 565	30 087
Dividendy přijaté		86	70
Úroky placené		-2 683	-2 748
Dividendy placené		-13 423	-11 400

Nedílnou součástí této účetní závěrky je příloha.

V. Příloha ke konsolidované účetní závěrce České spořitelny, a.s., za rok končící 31. 12. 2016

A. VŠEOBECNÉ INFORMACE

Česká spořitelna, a.s. („Česká spořitelna“ nebo „banka“), se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782, je právním nástupcem České státní spořitelny. Jako akciová společnost byla v České republice zaregistrována dne 30. 12. 1991. Je univerzální bankou poskytující služby drobného, komerčního a investičního bankovníctví na území České republiky.

V důsledku vnitroskupinové fúze společností EGB Ceps Holding GmbH a Erste Group Bank AG („Erste Group Bank“) se majoritním akcionářem České spořitelny a mateřskou společností celé skupiny stala Erste Group Bank. Spolu se svými dceřinými a přidruženými společnostmi tvoří Česká spořitelna konsolidační celek.

Skupina musí dodržovat regulační požadavky České národní banky („ČNB“), Zákon o bankách a směrnice a nařízení Evropské unie. Mezi tyto regulační požadavky patří limity a další omezení týkající se kapitálové přiměřenosti, kategorizace pohledávek a podrozvahových závazků, úvěrového rizika ve spojitosti s klienty skupiny, likvidity, úrokového rizika, měnových pozic a provozního rizika.

Kromě bankovních subjektů podléhají regulačním požadavkům další společnosti ve skupině, zejména v oblasti penzijního připojištění, kolektivního investování a zprostředkovatelských služeb.

Skupina klientům nabízí kompletní škálu bankovních a jiných finančních služeb, mimo jiné spořicí a běžné účty, asset management, spotřebitelské a hypoteční úvěry, služby investičního bankovníctví, obchodování s cennými papíry a deriváty, správu portfolia, projektové financování, financování zahraničního obchodu, corporate finance, služby pro kapitálové a peněžní trhy a obchodování s cizí měnou.

B. DŮLEŽITÁ ÚČETNÍ PRAVIDLA

a) Východiska sestavení účetní závěrky

Konsolidovaná účetní závěrka skupiny za rok 2016 a vykázané finanční údaje za předchozí účetní období byly sestaveny v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví („IFRS“) ve znění přijatém Evropskou unií na základě nařízení (ES) č. 1606/2002, o uplatňování mezinárodních účetních standardů.

Konsolidovaná účetní závěrka byla připravena na základě ocenění v pořizovacích cenách, s výjimkou realizovatelných finančních aktiv, derivátů, finančních aktiv a závazků k obchodování a finančních aktiv a závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, které jsou oceněny reálnou hodnotou. Účetní hodnota aktiv a závazků, které jsou zajištěnými položkami u zajištění reálné hodnoty a které by v případě, že by nebyly součástí zajišťovacího vztahu, byly oceněny naběhlou hodnotou, se upravuje o změny reálné hodnoty, k nimž dochází z titulu zajištěného rizika v rámci účinného zajišťovacího vztahu.

Konsolidovaná účetní závěrka byla sestavena na předpokladu nepřetržitého trvání skupiny.

Není-li uvedeno jinak, veškeré částky jsou v milionech českých korun („Kč“). Částky v tabulkách mohou obsahovat zaokrouhlovací rozdíly.

b) Principy konsolidace

Dceřiné společnosti

Konsolidovaná účetní závěrka byla sestavena na základě finančních informací všech dceřiných společností přímo nebo nepřímo kontrolovaných skupinou. Informace byly převzaty z jejich řádných účetních závěrek sestavených k 31. 12. 2016.

Dceřiné společnosti jsou konsolidovány od data, kdy v nich skupina získala kontrolu. Skupina ovládá účetní jednotku, do níž investovala, pokud je vystavena variabilním výnosům nebo na ně má právo na základě své angažovanosti v této jednotce a může tyto výnosy prostřednictvím své kontroly nad ní ovlivňovat.

Výsledky dceřiných společností, které skupina získala nebo pozbyla v průběhu roku, se zahrnují do konsolidovaného výkazu o úplném výsledku hospodaření od data akvizice, resp. do data pozbytí. Účetní závěrky všech dceřiných společností zahrnutých do konsolidace byly sestaveny za stejné účetní období jako účetní závěrka České spořitelny, a.s., a na základě stejných účetních pravidel. Všechny vnitroskupinové zůstatky, transakce, výnosy a náklady a rovněž nerealizované zisky a ztráty a dividendy byly při konsolidaci vyloučeny.

Nekontrolní podíly představují poměrnou část celkového úplného výsledku hospodaření a čistých aktiv nenáležících přímo ani nepřímo vlastníků České spořitelny, a.s. Tyto podíly jsou v konsolidovaném výkazu o úplném výsledku hospodaření a v položce „Vlastní kapitál“ v konsolidovaném výkazu o finanční situaci vykázány odděleně od vlastního kapitálu náležejícího vlastníků mateřské společnosti. Pořízení nekontrolních podílů se účtuje jako kapitálová transakce, tj. rozdíl mezi uhrazenou protihodnotou a poměrnou částí účetní hodnoty čistých nabytých aktiv se účtuje do vlastního kapitálu. Prodej nekontrolního podílu v dceřině společnosti, který nevede ke ztrátě kontroly, se účtuje stejným způsobem.

Přírůstky skupiny v roce 2016

V roce 2016 nebyly do konsolidace nově zahrnuty žádné dceřiné společnosti, které by byly z hlediska skupiny významné.

Úbytky ze skupiny v roce 2016

V říjnu skupina prodala 100 % svého podílu ve společnostech BECON s.r.o., Nové Butovice Development s.r.o., Campus Park a.s., a Gallery MYSŠÁK a.s.

Ostatní změny

Prodej realitního investičního fondu CPDP Prievozská, a.s. splnil kritéria podle IFRS 5, a proto je v účetní závěrce za rok končící 31. 12. 2016 uveden v konsolidovaném výkazu o finanční situaci v položkách „Aktiva držena k prodeji“ a „Závazky související s aktivy drženy k prodeji“. Před převedením tohoto majetku do vyřazované skupiny aktiv klasifikované jako držena k prodeji byl v souladu s IAS 36 proveden test snížení hodnoty nefinančních aktiv tohoto fondu. Na základě testu nebyla v souvislosti s těmito nefinančními aktivy vyřazované skupiny v roce 2016 zaúčtována žádná ztráta ze snížení hodnoty. V roce 2016 získala skupina podstatný vliv ve společnosti Global Payments s.r.o. (prostřednictvím své dceřiné společnosti Holding Card Service s.r.o.), tato investice je klasifikována jako účast v přidružené společnosti.

Přírůstky skupiny v roce 2015

V roce 2015 nebyly do konsolidace nově zahrnuty žádné dceřiné společnosti, které by byly z hlediska skupiny významné.

Úbytky ze skupiny v roce 2015

V červnu 2015 se uskutečnil prodej společnosti Smíchov Real Estate, a.s., která byla původně založena pro účely investování do nemovitostí.

V září 2015 byla prodána společnost CPDP Shopping Mall Kladno, a.s., která byla rovněž založena pro účely investování do nemovitostí.

V listopadu 2015 se uskutečnil prodej společnosti Trenčín Retail Park a.s., která byla také původně založena pro účely investování do nemovitostí.

Účasti v přidružených společnostech a společně řízených podnicích

Účasti v přidružených společnostech a společně řízených podnicích se do konsolidované účetní závěrky zahrnují ekvivalenční metodou. V souladu s touto metodou se účast ve výkazu o finanční situaci oceňuje pořizovací cenou upravenou o změny podílu skupiny na čistých aktivech dané účetní jednotky, k nimž dojde po datu akvizice. Podíl skupiny na výsledku hospodaření přidružené společnosti nebo společně řízeného podniku se vykazuje ve výkazu zisku a ztráty a ve výkazu o ostatním úplném výsledku hospodaření. Pro zahrnutí účetních jednotek účtovaných ekvivalenční metodou do konsolidace se používá jejich řádná účetní závěrka za rok končící 31. 12. 2016.

Přidružené společnosti jsou účetní jednotky, v nichž skupina uplatňuje podstatný vliv. Podstatný vliv opravňuje k účasti na rozhodování o finanční a provozní politice jednotky, do níž bylo investováno, ale nejedná se o ovládnání ani spoluovládání takové politiky. Obecné pravidlo je, že za podstatný vliv se považuje podíl na hlasovacích právech mezi 20 % a 50 %.

Společně řízené podniky jsou společná ujednání, v nichž skupina vykonává kontrolu společně s jedním nebo několika spoluvlastníky. Tito spoluvlastníci mají práva na čistá aktiva ujednání, nikoli na aktiva a závazky týkající se takového ujednání. Společná kontrola existuje pouze v případě, že rozhodnutí o relevantních činnostech vyžadují jednomyslný souhlas spoluovládajících stran. Skupina se nepodílí na žádné společné činnosti.

c) Metody účtování a oceňování

Reklasifikace položek přehledu o peněžních tocích

Skupina v roce 2016 přehodnotila strukturu informací uváděných ve výkazu o peněžních tocích v souvislosti s ekonomickým modelem u podkladových finančních nástrojů. Výsledné změny se týkají položek „Realizovatelná finanční aktiva: kapitálové nástroje“ a „Finanční aktiva držena do splatnosti“.

V důsledku reklasifikace jsou peněžní toky z kapitálových nástrojů, které byly uvedeny ve výkazu o finanční situaci v položce „Realizovatelná finanční aktiva“, nyní vykázány v rámci peněžního toku z investiční činnosti (tj. spolu s peněžními toky z dluhových finančních nástrojů), nikoli peněžního toku z provozní činnosti. Naopak peněžní toky z „Finančních aktiv drženy do splatnosti“ jsou zahrnuty do peněžního toku z provozní činnosti, zatímco dříve byly součástí peněžního toku z investiční činnosti.

Cílem reklasifikace bylo poskytnout relevantnější a spolehlivější informace o peněžních tocích skupiny.

V mil. Kč	1-12 2015 původně	Reklasifikace	1-12 2015 reklasifikováno
Zisk z pokračujících činností před zdaněním	17 940	-	17 940
Realizovatelná finanční aktiva: dluhové nástroje	13 466	1 420	14 886
Finanční aktiva držena do splatnosti	0	-4 413	-4 413
Neupravené položky	43 813	-	43 813
Peněžní tok z investiční činnosti	75 219	-2 993	72 226
Realizovatelná finanční aktiva: kapitálové nástroje	-	-1 420	-1 420
Příjmy z prodeje/splacení			
Finančních aktiv držených do splatnosti a přidružených podniků	17 777	-17 777	-
Pořízení			
Finančních aktiv držených do splatnosti a přidružených podniků	-22 190	22 190	-
Neupravené položky	-729	-	-729
Peněžní tok z investiční činnosti	-5 142	2 993	-2 149
Peněžní tok z finanční činnosti	-10 567	-	-10 567
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na počátku účetního období	32 768	-	32 768
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na konci účetního období	92 278	-	92 278

Přepočítání cizí měny

Konsolidovaná účetní závěrka je sestavena v českých korunách. Funkční měna je měna primárního ekonomického prostředí, ve kterém daná společnost působí. Každá společnost skupiny má vlastní funkční měnu a položky obsažené v její účetní závěrce jsou oceněny za použití této funkční měny.

Pro přepočítání cizích měn se používají směnné kurzy vyhlášené Českou národní bankou. V případě společností ve skupině, jejichž funkční měnou je euro, se používají referenční sazby vyhlášené Evropskou centrální bankou ("ECB").

(i) Transakce a zůstatky v cizí měně

Transakce v cizí měně se prvotně oceňují za použití směnného kurzu funkční měny platného k datu transakce. Následně jsou peněžní aktiva a závazky denominované v cizích měnách přepočteny příslušnými směnnými kurzy funkční měny platnými k rozvahovému dni. Veškeré kurzové rozdíly jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“. Aktiva a závazky nepeněžní povahy původně oceněné historickou pořizovací cenou v cizí měně jsou přepočteny na české koruny směnným kurzem platným k datu původní transakce. Nepeněžní aktiva a závazky původně oceněné reálnou hodnotou v cizí měně jsou přepočítány na české koruny směnným kurzem platným k datu stanovení reálné hodnoty.

(ii) Přepočítání účetních závěrek společností ve skupině

Aktiva a závazky zahraničních jednotek skupiny (zahraničních dceřiných společností a organizačních složek) se přepočítávají na prezentační měnu skupiny, jíž jsou české koruny, směnným kurzem platným k rozvahovému dni (závěrkovým kurzem). Jejich výkazy o úplném výsledku hospodaření se přepočítávají průměrným čtvrtletním kurzem. Goodwill a nehmotná aktiva zaúčtovaná v souvislosti s pořízením zahraničních dceřiných společností (tj. vztahy se zákazníky a ochranné známky) a rovněž úpravy reálné hodnoty aktiv a závazků při akvizici se účtují stejně jako aktiva a závazky dané zahraniční jednotky a přepočítávají se závěrkovým kurzem. Kurzové rozdíly vznikající v souvislosti s přepočtem se zahrnují do ostatního úplného výsledku hospodaření. Při prodeji zahraniční dceřiné společnosti se kumulativní částka kurzových rozdíků, která byla vykázána v ostatní úplném výsledku hospodaření, vykáže ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výsledek“.

Finanční nástroje – účtování a oceňování

Finanční nástroj je jakákoli smlouva, kterou vzniká finanční aktivum jedné účetní jednotky a zároveň finanční závazek nebo kapitálový nástroj jiné účetní jednotky. V souladu s IAS 39 se veškerá finanční aktiva a závazky včetně finančních derivátů vykazují ve výkazu o finanční situaci a oceňují v souladu s pravidly relevantními pro příslušnou kategorii finančních nástrojů, do níž patří.

Skupina klasifikuje finanční nástroje do následujících kategorií:

- finanční aktiva nebo finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty

- realizovatelná finanční aktiva
- finanční aktiva držena do splatnosti
- úvěry a pohledávky
- finanční závazky v naběhlé hodnotě

Kategorie finančních nástrojů definované v IAS 39 nemusí nutně odpovídat jednotlivým položkám výkazu o finanční situaci. Vztahy mezi těmito položkami a kategoriemi finančních nástrojů jsou vysvětleny v tabulce v bodě (xii).

(i) Prvotní zaúčtování

Skupina zaúčtuje finanční nástroj v okamžiku, kdy se stane účastníkem smluvního vztahu týkajícího se daného finančního nástroje. V případě finančních aktiv oceněných reálnou hodnotou se nákup nebo prodej s obvyklým termínem dodání účtuje k datu obchodu, u finančních aktiv neoceněných reálnou hodnotou k datu vypořádání. Koupě nebo prodej s obvyklým termínem dodání je koupě nebo prodej finančního aktiva podle smlouvy, jejíž podmínky vyžadují dodání aktiva ve lhůtě stanovené v obecné rovině zákonem nebo konvencemi daného trhu. Klasifikace finančních nástrojů při prvotním zaúčtování závisí na jejich charakteristických rysech a záměru managementu, pro který byly pořízeny.

(ii) Prvotní ocenění finančních nástrojů

Finanční nástroje se prvotně oceňují reálnou hodnotou zvýšenou o transakční náklady. Výjimku představují pouze finanční nástroje v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty, u nichž se transakční náklady účtují přímo do nákladů. Následné přeceňování finančních nástrojů je popsáno níže.

(iii) Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank

Za peněžní ekvivalenty se v rámci skupiny považuje pokladní hotovost a vklady u ČNB, pokladniční poukázky a státní dluhopisy se zbytkovou splatností do 3 měsíců, nostro a loro účty s bankami.

Za hotovost u centrálních bank se považují výhradně vklady u centrálních bank a dalších finančních institucí splatné na požádání, tj. vklady, které jsou splatné okamžitě nebo s výpovědní lhůtou jednoho pracovního dne či 24 hodin. Do této položky se zahrnují rovněž povinné minimální rezervy.

(iv) Finanční deriváty

Pokud jde o používané deriváty, jedná se v případě skupiny především o úrokové swapy, futures, FRA, úrokové opce, měnové swapy, měnové opce a CDS (swapy úvěrového selhání). Deriváty se oceňují reálnou hodnotou a vykazují se jako aktiva, je-li jejich reálná hodnota kladná, resp. jako závazky v případě záporné reálné hodnoty.

Pro účely prezentace v účetních výkazech se finanční deriváty dělí na:

- deriváty k obchodování; a
- zajišťovací deriváty

Jako deriváty k obchodování jsou zařazeny finanční deriváty, které neplní funkci zajišťovacího nástroje. Tyto deriváty jsou vykázané ve výkazu finanční situace v položce „Deriváty k obchodování“ v rámci „Finančních aktiv k obchodování“, resp. „Finančních závazků k obchodování“. Do této položky se zahrnují všechny typy finančních derivátů nepoužívaných jako zajištění, bez ohledu na jejich interní klasifikaci, tj. jak deriváty vedené v obchodním, tak bankovním portfoliu.

Změny reálné hodnoty (čisté ceny - „clean price“) finančních derivátů k obchodování se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“.

Úrokové výnosy/náklady týkající se finančních derivátů k obchodování, které jsou vedeny v bankovním portfoliu, se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“. V případě finančních derivátů k obchodování, které jsou vedeny v obchodním portfoliu, se úrokové výnosy/náklady vykazují v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“.

Jako zajišťovací deriváty jsou zařazeny deriváty, které plní funkci zajišťovacího nástroje v zajištěních splňujících podmínky vymezené v IAS 39. Tyto deriváty jsou vykázané ve výkazu o finanční situaci v aktivech, resp. v pasívech v položce „Zajišťovací deriváty“.

Změny reálné hodnoty (čisté ceny - „clean price“) zajišťovacích derivátů se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“.

Účinná část změn reálné hodnoty zajišťovacího derivátu (v plné ceně, tj. včetně naakumulované úrokové složky) u zajištění peněžních toků se vykazuje v ostatním úplném výsledku hospodaření v položce „Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků“. Neúčinná část změn reálné hodnoty zajišťovacího derivátu (v čisté ceně) u zajištění peněžních toků se vykazuje ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“.

Úrokové výnosy/náklady týkající se zajišťovacích derivátů používaných u zajištění reálné hodnoty se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“. Úrokové výnosy/náklady týkající se zajišťovacích derivátů používaných u zajištění peněžních toků jsou součástí plné ceny derivátu (tj. včetně naakumulované úrokové složky), která se rozděluje na účinnou a neúčinnou část zajištění, jak je popsáno výše.

(v) Finanční aktiva a finanční závazky k obchodování

Do kategorie finančních aktiv a finančních závazků k obchodování se zařazují jednak finanční deriváty a jednak ostatní finanční aktiva, resp. ostatní finanční závazky k obchodování. Způsob vykazování finančních derivátů je popsán výše v bodě (iv).

Do ostatních finančních aktiv, resp. ostatních finančních závazků k obchodování se zařazují nederivátové finanční nástroje. Jedná se o dluhové a majetkové cenné papíry pořízené nebo vystavené za účelem prodeje nebo zpětného odkupu v blízké budoucnosti. Tyto nástroje jsou vykázány ve výkazu o finanční situaci v položce „Ostatní finanční aktiva k obchodování“, resp. „Ostatní finanční závazky k obchodování“ v rámci „Finančních aktiv k obchodování“, resp. „Finančních závazků k obchodování“.

Změny reálné hodnoty ostatních finančních aktiv, resp. ostatních finančních závazků k obchodování (u dluhových cenných papírů v čisté ceně) se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“. Úrokové výnosy a náklady se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“. Přijaté dividendy se vykazují tamtéž v položce „Výnosy z dividend“.

Jsou-li cenné papíry nakoupené se současným sjednáním zpětného prodeje nebo zapůjčené formou zápůjčky cenných papírů následně prodány třetí straně, povinnost vrátit je se zaúčtuje jako prodej nakrátko (short sale) v rámci „Ostatních finančních závazků k obchodování“.

(vi) Finanční aktiva a finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty

Jedná se o kategorii finančních aktiv a finančních závazků, u nichž management při prvotním zaúčtování rozhodl, že budou oceňovány reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů (tj. uplatnil tzv. fair value option).

Skupina tuto možnost využívá u finančních aktiv řízených na principu oceňování reálnou hodnotou. Výkonnost portfolia takových finančních aktiv je vyhodnocována na základě zdokumentované investiční strategie a výsledky jsou pravidelně reportovány klíčovými řídicím pracovníkům skupiny. Portfolio je tvořeno především podílovými listy fondů, cennými papíry finančních institucí a státními dluhopisy.

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty se ve výkazu o finanční situaci vykazují v položce „Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty“. Změny jejich reálné hodnoty se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“. Úrokové výnosy z dluhových nástrojů se vykazují v položce „Čistý úrokový výnos“. Dividendy z kapitálových nástrojů se vykazují v položce „Výnosy z dividend“.

Skupina využívá fair value option rovněž u některých hybridních finančních závazků, a to v následujících případech:

- oceňování reálnou hodnotou eliminuje nebo významně omezuje nesoulad mezi finančním závazkem, který by se za normálních okolností oceňoval naběhlou hodnotou, a souvisejícím derivátem oceněným reálnou hodnotou;
- do kategorie nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty se zařadí celá hybridní smlouva, protože obsahuje vložený derivát.

Změna reálné hodnoty připadající na změny vlastního kreditního rizika skupiny se v případě finančních závazků zařazených do kategorie oceňované reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty stanoví metodou popsanou v IFRS 7. Změna odpovídá rozdílu mezi současnou hodnotou závazku a jeho objektivně zjistitelnou tržní cenou na konci účetního období. Závazek se diskontuje sazbou, která se rovná součtu objektivně zjistitelné úrokové míry (benchmark) na konci účetního období a vnitřní míře návratnosti specifické pro složku daného finančního nástroje, která byla stanovena na počátku účetního období.

Finanční závazky, které se skupina rozhodla ocenit reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty, se vykazují ve výkazu o finanční situaci v položce „Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty“ a dále se dělí na „Vklady klientů“ a „Emitované dluhové cenné papíry“. Změny jejich reálné hodnoty se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“. Související úrokové náklady se zahrnují do položky „Čistý úrokový výnos“.

(vii) Realizovatelná finanční aktiva

Jako realizovatelná finanční aktiva se klasifikují dluhové a majetkové cenné papíry, případně další majetkové účasti ve společnostech, v nichž banka nemá podstatný vliv. Pokud jde o majetkové cenné papíry, do této kategorie se zařazují ty, které nejsou klasifikovány ani jako finanční aktiva k obchodování ani jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty. Pokud jde o dluhové cenné papíry, v této kategorii jsou ty, které má banka v úmyslu držet po dobu neurčitou a které mohou být prodány kvůli získání likvidity nebo v reakci na změnu tržních podmínek.

Realizovatelná finanční aktiva se oceňují reálnou hodnotou a ve výkazu o finanční situaci jsou vykázána v položce „Realizovatelná finanční aktiva“.

Nerealizované zisky a ztráty se účtují do ostatního úplného výsledku hospodaření a až do vyřazení nebo znehodnocení aktiva se vykazují v položce „Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv“. V případě vyřazení nebo znehodnocení realizovatelného finančního aktiva se kumulovaný zisk či ztráta původně zaúčtované do ostatního úplného výsledku hospodaření vykážou ve výkazu zisku a ztráty, a to v položce „Čistý zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků“.

nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty“ v případě prodeje aktiva nebo v položce „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv“ v případě snížení jeho hodnoty.

Úrokové výnosy z realizovatelných finančních aktiv se vykazují v položce „Čistý úrokový výnos“. Přijaté dividendy se vykazují v položce „Výnosy z dividend“.

Majetkové cenné papíry, u nichž není k dispozici kotovaná tržní cena a jejichž reálnou hodnotu nelze spolehlivě stanovit, se oceňují pořizovací cenou sníženou o opravnou položku (ztrátu z trvalého snížení hodnoty). Skupina takto postupuje v případě, že výsledkem oceňovacích modelů použitých pro stanovení reálné hodnoty je rozpětí odhadů široké a jejich pravděpodobnost nelze spolehlivě posoudit. Jedná se o cenné papíry, pro které neexistuje trh.

(viii) Finanční aktiva držená do splatnosti

Nederivátová finanční aktiva s fixními či určitelnými platbami a pevně stanoveným termínem splatnosti, u nichž má skupina záměr držet je do splatnosti a je schopná tak učinit, se klasifikují jako finanční aktiva držená do splatnosti a ve výkazu o finanční situaci se vykazují v položce „Finanční aktiva držená do splatnosti“. Po prvotním vykázaní se oceňují naběhlou hodnotou. Při výpočtu naběhlé hodnoty se zohledňují veškeré diskonty, prémie a transakční náklady, které jsou nedílnou součástí efektivní úrokové míry.

Úrokové výnosy z finančních aktiv držených do splatnosti se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“. Ztráty ze snížení hodnoty těchto finančních aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv“. Zisky nebo ztráty realizované při jejich příležitostném prodeji se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty“.

(ix) Úvěry a pohledávky

Finanční aktiva splňující definici úvěrů a pohledávek jsou vykázána ve výkazu o finanční situaci v položkách „Úvěry a jiné pohledávky za bankami“ a „Úvěry a jiné pohledávky za klienty“. V těchto položkách výkazu o finanční situaci jsou zahrnuty rovněž pohledávky z finančního leasingu, které se účtují podle IAS 17.

Úvěry a pohledávky jsou nederivátová finanční aktiva (včetně dluhových cenných papírů) s fixními či určitelnými platbami a pevně stanoveným termínem splatnosti, pro něž není k dispozici kotovaná tržní cena, a současně se nejedná o:

- finanční aktiva, která skupina hodlá prodat okamžitě nebo v blízké budoucnosti, ani o finanční aktiva, která jsou při prvotním zaúčtování oceněna reálnou hodnotou vykázanou do zisku nebo ztráty;
- finanční aktiva, která skupina při prvotním zaúčtování zařadila do kategorie realizovatelných finančních aktiv;
- finanční aktiva, u nichž skupina nemůže získat zpět prakticky celou svou počáteční investici z jiného důvodu než pro zhoršení bonity úvěru.

Po prvotním zaúčtování se úvěry a pohledávky oceňují naběhlou hodnotou. Způsob následného přeceňování pohledávek z titulu finančního leasingu je popsán v sekci „Leasing“. Úrokové výnosy se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“.

Ztráty ze snížení hodnoty úvěrů a pohledávek se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv“.

(x) Finanční závazky v naběhlé hodnotě

Finanční závazky se oceňují naběhlou hodnotou, případně reálnou hodnotou vykázanou do zisku nebo ztráty.

Pro jejich vykázaní ve výkazu o finanční situaci se používá položka „Finanční závazky v naběhlé hodnotě“, která se dále dělí na „Vklady bank“, „Vklady klientů“, „Emitované dluhové cenné papíry“ a „Ostatní finanční závazky“.

Úrokové náklady se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“. Zisky a ztráty z titulu odúčtování finančních závazků v naběhlé hodnotě (především z důvodu jejich zpětného odkupu) se vykazují v položce „Zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty“.

(xi) Day 1 profit

V případě, že existuje rozdíl mezi transakční cenou na neaktivním trhu a reálnou hodnotou z jiné zjistitelné běžné tržní transakce se stejným nástrojem nebo založené na oceňovacích technikách, jejichž proměnné obsahují pouze data z trhu, vykazuje skupina rozdíl mezi transakční cenou a reálnou hodnotou (tzv. Day 1 profit) ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“.

(xii) *Vztahy mezi položkami výkazu o finanční situaci, způsobem jejich ocenění a kategoriemi finančních nástrojů:*

Položka výkazu o finanční situaci	Způsob ocenění			Kategorie finančních nástrojů
	Reálnou hodnotou	Naběhlou hodnotou	Ostatní	
Aktiva				
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank		x	Nominální hodnota	Není relevantní
Finanční aktiva k obchodování				
Deriváty k obchodování	x			Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty
Ostatní finanční aktiva k obchodování	x			Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	x			Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty
Realizovatelná finanční aktiva	x			Realizovatelná finanční aktiva
Finanční aktiva držená do splatnosti		x		Finanční nástroje držené do splatnosti
Úvěry a jiné pohledávky za bankami		x		Úvěry a pohledávky
Úvěry a jiné pohledávky za klienty		x		Úvěry a pohledávky
Zajišťovací deriváty	x			Není relevantní
Závazky a vlastní kapitál				
Finanční závazky k obchodování				
Deriváty k obchodování	x			Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty
Ostatní finanční závazky k obchodování	x			Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	x			Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty
Finanční závazky v naběhlé hodnotě		x		Finanční závazky v naběhlé hodnotě
Zajišťovací deriváty	x			Není relevantní

Požadavky IFRS 7 na zveřejňování informací v příloze účetní závěrky zahrnují ještě dvě další kategorie finančních nástrojů, které nejsou v tabulce výše uvedeny, a to finanční záruky a neodvolatelné úvěrové přísliby.

Vložené deriváty

Skupina obchoduje s dluhovými nástroji, jež obsahují strukturované prvky, tj. deriváty vložené do hostitelských nástrojů. Vložené deriváty se oddělují od hostitelského dluhového nástroje, jestliže jsou splněny následující podmínky:

- ekonomické rysy derivátu úzce nesouvisejí s ekonomickými rysy hostitelského dluhového nástroje a riziky s ním spojenými;
- vložený derivát splňuje definici derivátu podle IAS 39;
- hybridní nástroj není zařazen jako finanční aktivum, resp. finanční závazek určený k obchodování ani jako finanční aktivum, resp. finanční závazek v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty.

Vložené deriváty oddělené od hostitelského dluhového nástroje se účtují jako samostatné deriváty a vykazují se ve výkazu o finanční situaci v položce „Deriváty k obchodování“ v rámci „Finančních aktiv k obchodování“ a „Finančních závazků k obchodování“.

V případě derivátů úzce nesouvisejících s hostitelskou smlouvou, které skupina odděluje, se jedná především o deriváty vložené do emitovaných hostitelských dluhových nástrojů vedených v závazcích. Typickým příkladem jsou emise dluhopisů nebo vklady obsahující úrokový cap, floor nebo collar, který byl na počátku „v peněžích“, smluvní prvky, které platbu vážou na jinou proměnnou než úrok, tj. např. na směnný kurz, cenu kapitálového nástroje nebo komodity, cenový index nebo úvěrové riziko třetí strany.

Reklasifikace finančních aktiv

V souladu s IAS 39 je možné finanční aktiva převádět mezi jednotlivými kategoriemi finančních nástrojů, platí nicméně určitá omezení. Skupina používá reklasifikace pouze u finančních aktiv držených do splatnosti. Jestliže v důsledku významného snížení úvěrové bonity finančního aktiva drženého do splatnosti skupina už neohodlá a není schopna aktivum až do splatnosti držet, převede ho do kategorie realizovatelných finančních aktiv. Takové přesuny se nezapočítávají do limitu, při jehož překročení je nutné automaticky reklasifikovat celé portfolio finančních aktiv držených do splatnosti.

Odúčtování finančních aktiv a finančních závazků

Skupina přistupuje k odúčtování finančního aktiva (resp. pokud je to relevantní, jeho části nebo části skupiny aktiv obdobného charakteru) v následujících případech:

- vypršela smluvní práva k peněžním tokům plynoucím z aktiva; nebo
- skupina převedla na jiný subjekt práva na peněžní toky z finančního aktiva; nebo
- skupina převzala povinnost vyplatit peněžní toky v plné výši bez zbytečného odkladu třetí straně („pass-through“ arrangement);
- přičemž skupina buď:
- převedla v podstatě všechna rizika a užítky spojené s vlastnictvím převáděného finančního aktiva; nebo

- nepředvedla ani si neponechala v podstatě všechna rizika a užítky spojené s vlastnictvím aktiva, ale předvedla kontrolu nad aktivem.

K odúčtování finančního závazku skupina přistupuje v případě, že je závazek splacen, zrušen nebo vyprší.

Repo obchody a reverzní repo obchody

Repo obchody, nebo též dohody o prodeji a zpětném odkupu, jsou transakce, v jejichž rámci dochází k prodeji cenných papírů na základě smlouvy o zpětné koupi k předem určenému datu. Prodané cenné papíry zůstávají vykazány ve výkazu o finanční situaci, protože skupina si vzhledem k závazku odkoupit je zpět na konci transakce za pevnou cenu ponechala v podstatě všechna rizika a užítky spojené s jejich vlastnictvím. Skupina rovněž zůstává příjemcem veškerých kuponů a dalších příjmů plynoucích po dobu repo obchodu z převedených cenných papírů. Tyto platby jsou skupině buď poukazovány přímo, nebo se zohledňují v ceně zpětné koupě.

Přijaté finanční prostředky se v souladu s ekonomickou podstatou transakce (úvěr poskytnutý bance) vykazují ve výkazu o finanční situaci ve „Finančních závazcích v naběhlé hodnotě, a to v položce „Vklady bank“ nebo „Vklady klientů“. Rozdíl mezi prodejní a zpětnou kupní cenou se účtuje jako úrokový náklad, vykazuje se ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“ a časově se rozlišuje po dobu trvání smlouvy. Finanční aktiva, která skupina předvedla na základě dohody o prodeji a zpětném odkupu, zůstávají ve výkazu o finanční situaci a oceňují se v souladu s pravidly relevantními pro příslušnou položku výkazu o finanční situaci.

Naproti tomu cenné papíry koupené na základě smluv o zpětném prodeji k předem určenému datu (reverzní repo obchody) se ve výkazu o finanční situaci nevykazují. Tyto transakce s cennými papíry se také označují jako reverzní repo obchody. Poskytnuté plnění je v souladu s ekonomickou podstatou transakce (úvěr poskytnutý skupinou) vykazováno ve výkazu o finanční situaci v položkách „Úvěry a jiné pohledávky za bankami“ nebo „Úvěry a jiné pohledávky za klienty“. Rozdíl mezi nákupní a zpětnou prodejní cenou se účtuje jako úrokový výnos, časově se rozlišuje po dobu trvání smlouvy a vykazuje se ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“.

Zápůjčky cenných papírů

V případě zápůjčky cenných papírů dochází k převodu jejich vlastnictví z věřitele na dlužníka, pokud se dlužník zaváže, že na konci sjednané lhůty převede zpět na věřitele nástroje stejného typu, kvality a ve stejném počtu a uhradí poplatek odpovídající době trvání půjčky. Cenné papíry poskytnuté dlužníkovi nejsou odúčtovány. Protože u zápůjčky cenných papírů skupina na konci sjednané lhůty dostane cenné papíry zpět, ponechává si v podstatě všechna rizika a užítky spojené s jejich vlastnictvím. Skupina rovněž zůstává příjemcem veškerých kuponů a dalších příjmů plynoucích po dobu zápůjčky z převedených cenných papírů.

Dlužník nevykazuje zapůjčené cenné papíry ve svém výkazu o finanční situaci, s výjimkou případů, kdy je prodá třetí straně. Povinnost vrátit cenné papíry se v takovém případě vykáže jako prodej nakrátko (short sale) v rámci „Ostatních finančních závazků k obchodování“.

Snížení hodnoty finančních aktiv a ztráty z titulu úvěrových rizik u podmíněných závazků

Skupina vždy k rozvahovému dni posuzuje, zda existují objektivní důkazy svědčící o snížení hodnoty finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv. Hodnota finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv se považuje za sníženou pouze tehdy, pokud existuje objektivní důkaz o snížení hodnoty v důsledku jedné nebo více událostí, ke kterým došlo po prvotním zaúčtování aktiva („ztrátová událost“), a když tato ztrátová událost (nebo události) má dopad na odhadované budoucí peněžní toky z finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv, které lze spolehlivě odhadnout.

Jako primární kritéria ztrátové události banka používá definici selhání dlužníka podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 (CRR). K selhání dlužníka (ztrátové události) dochází, jestliže:

- dlužník je u významného úvěrového závazku v prodlení s platbami jistiny nebo úroků více než 90 dní;
- z konkrétních událostí nebo informací je zřejmé, že dlužník své úvěrové závazky pravděpodobně nesplatí v plné výši, aniž by byla uplatněna taková opatření jako realizace zajištění;
- firma dlužníka je předmětem restrukturalizace z důvodu finanční potíží, tj. dochází ke změně smluvních podmínek, v jejímž důsledku vznikne významná ztráta;
- ve firmě dlužníka bylo zahájeno insolvenční řízení nebo jiný podobný ochranný režim.

Skupina se snaží maximalizovat příležitosti k inkasu pohledávek a snížit případy selhání dlužníka na minimum. S dlužníky, kteří se ocitli ve finančních potížích, proto jedná o změně úvěrových podmínek (tzv. forbearance (úleva)). Úlevu lze poskytnout jak u retailových, tak u korporátních úvěrů. V souladu s metodikou forbearance skupina poskytne úlevu v případě, že dlužník je v selhání, resp. existuje-li vysoké riziko jeho selhání a současně je prokazatelně doloženo, že vyvinul veškeré úsilí, aby úvěr splácel podle původních smluvních podmínek, a očekává se, že upravené podmínky bude schopen splnit. Úprava podmínek může mít formu prodloužení splatnosti úvěru, snížení splátek, změny splátkového kalendáře pro platby úroků, snížení úrokové sazby či prominutí úroků z prodlení, změna splátek revolvingového úvěru.

Úvěry, u nichž skupina poskytla úlevu, jsou nadále vedeny v aktivech a případné snížení hodnoty se u nich posuzuje na základě upravených podmínek. Nicméně pokud lze úpravu podmínek kvalifikovat jako zánik podstatné části práv na inkaso peněžních toků z důvodu významné změny jejich načasování nebo výše, skupina stávající úvěr odúčtuje a úvěr s upravenými podmínkami zaúčtuje jako nový úvěr, který se prvotně oceňuje reálnou hodnotou.

Ztráty na úrovni portfolia skupina posuzuje s použitím konceptu vzniklých, ale nevykázaných ztrát. O snížení hodnoty finančních aktiv svědčí objektivní údaje dokládající měřitelný pokles odhadovaných budoucích peněžních toků, například změny ekonomických

podmínek, které korelují s prodleními u aktiv v portfoliu. Koncept vzniklých, ale nevykázaných ztrát vymezuje dobu od ztrátové události, která je příčinou budoucích problémů, až do okamžiku, kdy skupina problémy zjistí, tj. kdy dojde k selhání dlužníka. O úvěrových ztrátách u podmíněných závazků skupina účtuje, pokud je pravděpodobné, že bude muset čerpat zdroje, aby vypořádala podmíněný závazek vystavený úvěrovému riziku, a že jí v této souvislosti vznikne ztráta.

(i) Finanční aktiva v naběhlé hodnotě

Významné úvěry a cenné papíry držené do splatnosti skupina nejprve posuzuje individuálně a zjišťuje, zda existují objektivní důkazy svědčící o snížení jejich hodnoty. Jestliže zjistí, že žádný objektivní důkaz o snížení hodnoty individuálně hodnoceného aktiva neexistuje, zahrne toto aktivum do skupiny finančních aktiv s podobnými charakteristikami úvěrových rizik a společně je posoudí na snížení hodnoty. Aktiva, která jsou jednotlivě posuzována na snížení hodnoty a u kterých je nebo nadále bude účtována ztráta ze snížení hodnoty, se do společného posuzování snížení hodnoty nezahrnují.

Výše případné ztráty ze snížení hodnoty se měří jako rozdíl mezi účetní hodnotou aktiva a současnou hodnotou očekávaných budoucích peněžních toků diskontovaných původní efektivní úrokovou mírou finančního aktiva (toto platí rovněž pro úvěry, u nichž byla poskytnuta úleva (forbearance), tj. jejich podmínky byly upraveny, ale které jsou dále vedeny v aktivech). Výpočet současné hodnoty očekávaných budoucích peněžních toků zajištěného finančního aktiva zohledňuje peněžní toky, které mohou plynout ze zabavení zajištěného aktiva, snížené o náklady na získání a prodej zajištění.

Na ztráty ze snížení hodnoty finančních aktiv oceňovaných naběhlou hodnotou se tvoří opravné položky, jejichž prostřednictvím se snižuje hodnota aktiva vykázaného ve výkazu o finanční situaci, tj. jeho čistá účetní hodnota odpovídá rozdílu mezi jeho účetní hodnotou brutto a celkovou vytvořenou opravnou položkou. Tímto způsobem se tvoří veškeré opravné položky k úvěrům a pohledávkám a dále opravné položky z titulu vzniklých, ale nevykázaných ztrát (portfoliové opravné položky) k finančním aktivům drženým do splatnosti. Změny na účtech opravných položek se uvádějí v příloze účetní závěrky. Výjimku představují pouze individuální opravné položky k finančním aktivům drženým do splatnosti, které přímo snižují účetní hodnotu příslušného aktiva, a jejich změny se tudíž v příloze účetní závěrky neuvádějí.

Tvorba i zúčtování opravných položek se vykazuje ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv“.

Není-li reálné, že se skupině v budoucnu podaří pohledávky inkasovat a související zajištění bylo realizováno, pohledávky včetně opravných položek se odúčtují z výkazu o finanční situaci.

Jestliže se v následujícím účetním období odhadovaná ztráta ze snížení hodnoty zvýší nebo sníží, původně zúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty pohledávek se odpovídajícím způsobem upraví prostřednictvím účtu opravných položek.

(ii) Realizovatelná finanční aktiva

Rovněž dluhové nástroje zařazené do kategorie realizovatelných finančních aktiv se nejprve posuzují individuálně z hlediska existence objektivních důkazů svědčících o snížení jejich hodnoty, a to na základě stejných kritérií jako v případě finančních aktiv oceňovaných naběhlou hodnotou. Jako ztráta ze snížení hodnoty se však zúčtuje kumulovaná ztráta rovnající se rozdílu mezi naběhlou hodnotou a současnou reálnou hodnotou, sníženou o případnou ztrátu ze snížení hodnoty daného finančního aktiva původně zúčtovanou do nákladů. Při zúčtování ztráty ze snížení hodnoty se případné ztráty vykázané v ostatním úplném výsledku v položce „Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv“ převedou do výkazu zisku a ztráty a vykážou se jako ztráta ze snížení hodnoty v položce „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv“.

Pokud se v následujícím účetním období reálná hodnota dluhového nástroje opět zvýší a toto zvýšení lze objektivně vztáhnout k události, která nastala po zúčtování ztráty ze snížení hodnoty, ztráta se zruší prostřednictvím výkazu zisku a ztráty prostřednictvím položky „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv“. Ve výkazu o finanční situaci se ztráty ze snížení hodnoty a jejich storna účtují přímo proti majetkovým účtům.

V případě majetkových cenných papírů zařazených do kategorie realizovatelných finančních aktiv je za objektivní důkaz znehodnocení považován i „podstatný“ nebo „dlouhodobý“ pokles reálné hodnoty pod úroveň pořizovací ceny. Obecně skupina pro tyto účely považuje za „podstatný“ pokles tržní ceny pod 80 % ceny pořizovací a za „dlouhodobý“ takový pokles, kdy je tržní cena po dobu devíti měsíců před rozvahovým dnem trvale pod úrovní ceny pořizovací.

Pokud u majetkových cenných papírů existují důkazy svědčící o snížení hodnoty, jako ztráta ze snížení hodnoty se zúčtuje kumulovaná ztráta rovnající se rozdílu mezi pořizovací cenou a současnou reálnou hodnotou, sníženou o případnou ztrátu ze snížení hodnoty daného finančního aktiva původně zúčtovanou do nákladů, a vykáže se ve výkazu zisku a ztráty prostřednictvím položky „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv“. Případné ztráty dříve vykázané v ostatním úplném výsledku v položce „Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv“ se převedou do výkazu zisku a ztráty a vykážou se jako ztráta ze snížení hodnoty v položce „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv“.

Ztráty ze snížení hodnoty u majetkových cenných papírů se neruší prostřednictvím výkazu zisku a ztráty. Případné následné zvýšení reálné hodnoty těchto aktiv se vykazuje přímo v ostatním úplném výsledku. Ve výkazu o finanční situaci se ztráty ze snížení hodnoty a jejich storna účtují přímo proti majetkovým účtům.

Ztráta ze snížení hodnoty nekotovaných majetkových cenných papírů, které se oceňují pořizovací cenou, protože jejich reálnou hodnotu není možné spolehlivě stanovit, odpovídá rozdílu mezi účetní hodnotou finančního aktiva a současnou hodnotou očekávaných budoucích peněžních toků diskontovaných aktuální tržní mírou návratnosti obdobného finančního aktiva. Takovou ztrátu ze snížení hodnoty nelze následně zrušit.

(iii) Podmíněné závazky

Rezervy na úvěrové ztráty u podmíněných závazků (především finančních záruk a úvěrových příslibů) se vykazují ve výkazu o finanční situaci v položce „Rezervy“. Související náklad se vyazuje ve výkazu zisku a ztráty prostřednictvím „Ostatního provozního výsledku“.

Zajišťovací účetnictví

Skupina používá derivátové finanční nástroje pro řízení úrokových a kurzových rizik. Na počátku zajištění skupina formálně zdokumentuje vztah mezi zajištěnou položkou a zajišťovacím nástrojem, včetně charakteru rizika, cílů a strategie zajištění a metody, která bude používána pro posouzení účinnosti zajišťovacího vztahu. Zajištění se považuje za vysoce účinné, jestliže po celé období zajišťovacího vztahu budou změny reálných hodnot nebo peněžní toky u zajišťovacích nástrojů kompenzovat změny reálných hodnot nebo peněžní toky u zajištěných položek, a to v rozmezí 80 % – 125 %. Účinnost zajištění se posuzuje na počátku zajišťovacího vztahu i během jeho trvání. Konkrétní podmínky jednotlivých typů zajištění a testování jejich účinnosti jsou vymezeny interními zásadami pro zajišťovací účetnictví.

(i) Zajištění reálné hodnoty

Zajištění reálné hodnoty skupina používá pro řízení tržních rizik. U zajišťovacích vztahů, které splňují podmínky pro zajištění reálné hodnoty, se změny reálné hodnoty (čisté ceny) zajišťovacího nástroje účtují do výkazu zisku a ztráty prostřednictvím položky „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“. Úrokové výnosy/náklady týkající se zajišťovacích derivátů se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“. Změny reálné hodnoty zajištěné položky připadající na zajištěné riziko se rovněž účtují do výkazu zisku a ztráty prostřednictvím položky „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“ a promítají se do účetní hodnoty zajištěné položky.

Zajišťovací vztah je ukončen, jestliže uplyne platnost zajišťovacího nástroje nebo je tento zajišťovací nástroj prodán, ukončen nebo uplatněn, případně pokud zajišťovací vztah již nesplňuje podmínky pro zajišťovací účetnictví. V takovém případě se úprava reálné hodnoty zajištěné položky bude až do splatnosti finančního nástroje odpisovat prostřednictvím položky „Čistý úrokový výnos“ do výkazu zisku a ztráty.

(ii) Zajištění peněžních toků

Cílem zajištění peněžních toků je eliminovat nejistotu ohledně budoucích peněžních toků a stabilizovat čistý úrokový výnos. U zajišťovacích vztahů, které splňují podmínky pro zajištění peněžních toků, se zisk nebo ztráta ze zajišťovacího nástroje připadající na účinnou část zajištění účtuje do ostatního úplného výsledku a vyazuje se v položce „Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků“. Zisk nebo ztráta ze zajišťovacího nástroje připadající na neúčinnou část zajištění se účtuje do výkazu zisku a ztráty prostřednictvím položky „Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou“. Pro účely posouzení účinné a neúčinné části zajištění se derivát uvažuje v plné ceně, tj. včetně naakumulované úrokové složky. Jakmile zajištěný peněžní tok ovlivní výkaz zisku a ztráty, zisk nebo ztráta ze zajišťovacího nástroje se převede z ostatního úplného výsledku do příslušné výnosové nebo nákladové položky výkazu zisku a ztráty (nejčastěji se jedná o „Čistý úrokový výnos“). Pokud jde o zajištěné položky, u zajištění peněžních toků se účtují stejným způsobem, jako by žádný zajišťovací vztah neexistoval.

Zajišťovací vztah je ukončen, jestliže uplyne platnost zajišťovacího nástroje nebo je tento zajišťovací nástroj prodán, ukončen nebo uplatněn, případně pokud zajišťovací vztah již nesplňuje podmínky pro zajišťovací účetnictví. V takovém případě kumulovaný zisk nebo ztráta ze zajišťovacího nástroje, původně vykázané v ostatním úplném výsledku, zůstanou až do uskutečnění transakce v položce „Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků“.

Zápočet finančních aktiv a závazků

Finanční aktiva a finanční závazky se vzájemně započítávají a ve výkazu o finanční situaci se vykazují v čisté částce pouze v případě, že skupina má v současnosti právně vymahatelný nárok zaúčtované částky započítat a má v úmyslu vypořádat příslušné aktivum a příslušný závazek v čisté výši nebo realizovat příslušné aktivum a zároveň vypořádat příslušný závazek.

Stanovení reálné hodnoty

Reálná hodnota je cena, která by byla získána z prodeje aktiva nebo zaplacená za převzetí závazku v rámci řádné transakce mezi znalými účastníky trhu ke dni ocenění.

Podrobnější informace o používaných oceňovacích technikách a hierarchii stanovení reálné hodnoty jsou uvedeny v bodě 42 „Reálná hodnota aktiv a závazků“.

Leasing

Leasing představuje smlouvu, na základě které pronajímatel převádí na nájemce právo užívat určité aktivum po předem dohodnutou dobu výměnou za platbu nebo sérii plateb. Finanční leasing je leasing, který převádí v podstatě veškerá rizika a výhody plynoucí z vlastnictví daného aktiva. Veškeré další leasingové smlouvy v rámci skupiny jsou klasifikovány jako operativní leasing.

Skupina jako pronajímatel

Pronajímatel v případě finančního leasingu vyazuje pohledávku za nájemcem v položce „Úvěry a jiné pohledávky za klienty“ nebo „Úvěry a jiné pohledávky za bankami“. Příslušná pohledávka je ve výši současné hodnoty smluvně dohodnutých plateb s ohledem na zbytkovou hodnotu aktiva. Úrokové výnosy z pohledávky jsou vykázané ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý úrokový výnos“.

V případě operativního leasingu pronajímatel vykazuje pronajaté aktivum v rámci „Hmotného majetku“ nebo v rámci „Investic do nemovitostí“ a odpisuje v souladu s metodou odpisování platnou pro daný typ aktiva. Výnosy z pronájmu jsou vykazovány rovnoměrně během celé doby pronájmu ve výkazu zisku a ztráty v položce „Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem“.

V případě leasingových smluv, u nichž je skupina v pozici pronajímatele, se jedná prakticky výhradně o finanční leasing.

Skupina jako nájemce

Z pohledu nájemce skupina neuzavřela žádný pronájem, který by splňoval podmínky finančního leasingu. Splátky v rámci operativního leasingu jsou vykazovány jako náklad ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní správní náklady“ rovnoměrně po celou dobu pronájmu.

Podnikové kombinace a goodwill

(i) Podnikové kombinace

Podnikové kombinace se účtují metodou koupě. Goodwill představuje budoucí ekonomické požitky plynoucí z podnikové kombinace v souvislosti s aktivy, která nejsou jednotlivě identifikovaná a samostatně zaúčtovaná. Hodnota goodwillu se rovná kladnému rozdílu mezi uhrazenou protihodnotou, hodnotou případných nekontrolních podílů a reálnou hodnotou původně vlastněných majetkových účastí na jedné straně a čistou reálnou hodnotou identifikovatelných aktiv a převzatých závazků k datu akvizice na straně druhé.

Pokud je výsledkem posouzení všech výše popsanych složek záporný rozdíl, zaúčtuje se jako zisk z výhodné koupě a v účetním období, kdy byla realizována akvizice, se vykáže ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výsledek“.

Nekontrolní podíly na majetku nabývaného podniku, které představují současnou majetkovou účast, se oceňují poměrným podílem na identifikovatelných čistých aktivech nabývané společnosti. Ostatní druhy nekontrolních podílů se oceňují reálnou hodnotou, případně jiným způsobem stanoveným v IFRS. Pořizovací cena se účtuje přímo do nákladů a vykazuje se v položce „Ostatní provozní výsledek“.

(ii) Goodwill a testování goodwillu na snížení hodnoty

Goodwill vyplývající z akvizice podniku se vede v pořizovací ceně stanovené k datu akvizice, snížené o případné kumulované ztráty ze snížení hodnoty. Testování goodwillu z hlediska snížení hodnoty se provádí jednou ročně vždy v listopadu, případně častěji, pokud se v průběhu roku objeví známky možného snížení jeho hodnoty. Ztráta ze snížení hodnoty se účtuje do nákladů. Předmětem testování jsou jednotlivé peněžotvorné jednotky, na něž byl goodwill alokován. Peněžotvorná jednotka představuje nejmenší identifikovatelnou skupinu aktiv generující peněžní příjmy, které jsou do značné míry nezávislé na peněžních příjmech generovaných jinými aktivy nebo skupinami aktiv.

Snížení hodnoty goodwillu se zjišťuje srovnáním tzv. zpětně získatelné částky jednotlivých peněžotvorných jednotek, na něž byl goodwill alokován, s jejich účetní hodnotou. Účetní hodnota peněžotvorné jednotky odpovídá hodnotě čistých aktiv alokovaných na danou peněžotvornou jednotku, upravené o případný goodwill a neodpisovaná nehmotná aktiva alokovaná na danou peněžotvornou jednotku při podnikové kombinaci.

Zpětně získatelná částka peněžotvorné jednotky se rovná buď její reálné hodnotě snížené o náklady na prodej, nebo hodnotě z užívání, je-li vyšší. Reálná hodnota peněžotvorné jednotky snížená o náklady na prodej se, pokud jsou takové informace k dispozici, stanoví na základě aktuálních transakcí, cen kotovaných na trzích a znaleckých ocenění. Hodnota z užívání se stanoví s použitím modelu diskontovaných peněžních toků, který zohledňuje specifika bankovníctví a jeho regulační prostředí. Při určování hodnoty z užívání se mimo jiné stanoví současná hodnota budoucích zisků, distribuovatelných akcionářům.

Odhad budoucích distribuovatelných zisků vychází z finančních plánů odsouhlasených managementem pro dané peněžotvorné jednotky a zohledňuje plnění příslušných kapitálových požadavků. Tyto plány se sestavují na období pěti let. Prognózy zisku nad rámec tohoto pětiletého období vycházejí z plánu na poslední rok a dlouhodobé míry růstu. Současná hodnota těchto perpetuitních zisků se stabilní mírou růstu (označovaná v češtině výrazy „pokračující“, „terminální“ nebo „konečná hodnota“, v angl. „terminal value“) zohledňuje pro každou peněžotvornou jednotku makroekonomické parametry a ekonomicky udržitelné peněžní toky.

Tyto peněžní toky odpovídají čistému zisku po odečtení ročního kapitálového požadavku vyplývajícího ze změny objemu rizikové vážených expozic. Kapitálový požadavek byl definován sazbou pro cílový kapitál Tier 1 a zohledňuje předpokládané budoucí minimální kapitálové požadavky.

Hodnota z užívání se stanoví diskontováním peněžních toků sazbou, která zohledňuje současné tržní sazby a rizika specifická pro danou peněžotvornou jednotku. Pro určení diskontních sazeb se používá model oceňování kapitálových aktiv (tzv. model CAPM). Podle tohoto modelu se diskontní sazba počítá jako součet bezrizikové úrokové míry a součinu tržní rizikové prémie a beta faktoru představujícího veličinu, pomocí níž se měří systematické tržní riziko. Při stanovení diskontní sazby se zohledňuje rovněž riziková prémie daného státu. Hodnoty použité pro výpočet diskontních sazeb pocházejí z externích informačních zdrojů.

Je-li zpětně získatelná částka peněžotvorné jednotky nižší než její účetní hodnota, rozdíl se zaúčtuje jako ztráta ze snížení hodnoty a vykáže se ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výsledek“. Tato ztráta se nejprve započte proti goodwillu alokovanému na danou peněžotvornou jednotku. Případná zbývající ztráta ze snížení hodnoty se započítává proti účetní hodnotě ostatních aktiv patřících do dané peněžotvorné jednotky, nicméně tato účetní hodnota nemůže klesnout pod jejich reálnou hodnotu sníženou o náklady na prodej. Pokud je zpětně získatelná částka peněžotvorné jednotky vyšší nebo rovna její účetní hodnotě, žádná ztráta ze snížení hodnoty se nezaúčtuje. Ztráty ze snížení hodnoty zaúčtované proti goodwillu nelze v následujících účetních obdobích zrušit.

Hmotný majetek

Hmotný majetek se oceňuje v pořizovací ceně snížené o oprávky a opravné položky z titulu snížení hodnoty. Výpůjční náklady na aktiva splňující stanovené podmínky jsou kapitalizovány do pořizovací ceny majetku.

Odpisy se vypočtou za použití rovnoměrné metody, na základě které se postupně odpisuje hodnota hmotného majetku po celou dobu předpokládané životnosti až na jeho zbytkovou hodnotu. Odpisy se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Odpisy majetku“ a snížení hodnoty se vyazuje v položce „Ostatní provozní výsledek“.

Předpokládaná doba životnosti aktiv je stanovena takto:

	Životnost – počet let
Budovy	15-50
Inventář	4-10
Osobní automobily	4-8
Počítačový hardware	4-6

Pozemky se neodpisují.

Hmotný majetek se odúčtuje při likvidaci (prodeji), nebo pokud existuje předpoklad, že jeho užívání nepřinese v budoucnu žádné ekonomické výhody. Zisk nebo ztráta z likvidace aktiva, vypočtené jako rozdíl mezi čistým výnosem z likvidace (prodeje) a účetní zůstatkovou hodnotou aktiva, se vykáže ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výsledek“.

Investice do nemovitostí

Investice do nemovitosti je nemovitost (pozemek nebo budova, popřípadě část budovy nebo obojí) držená za účelem dosažení příjmu z nájemného nebo kapitálového zhodnocení. Pokud vlastník nemovitost částečně užívá, bude zařazena jako investice do nemovitostí pouze v případě, že jím užívaná část je nevýznamná. Investice do pozemků a budov ve výstavbě, kde je očekávané použití stejné jako u investic do nemovitostí, jsou klasifikovány jako investice do nemovitostí.

Při prvotním zachycení jsou investice do nemovitostí oceněny pořizovací cenou včetně transakčních nákladů. Následně skupina tyto investice oceňuje pořizovací cenou sníženou o oprávky a ztráty ze snížení hodnoty. Investice do nemovitostí se vykazují ve výkazu o finanční situaci v položce „Investice do nemovitostí“.

Výnosy z pronájmu se vykazují v položce „Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem“. Odpisy investic do nemovitostí jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Odpisy majetku“. Investice do nemovitostí se odpisují lineární metodou po dobu předpokládané doby životnosti, která je totožná s předpokládanou dobou životnosti příslušné budovy zařazené do hmotného majetku. Ztráty ze snížení hodnoty se, stejně jako jejich případné následné zrušení, vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výsledek“.

Nemovitosti určené k prodeji (zásoby)

Skupina rovněž investuje do nemovitostí, které jsou určeny k prodeji v rámci běžné činnosti, nebo do nemovitostí v procesu výstavby či rekonstrukce za účelem takového prodeje. Tyto nemovitosti jsou vykázány v položce „Ostatní aktiva“ a v souladu s IAS 2 Zásoby se oceňují pořizovací cenou nebo čistou realizovatelnou hodnotou, je-li nižší.

V nákladech na pořízení zásob jsou vedle kupní ceny kapitalizovány rovněž všechny ostatní přímo přiřaditelné výdaje, jako je dopravné, clo a ostatní daně, náklady na přeměnu zásob, apod. Výpůjční náklady se aktivují, pokud přímo souvisejí s pořízením dané nemovitosti.

Prodeje tohoto majetku/bytových jednotek se účtují do výnosů v momentu obdržení výpisu z katastru o zapsání bytových jednotek na nového majitele, a to prostřednictvím položky „Ostatní provozní výsledek“. Ve stejné položce se účtují náklady na tento prodej a další náklady s ním související.

Nehmotný majetek

Nehmotný majetek skupiny zahrnuje vedle goodwillu počítačový software, klientelu, ochranné známky, distribuční síť a další nehmotná aktiva. O nehmotném aktivu se účtuje pouze v případě, že lze spolehlivě určit jeho pořizovací cenu a je pravděpodobné, že skupina získá předpokládané budoucí ekonomické užítky související s daným aktivem.

Náklady na software vytvořený vlastní činností se aktivují, je-li skupina schopna prokázat technickou proveditelnost jeho dokončení, svůj záměr dokončit jej a schopnost využívat jej, dále je-li možné prokázat, jakým způsobem bude nehmotné aktivum vytvářet pravděpodobné budoucí ekonomické užítky, jsou-li dostupné odpovídající zdroje pro dokončení vývoje a skupina je schopná spolehlivě ocenit související výdaje. Samostatně pořízená nehmotná aktiva se prvotně oceňují pořizovací cenou, která se následně snižuje o oprávky a ztráty ze snížení hodnoty.

Reálná hodnota nehmotných aktiv pořízených v rámci podnikové kombinace k datu akvizice se rovná jejich pořizovací ceně. V případě skupiny se jedná o ochranné známky, klientelu a distribuční síť. Pokud lze tato aktiva dostatečně spolehlivě ocenit, skupina je aktivuje.

Nehmotná aktiva s omezenou dobou životnosti se odpisují rovnoměrně po dobu své životnosti. Doba a metoda odpisování se přehodnotí nejméně na konci každého účetního období a v případě nutnosti dojde k jejich úpravě. Náklady z titulu odpisů nehmotného majetku s omezenou dobou životnosti se účtují do výkazu zisku a ztráty, a to do položky „Odpisy majetku“.

Předpokládaná doba životnosti aktiv je stanovena takto:

Životnost – počet let	
Počítačový software	4-8
Klientela	10-20
Distribuční síť	5,5

Ochranné známky se neodpisují, protože se u nich předpokládá neomezená doba životnosti. Nehmotné aktivum má neomezenou dobu životnosti, jestliže neexistují žádné právní, smluvní, regulační ani jiné faktory omezující jeho dobu životnosti. Pravidelně jednou ročně se ale prověřuje, zda u ochranných známek nedošlo ke snížení hodnoty, a to v rámci peněžotvorné jednotky, do níž známka náleží. Jestliže ke snížení hodnoty došlo, zaúčtuje se ztráta ze snížení hodnoty. Dále se každé účetní období prověřuje, zda nadále, vzhledem k aktuálním okolnostem, platí předpoklad neomezené doby životnosti ochranné známky. Případné ztráty ze snížení hodnoty se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výsledek“.

Snížení hodnoty nefinančních aktiv (hmotný majetek, investice do nemovitostí a nehmotný majetek)

Skupina k rozvahovému dni pravidelně vyhodnocuje, zda existují známky znehodnocení některého nefinančního aktiva. V případě, že dané aktivum generuje peněžní příjmy, které jsou do značné míry nezávislé na peněžních příjmech generovaných jinými aktivy, snížení hodnoty se posuzuje individuálně pro dané aktivum. Typickým příkladem aktiv, která se posuzují individuálně, jsou investice do nemovitostí. V ostatních případech se znehodnocení ověřuje na úrovni peněžotvorné jednotky, do níž dané aktivum náleží. Peněžotvorná jednotka je nejmenší identifikovatelná skupina aktiv generující peněžní příjmy, které jsou do značné míry nezávislé na peněžních příjmech generovaných jinými aktivy, resp. skupinami aktiv. Specifická pravidla týkající se snížení hodnoty goodwillu a alokace snížení hodnoty na jednotlivé peněžotvorné jednotky jsou blíže popsána výše v sekci „Podnikové kombinace a goodwill“, bod (ii) Goodwill a testování goodwillu na snížení hodnoty.

Pokud existují známky znehodnocení nefinančního aktiva nebo pokud je nutno u konkrétního aktiva provést roční testy snížení hodnoty aktiva, provede skupina odhad zpětně získatelné částky aktiva. Zpětně získatelná částka je reálná hodnota aktiva nebo peněžotvorné jednotky snížená o prodejní náklady nebo hodnota z užívání, je-li vyšší. Pokud účetní hodnota aktiva nebo peněžotvorné jednotky překročí zpětně získatelnou částku, je dané aktivum považováno za znehodnocené a jeho vykázaná hodnota se sníží na hodnotu zpětně získatelné částky. Při stanovení hodnoty z užívání se předpokládá budoucí peněžní toky diskontují na současnou hodnotu za použití diskontní sazby před zdaněním, která odráží současný tržní odhad časové hodnoty peněz a specifická rizika spojená s daným aktivem.

Dále se vždy k rozvahovému dni provádí odhad, zda existují známky toho, že dříve zaúčtované ztráty ze snížení hodnoty již neexistují nebo se snížily. Pokud takové známky existují, provede skupina odhad zpětně získatelné částky aktiva nebo peněžotvorné jednotky. Dříve zaúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty se odúčtuje pouze v případě, že od chvíle, kdy byla zaúčtována poslední ztráta ze snížení hodnoty, došlo ke změně předpokladů, na jejichž základě byla stanovena zpětně získatelná částka aktiva. Odúčtování ztráty je omezeno a bude provedeno pouze do té míry, aby účetní hodnota aktiva nepřevýšila jeho zpětně získatelnou částku ani účetní hodnotu stanovenou po odečtení odpisů v případě, že by v předchozích letech nebylo zaúčtováno žádné snížení hodnoty daného aktiva.

Snížení hodnoty a jeho zrušení se vyazuje ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výsledek“.

Dlouhodobá aktiva a vyřazované skupiny držené k prodeji

Dlouhodobá aktiva se klasifikují jako držena k prodeji, jestliže lze prodat v jejich současném stavu a je-li vysoce pravděpodobné, že se takový prodej uskuteční do 12 měsíců od jejich zařazení do této kategorie. Pokud má být aktivum prodáno v rámci skupiny zahrnující rovněž závazky (např. při prodeji dceřiné společnosti), jedná se o prodej vyřazované skupiny držené k prodeji.

Aktiva držena k prodeji a aktiva, která jsou součástí vyřazované skupiny držené k prodeji, se vykazují ve výkazu o finanční situaci v položce „Aktiva držena k prodeji“. Jsou-li součástí vyřazované skupiny držené k prodeji závazky, vykazují se ve výkazu o finanční situaci v položce „Závazky související s aktivy drženy k prodeji“.

Dlouhodobá aktiva a vyřazované skupiny klasifikované jako držené k prodeji se oceňují buď účetní hodnotou, nebo reálnou hodnotou sníženou o náklady na prodej, je-li nižší. Standardy IFRS nijak neupravují postup účtování v těch případech, kdy ztráta ze snížení hodnoty identifikovaná u vyřazované skupiny převyší účetní hodnotu aktiva oceňovaného podle IFRS 5. Skupina tento rozdíl účtuje jako rezervu, která se vyazuje ve výkazu o finanční situaci v položce „Rezervy“.

Finanční záruky

Skupina v rámci své běžné činnosti poskytuje finanční záruky, které představují různé typy akreditivů a záruk. Podle standardu IAS 39 je finanční záruka smlouva, která vyžaduje, aby ručitel provedl specifickou platbu jako náhradu ztráty, která vznikne držiteli záruky v důsledku toho, že konkrétní dlužník neprovedl platbu k datu splatnosti uvedenému v původních nebo upravených podmínkách úvěrového nástroje.

Pokud je skupina v pozici držitele záruky, příslušná finanční záruka není vykázána ve výkazu o finanční situaci, ale je zohledněna jako zajištění při stanovení snížení hodnoty zaručeného aktiva.

Skupina jako ručitel vykazuje finanční záruky v okamžiku, kdy se stává smluvní stranou záruky (tzn. v okamžiku přijetí nabídky záruky). Finanční záruky jsou na počátku oceněny reálnou hodnotou. Počáteční ocenění obecně představuje odměna přijatá za poskytnutou záruku. Pokud v okamžiku uzavření smlouvy není přijata odměna, je reálná hodnota finanční záruky nulová, protože to je částka, za kterou by mohl být závazek převeden v rámci řádné transakce realizované mezi účastníky trhu. Následně je finanční záruka přehodnocena a posouzena z hlediska nutnosti tvorby rezervy v souladu s IAS 37. Případná rezerva se vykazuje ve výkazu o finanční situaci v položce „Rezervy“.

Přijátá odměna se vykazuje ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý výnos z poplatků a provizí“, a to rovnoměrně po dobu platnosti záruky.

Rezervy

Rezervy se vykazují v případě, že skupina má současnou povinnost v důsledku minulé události, je pravděpodobné, že k jejímu vypořádání bude muset čerpat zdroje, z nichž by jí jinak plynuly ekonomické výhody, a je možno spolehlivě odhadnout výši závazku. Ve výkazu o finanční situaci jsou rezervy vykázány v položce „Rezervy“. Zahrnují jednak rezervy na ztráty z úvěrového rizika u podmíněných závazků (především finančních záruk a úvěrových příslibů) a rezervy na právní spory a restrukturalizace. Náklady nebo výnosy týkající se rezerv jsou vykázány v položce „Ostatní provozní výsledek“, s výjimkou nákladů na restrukturalizaci, které se vykazují v osobních nákladech.

Skupina vytvoří rezervu na restrukturalizaci, jestliže má schválený podrobný oficiální plán restrukturalizace a restrukturalizace byla před koncem účetního období buď již zahájena, nebo veřejně oznámena. Rezerva na restrukturalizaci se tvoří pouze do výše přímých nákladů, které v důsledku restrukturalizace nezbytně vzniknou a nesouvisejí s běžnou činností skupiny.

Zdanění

(i) Splatná daň

Splatné daňové pohledávky a závazky za běžné období a za minulé období se oceňují v částce, která bude dle očekávání získána od finančního úřadu nebo zaplacená finančnímu úřadu. Při výpočtu daňových závazků a pohledávek se použijí daňové sazby a daňové zákony platné k rozvahovému dni.

(ii) Odložená daň

Odložená daň se vypočte ze všech přechodných rozdílů mezi daňovým základem aktiv a pasiv a jejich účetní hodnotou k rozvahovému dni. Odložené daňové závazky se vykazují z titulu všech zdanitelných přechodných rozdílů. Odložená daňová aktiva se vykazují z titulu všech daňově odčitatelných přechodných rozdílů a nevyužitých daňových ztrát v případě, že je pravděpodobné, že bude k dispozici dostatečný zdanitelný zisk k tomu, aby odčitatelné přechodné rozdíly a nevyužitá daňová ztráty převedené z minulých let mohly být využity. Přechodné rozdíly z titulu prvotního zaúčtování goodwillu se při výpočtu odložené daně nezohledňují.

Výše odložené daňové pohledávky převáděné do dalších období se vždy znovu posoudí k rozvahovému dni a sníží, pokud již není pravděpodobné, že bude k dispozici dostatečný zdanitelný zisk k realizaci dané odložené daňové pohledávky nebo její části. Nevykázaná odložená daňová pohledávka se přecení vždy k rozvahovému dni a zaúčtuje, pokud vznikla pravděpodobnost, že budoucí zdanitelný příjem umožní realizaci dané odložené daňové pohledávky.

Odložené daňové pohledávky a závazky se oceňují v sazbě, která bude platná v období, kdy dojde ke zrušení přechodných rozdílů nebo vyrovnání daňového závazku, s použitím daňových sazeb (a daňových zákonů) uzákoněných nebo vyhlášených k rozvahovému dni, které by podle očekávání měly být účinné v období zrušení přechodných rozdílů.

Odložené daně z titulu položek vykázanych do ostatního úplného výsledku se rovněž vykazují v ostatním úplném výsledku, nikoli ve výkazu zisku a ztráty.

Odložené daňové pohledávky a závazky se vzájemně započtou, pokud existuje zákonné právo na jejich zápočet a odložené daně se vztahují ke stejnému správcovi daně.

Základní kapitál

Základní kapitál skupiny (zaregistrovaný, upsaný a splacený) je k rozvahovému dni vykázán ve výši zapsané v obchodním rejstříku.

Aktiva ve správě

Skupina poskytuje klientům služby správy majetku (trust) a další služby, v souvislosti s nimiž spravuje nebo investuje určitá aktiva jménem klientů. Aktiva držená ve správě nejsou vykazována v účetní závěrce, neboť nejsou aktivy skupiny.

Dividendy z kmenových akcií

Dividendy plynoucí z kmenových akcií se vykazují jako závazek a vlastní kapitál se sníží o hodnotu dividend po schválení akcionáři skupiny.

Účtování výnosů a nákladů

Výnosy jsou účtovány, pokud účetní jednotce plynou ekonomické výhody a pokud lze výši výnosů spolehlivě stanovit. Příslušné položky ve výkazu zisku a ztráty, jejich popis a kritéria účtování výnosů jsou následující:

(i) Čistý úrokový výnos

Úrokové výnosy nebo náklady se vykazují za použití metody efektivní úrokové míry. Výpočet zahrnuje poplatky za poskytnutí úvěrů plynoucí z úvěrové činnosti a transakční náklady přímo související s příslušným nástrojem, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry (kromě finančních nástrojů v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty), ale nikoli budoucí úvěrové ztráty. Úrokové výnosy z individuálně znehodnocených úvěrů a pohledávek a finančních aktiv držených do splatnosti se vypočtou za použití původní efektivní úrokové míry použité k diskontování odhadu peněžních toků za účelem ocenění ztráty ze snížení hodnoty.

Úrokové výnosy zahrnují úrokové výnosy z úvěrů a jiných pohledávek za bankami a z úvěrů a jiných pohledávek za klienty, dále z hotovosti a z dluhopisů a dalších úročených cenných papírů klasifikovaných ve všech kategoriích finančních aktiv. Úrokové náklady zahrnují úroky z vkladů bank, vkladů klientů, emitovaných dluhových cenných papírů a jiných finančních závazků klasifikovaných ve všech kategoriích finančních závazků.

Čistý úrokový výnos dále zahrnuje úroky z finančních derivátů vedených v bankovním portfoliu.

(ii) Čistý výnos z poplatků a provizí

Skupina získává výnosy z poplatků a provizí z celé řady různorodých služeb, které poskytuje klientům.

Poplatky za služby poskytované po určitou dobu se časově rozlišují po tuto dobu. Mezi tyto poplatky patří poplatky za poskytnutí úvěru, poplatky za záruky, provize za správu a řízení aktiv a další poplatky za manažerské a poradenské služby a poplatky za zprostředkování pojištění, zprostředkování stavebního spoření a devizové transakce.

Výnosy z poplatků za poskytování transakčních služeb, např. zajištění akvizice akcií nebo jiných cenných papírů nebo nákupu nebo prodeje podniku, se účtují při dokončení příslušné transakce.

(iii) Výnosy z dividend

Výnos z dividend se zaúčtuje, jakmile vznikne nárok na příjem dividend. Součástí této položky jsou dividendy z akcií a dalších majetkových cenných papírů ze všech portfolií a výnosy z majetkových podílů, které jsou zařazeny jako realizovatelná finanční aktiva.

(iv) Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou

Výsledek obchodní činnosti zahrnuje veškeré zisky a ztráty plynoucí ze změny reálné hodnoty (čisté ceny) finančních aktiv a finančních závazků zařazených do kategorie k obchodování, včetně všech derivátů, které neplní funkci zajišťovacích nástrojů. U finančních derivátů vedených v obchodním portfoliu zahrnuje čistý zisk z obchodních operací navíc rovněž úrokové výnosy a náklady. Úrokové výnosy a náklady týkající se nederivátových aktiv a závazků k obchodování a derivátů vedených v bankovním portfoliu však nejsou součástí čistého zisku z obchodních operací, neboť jsou vykázány jako „Čistý úrokový výnos“. Tato položka dále zahrnuje neefektivní části zajištění reálné hodnoty a zajištění peněžních toků a zisk/ztrátu z kurzových operací.

V čistém zisku z aktiv oceňovaných reálnou hodnotou se vykazují změny čisté ceny aktiv a závazků oceňovaných reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty.

(v) Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem

Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem se účtují rovnoměrně po dobu pronájmu.

(vi) Náklady na zaměstnance

Náklady na zaměstnance zahrnují mzdy, odměny, zákonné a dobrovolné pojistné na sociální zabezpečení, daně a poplatky týkající se zaměstnanců. Rovněž se zde vykazují náklady na odstupné či na rezervu na restrukturalizaci.

(vii) Ostatní správní náklady

Ostatní správní náklady zahrnují náklady na informační technologie, náklady na kancelářské prostory a na provoz kanceláře, náklady na reklamu a marketing, právní služby a jiné poradenství a jiné správní náklady. Dále se v této položce vykazují náklady na příspěvky na pojištění vkladů.

(viii) Odpisy majetku

V této položce se vykazují odpisy dlouhodobého hmotného majetku, odpisy investic do nemovitostí a odpisy dlouhodobého nehmotného majetku.

(ix) Čistý zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty

V této položce se vykazují zisky nebo ztráty z prodeje či jiného odúčtování realizovatelných finančních aktiv, finančních aktiv držených do splatnosti, úvěrů a pohledávek a finančních závazků v naběhlé hodnotě. Pokud ale bylo u daného finančního aktiva jednotlivě identifikováno snížení hodnoty, tyto zisky/ztráty se zahrnují do čisté ztráty ze znehodnocení.

(x) Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv

V čisté ztrátě ze znehodnocení finančních aktiv se vyazuje tvorba a zúčtování opravných položek k úvěrům a pohledávkám, finančním aktivům drženým do splatnosti a realizovatelným finančním aktivům, a to jak opravných položek tvořených k jednotlivým aktivům, tak k celému portfoliu (vzniklé, ale nevykázané ztráty). V této položce jsou rovněž vykázány přímé odpisy pohledávek stejně jako částky získané zpět z odepsaných úvěrů odúčtovaných z výkazu o finanční situaci.

(xi) Ostatní provozní výsledek

Ostatní provozní výsledek odráží veškeré ostatní výnosy a náklady, které přímo nesouvisí s běžnou činností skupiny.

V ostatním provozním výsledku se vyazuje tvorba a zúčtování opravných položek a výsledky prodeje hmotného majetku a nehmotného majetku. Dále se do této položky zahrnují ztráty ze snížení hodnoty goodwillu.

Součástí ostatního provozního výsledku jsou rovněž následující položky: náklady na ostatní daně, výnosy z rozpuštění rezerv a náklady na tvorbu rezerv, ztráty ze snížení hodnoty (a jejich případné zrušení), zisky nebo ztráty z prodeje majetkových účastí zaúčtovaných ekvivalenční metodou a zisky nebo ztráty z odúčtování dceřiných společností.

d) Významné účetní úsudky, předpoklady a odhady

Některé částky v této konsolidované účetní závěrce byly stanoveny na základě účetních úsudků a s použitím odhadů a předpokladů. Tyto odhady a předpoklady vycházejí z předchozích zkušeností a dalších podkladů, například z plánů a prognóz budoucího vývoje, které jsou v současnosti považovány za realistické. Vzhledem k tomu, že s těmito předpoklady a odhady je spojena určitá míra nejistoty, může dojít v budoucnu na základě skutečných výsledků k úpravě účetní hodnoty souvisejících aktiv a závazků. Při sestavení účetní závěrky byly použity následující nejvýznamnější účetní úsudky, odhady a předpoklady:

Kontrola

V souladu s definicí kontroly v IFRS 10 *Konsolidovaná účetní závěrka* investor ovládá jednotku, do níž investoval, pouze v případě, že jsou splněny všechny následující podmínky: (a) investor má moc nad účetní jednotkou, do níž investoval; (b) na základě své angažovanosti v jednotce, do níž investoval, je vystaven variabilním výnosům nebo má na takové výnosy právo; (c) je schopen využívat moci nad jednotkou, do níž investoval, k ovlivnění výše svých výnosů.

Posouzení existence kontroly podle této definice tudíž může vyžadovat významný účetní úsudek a uplatnění předpokladů a odhadů, a to především v situacích, které jsou nestandardní, jako např.: (1) moc, kterou investor má, je dána hlasovacími právy a smluvními ujednáními (resp. týká se především smluvních ujednání); (2) angažovanost vyplývá z investic vykázaných ve výkazu zisku a ztráty i z podrozvahových příslibů a záruk (resp. týká se především z příslibů a záruk); (3) jestliže variabilní výnosy vyplývají nejen z výnosových toků, které jsou snadno určitelné (např. dividendy, úroky, poplatky), ale rovněž z úspor nákladů, úspor z rozsahu a provozních synergií (úsudky a odhady je nutné uplatnit především v tomto druhém případě).

Podstatný vliv

IAS 28 „Investice do přidružených a společných podniků“ definuje podstatný vliv jako moc účastnit se rozhodování o finančních a provozních politikách jednotky, do níž bylo investováno, přičemž se nejedná o ovládání ani spoluvládání takových politik. Dále IAS 28 uvádí, že jestliže investor drží přímo nebo nepřímo 20% nebo větší podíl na hlasovacích právech jednotky, do níž investoval, má se za to, že investor má podstatný vliv, pokud nemůže být jasně prokázán opak.

V případě skupiny jsou všechny účasti zahrnuté do konsolidované účetní závěrky ekvivalenční metodou přímo nebo nepřímo účastmi v přidružených společnostech a společně řízených podnicích, v nichž skupina uplatňuje podstatný vliv nebo společnou kontrolu na základě podílu na hlasovacích právech od 20 % do 50 %.

Reálná hodnota finančních nástrojů

V případě, že reálnou hodnotu finančních aktiv a finančních závazků vykázaných ve výkazu o finanční situaci nelze odvodit z aktivních trhů, používají se pro její stanovení různé oceňovací metody, včetně matematických modelů. Pokud je to možné, pracují tyto modely s údaji, které jsou objektivně zjistitelné na trhu. Nejsou-li takové údaje k dispozici, je při stanovení reálné hodnoty nutné uplatnit úsudek. Podrobnější informace o oceňovacích modelech, hierarchii stanovení reálné hodnoty a o reálné hodnotě finančních nástrojů jsou uvedeny v bodě 42 „Reálná hodnota aktiv a závazků“.

Snížení hodnoty finančních aktiv

Skupina vždy k rozvahovému dni prověřuje finanční aktiva neoceňovaná reálnou hodnotou vykázanou do zisku nebo ztráty z hlediska případného snížení hodnoty a nutnosti vytvořit k nim opravnou položku na vrub nákladů. Především musí posoudit, zda existují objektivní důkazy svědčící o snížení hodnoty v důsledku ztrátové události, která nastala po prvotním zaúčtování aktiva, a provést odhad výše a načasování budoucích peněžních toků, na které má tato událost vliv.

Podrobnější informace o snížení hodnoty jsou uvedeny v bodě 40 „Řízení rizik“, v části „Úvěrové riziko“. Změny opravných položek jsou popsány v bodě 8 „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty“.

Snížení hodnoty nefinančních aktiv

Skupina vždy k rozvahovému dni prověřuje nefinanční aktiva z hlediska případného snížení jejich hodnoty a nutnosti vytvořit k nim opravnou položku na vrub nákladů. Z hlediska snížení hodnoty se každoročně testují rovněž peněžotvorné jednotky, na něž je alokován goodwill. Úsudky a odhady se používají pro stanovení hodnoty z užívání a reálné hodnoty aktiva snížené o náklady na prodej, pro tyto účely se provádí odhad načasování a výše očekávaných budoucích peněžních toků a diskontních sazeb. Předpoklady a odhady použité při určování zpětně získatelné částky nefinančních aktiv, která slouží pro účely testování snížení hodnoty, jsou popsány výše v sekci Důležitá účetní pravidla, odstavec „Podnikové kombinace a goodwill“ a „Snížení hodnoty nefinančních aktiv (hmotný majetek, investice do nemovitostí a nehmotný majetek)“.

Odložené daňové pohledávky

Odložené daňové pohledávky se účtují z titulu daňových ztrát a daňově uznatelných přechodných rozdílů, avšak jen do výše pravděpodobných budoucích zdanitelných zisků, proti nimž bude možné ztráty započíst. Skupina musí uplatňovat úsudek při stanovení výše odložených daňových pohledávek, které lze zaúčtovat s ohledem na pravděpodobné načasování a výši budoucích zdanitelných zisků a s ohledem na strategii daňového plánování. Podrobnější informace o odložených daních jsou uvedeny v bodě 26 „Daňové pohledávky a závazky“.

Rezervy

V souvislosti s účtováním rezerv musí skupina uplatňovat odborný úsudek, když posuzuje, zda v důsledku minulé události má současnou povinnost a zda je pravděpodobné, že k vypořádání této povinnosti bude muset čerpat zdroje, z nichž by jí jinak plynuly ekonomické výhody. Při určování výše rezervy používá rovněž odhady, a to pro účely posouzení částky a načasování budoucích peněžních toků. Podrobnější údaje o rezervách jsou uvedeny v bodě 32 „Rezervy“, bližší informace o rezervách na podmíněné úvěrové závazky jsou uvedeny v části 40.2 „Úvěrové riziko“. Soudní spory nenaplňující kritéria pro tvorbu rezervy jsou popsány v bodě 45 „Podmíněná aktiva a závazky“.

Leasing

Leasing představuje smlouvu, na základě které pronajímatel převádí na nájemce právo užívat určité aktivum po předem dohodnutou dobu výměnou za platbu nebo sérii plateb. Finanční leasing je leasing, který převádí v podstatě veškerá rizika a výhody plynoucí z vlastnictví daného aktiva. Veškeré další leasingové smlouvy v rámci skupiny jsou klasifikovány jako operativní leasing.

Skupina jakožto pronajímatel musí uplatňovat odborný úsudek při rozhodování o tom, zda se jedná o finanční, resp. o operativní leasing, přičemž hlavním kritériem je to, zda došlo k převodu v podstatě veškerých rizik a výhod plynoucích z vlastnictví daného aktiva. Podrobnější informace o leasingu jsou uvedeny v bodě 36 Leasing.

e) Implementace nových nebo novelizovaných standardů IFRS/IAS

Pro sestavení této účetní závěrky byla použita stejná účetní pravidla jako v předchozím roce, s výjimkou nových nebo novelizovaných standardů a interpretací, které jsou závazné od účetního období začínajícího 1. 1. 2016. Níže jsou uvedeny pouze ty nové nebo novelizované standardy a interpretace, které jsou z hlediska skupiny relevantní.

Nově závazné standardy a interpretace

Od roku 2016 jsou závazné následující nové nebo novelizované standardy, které byly schváleny EU:

- *Novela IAS 1: Iniciativa týkající se informací v účetní závěrce (Disclosure Initiative)*
- *Novela IAS 16 a IAS 38: Přijatelné metody odpisování hmotného a nehmotného majetku*
- *Roční revize IFRS 2012–2014*
- *Novela IFRS 11: Účtování o nabytí účasti ve společné činnosti*

Ostatní nové standardy a novely nemají na konsolidovanou účetní závěrku významný vliv.

Novela IAS 1: Iniciativa týkající se informací v účetní závěrce (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2016). Novela IAS 1 přináší následující změny:

- Významnost: Novela vysvětluje, že (1) účetní jednotka nesmí snížit srozumitelnost informací v účetní závěrce jejich agregováním či poskytováním nevýznamných informací, (2) hledisko významnosti platí pro všechny části účetní závěrky, (3) i když nějaký standard IFRS vyžaduje zveřejnění určitých informací v účetní závěrce, platí hledisko významnosti, tj. účetní jednotka takové informace uvede ve své účetní závěrce, pouze když jsou významné.
- Výkaz o finanční situaci, výkaz zisku a ztráty a výkaz o ostatním úplném výsledku: Novela (1) specifikuje, že řádkové položky v těchto výkazech lze podle potřeby rozčleňovat a agregovat tak, aby to bylo relevantní, a přináší doplňující vysvětlení k mezisoučtům, (2) uvádí, že podíl na ostatním úplném výsledku přidružených podniků a společných podniků účtovaný ekvivalenční metodou se rozčlení na položky v závislosti na tom, zda bude následně reklasifikován do hospodářského výsledku, či nikoli.
- Příloha k účetní závěrce: Novela přináší nové příklady, jak lze strukturovat přílohu k účetní závěrce, a zdůrazňuje, že při volbě pořadí bodů přílohy je třeba brát ohled na srozumitelnost a srovnatelnost a že není nutné respektovat pořadí uvedené v odstavci 114 IAS 1. IASB navíc vypustila ustanovení a příklady týkající se identifikace významných účetních pravidel, protože byly považovány za neužitečné.

Tyto úpravy a zpřesnění nemají významný vliv na prezentaci konsolidované účetní závěrky sestavené podle IFRS.

Novela IAS 16 a IAS 38: Přijatelné metody odpisování hmotného a nehmotného majetku (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2016)

Novely IAS 16 a IAS 38 byly vydány v květnu 2014 a jsou závazné od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2016. V souladu s těmito novelami není metoda odpisování založenou na výnosech možné používat pro dlouhodobý hmotný majetek (pozemky, budovy a zařízení) vůbec a pro nehmotný majetek jen v omezených případech. Implementace těchto novel nemá na konsolidovanou účetní závěrku významný dopad.

Roční revize IFRS 2012–2014 (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2016)

V září 2014 vydala IASB soubor revizí vybraných účetních standardů. Novely jsou závazné od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2016 a jejich implementace nemá na konsolidovanou účetní závěrku významný dopad.

Novela IFRS 11: Účtování o nabytí účasti ve společné činnosti (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2016)

V květnu 2014 vydala IASB novelu IFRS 11, která je závazná od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2016. V souladu s touto novelou je nabyvatel účasti ve společné činnosti, která představuje podnik ve smyslu definice v IFRS 3, povinen dodržovat všechny zásady týkající se účtování o podnikových kombinacích stanovené v IFRS 3, případně v dalších standardech IFRS, s výjimkou těch zásad, které jsou v rozporu s ustanoveními IFRS 11.

Implementace této novely nemá na konsolidovanou účetní závěrku významný dopad.

Nové standardy a interpretace, které zatím nejsou závazné

Níže uvedené standardy a interpretace byly vydány IASB, ale zatím nejsou závazné.

Následující standardy, novely standardů a interpretace nebyly doposud schváleny Evropskou unií:

- _ IFRS 16 Leasing
- _ Zpřesnění IFRS 15: Výnosy ze smluv se zákazníky
- _ Novela IAS 12: Účtování odložených daňových pohledávek z titulu nerealizovaných ztrát
- _ Novela IAS 7: Iniciativa týkající se informací v účetní závěrce
- _ Roční revize IFRS 2014–2016
- _ IFRIC 22 k transakcím a zálohám v cizí měně
- _ Novela IAS 40 Investice do nemovitostí

Následující standardy již byly schváleny Evropskou unií, ale zatím nejsou závazné:

- _ IFRS 9: Finanční nástroje
- _ IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky, včetně novely IFRS 15: Termín závazné platnosti IFRS 15

IFRS 9: Finanční nástroje (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2018)

IFRS 9 byl vydán v červenci 2014 a bude závazný od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2018. Tento standard upravuje tři zásadní oblasti účtování finančních nástrojů: jejich klasifikaci a oceňování, snížení hodnoty a zajišťovací účetnictví.

Pro klasifikaci finančních aktiv zavádí IFRS 9 dvě kritéria: 1) ekonomický model, který účetní jednotka používá pro řízení finančních aktiv, a 2) peněžní toky, které vznikají na základě smluvních podmínek sjednaných pro finanční aktiva. Finanční aktivum lze tudíž ocenit naběhlou hodnotou pouze v případě, že jsou splněny obě následující podmínky: a) na základě smluvních podmínek sjednaných u daného finančního aktiva vznikají k určitým termínům peněžní toky, u nichž jde výhradně o platbu jistiny a úroků z dosud nesplacené jistiny, a b) účetní jednotka drží aktivum v souladu s ekonomickým modelem, jehož cílem je inkaso smluvních peněžních toků z aktiva plynoucích. Dluhové nástroje, které splňují první podmínku, ale jejichž ekonomický model zahrnuje jak držbu za účelem inkasa smluvních peněžních toků, tak prodej aktiva, se oceňují reálnou hodnotou se změnami účtovanými do ostatního úplného výsledku hospodaření. Všechna ostatní finanční aktiva se oceňují reálnou hodnotou se změnami účtovanými do zisku nebo ztráty. U majetkových cenných papírů, které nejsou určeny k obchodování, má účetní jednotka při prvotním zaúčtování možnost volby (rozhodnutí je nevratné) a může změny jejich reálné hodnoty účtovat do ostatního úplného výsledku hospodaření. Skupina plánuje využít tuto možnost u některých svých dlouhodobých investic do majetkových cenných papírů, které nemají cenu kotovanou na trhu.

Pokud jde o finanční závazky, zásady jejich klasifikace a oceňování jsou v IFRS 9 stejné jako v IAS 39. Jediná změna se týká finančních závazků, u nichž je uplatněna fair value option, tj. oceňují se reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty. U těchto závazků se změna reálné hodnoty připadající na změny úvěrového rizika vykazuje do ostatního úplného výsledku hospodaření (s výjimkou situací, kdy by tento způsob účtování, tj. do ostatního úplného výsledku, vytvořil nebo zvýšil nesoulad s výsledkem hospodaření, v takovém případě se tyto změny rovněž vykazují do zisku nebo ztráty, tj. do výsledku hospodaření). IFRS 9 umožňuje tento postup již před závazným termínem platnosti standardu, ale skupina nemá v plánu tuto možnost využít.

IFRS 9 zavádí jednotný model pro posuzování ztrát ze snížení hodnoty, který se bude používat jak pro finanční aktiva, tak pro podrozvahové úvěrové angažovanosti (úvěrové přísliby a finanční záruky). Při prvotním zaúčtování finančního nástroje se budou tvořit opravné položky ve výši očekávané dvanáctiměsíční úvěrové ztráty. Opravné položky na úvěrové ztráty očekávané po celou dobu trvání finančního nástroje se tvoří u všech finančních nástrojů, u nichž po počátečním zaúčtování dojde k významnému nárůstu úvěrového rizika. Standard zpřesňuje rovněž pravidla pro účtování zisků a ztrát, které vzniknou v důsledku změny smluvních podmínek finančního aktiva

Smyslem nového modelu zajišťovacího účetnictví je zohlednit postupy řízení rizik, které účetní jednotky používající zajišťovací účetnictví v praxi uplatňují. Pro skupinu budou v tomto ohledu relevantní následující oblasti: povinný bude pouze prospektivní test účinnosti zajišťovacího vztahu, zpětný test již nebude nutné provádět, ruší se procentuální rozpětí účinnosti 80–125 %, v případě opcí sloužících jako zajišťovací nástroj se volatilita časové hodnoty nebude účtovat do zisku nebo ztráty, ale do ostatního úplného výsledku hospodaření a bude možné zajistit i syntetickou pozici obsahující deriváty.

Účetní jednotky budou mít při prvním uplatnění IFRS 9 na výběr, zda (a) požadavky tohoto standardu týkající se zajišťovacího účetnictví uplatní hned od začátku v plné šíři, (b) požadavky tohoto standardu týkající se zajišťovacího účetnictví uplatní na počátku v omezeném rozsahu a pro zajištění reálné hodnoty portfolia finančních aktiv nebo finančních závazků proti úrokovému riziku budou nadále používat ustanovení IAS 39, případně (c) budou nadále v plném rozsahu u zajišťovacího účetnictví postupovat podle požadavků IAS 39. Skupina

hodlá zvolit třetí možnost, nicméně bude nezbytné podniknout určitá opatření, aby měla k dispozici informace, které po implementaci IFRS 9 bude muset nově v souladu s IFRS 7 uvést v účetní závěrce.

Skupina nebude při prvním uplatnění IFRS 9 upravovat srovnávací informace za předchozí roky. Jednorázový dopad přechodu na IFRS 9 se promítne do zůstatku vlastního kapitálu k datu první aplikace.

V průběhu roku 2016 Erste Bank (mateřská společnost skupiny) dokončila dokumentaci shrnující provozní opatření, která bude nutné realizovat v souvislosti se změnami skupinových interních směrnic, postupů, procesů a systémů v rámci příprav na přechod na IFRS 9 od 1. 1. 2018. V návaznosti na to skupina zahájila lokalizaci skupinových požadavků, tj. jednak přípravu na lokální implementaci skupinových řešení (např. pro účely oceňování aktiv reálnou hodnotou, konkrétně dluhových nástrojů, které nejsou určeny k obchodování a u jejichž peněžních toků nejde výhradně o platbu jistiny a úroků, případně do určité míry pro účely výpočtu očekávaných úvěrových ztrát) a jednak úpravu stávajících lokálních řešení podle skupinových požadavků. V rámci těchto aktivit jsou v bance opakovaně prováděny studie finančního dopadu (zaměřující se především na klasifikaci a oceňování finančních aktiv a snížení jejich hodnoty, ale postupně rovněž na regulatorní kapitál a kapitálové poměry), které budou v první polovině roku 2017 dále zpřesňovány. Od druhého pololetí 2017 by měly současně fungovat dva plně funkční soubory procesů pokrývající klasifikaci, oceňování, snížení hodnoty a informace zveřejňované v účetní závěrce, a to jeden stávající podle IAS 39 a jeden podle IFRS 9. Skupina si uvědomuje, že výše zmíněné studie finančního dopadu a simulované výstupy modelu založeného na IFRS 9, který bude fungovat souběžně se stávajícím modelem, budou do určité míry přibližné. Nicméně očekává se, že případné nepřesnosti budou odstraňovány, tak jak budou implementovány, testovány a do provozních systémů skupiny zaváděny další funkce modelu podle IFRS 9.

Dosavadní přípravy implementace nového standardu potvrzují předchozí předpoklad skupiny, že IFRS 9 bude mít významný dopad na položky výkazu o finanční situaci i na metody používané pro oceňování finančních nástrojů.

Pokud jde o modelování očekávaných úvěrových ztrát a s tím související kvantifikaci ztrát ze snížení hodnoty, skupina je přesvědčena, že největší dopady nového modelu snížení hodnoty podle IFRS 9 se budou týkat významného zvýšení kreditního rizika u expozic, u nichž snížení hodnoty nebylo identifikováno. U jednotlivých portfolií a produktových typů bude jako kvantitativní ukazatel pro posouzení významného zvýšení kreditního rizika sloužit negativní změna pravděpodobnosti selhání dlužníka během trvání nástroje a počet dní po splatnosti vyšší než 30. Jako kvalitativní ukazatel se budou používat grafické značky (praporky) systému včasného varování upozorňující na riziko (negativní změna od prvotního zaúčtování), grafické značky (praporky) upozorňující na poskytnutou úlevu (forbearance) (negativní změna od prvotního zaúčtování) nebo na work-out transfer. Některé kvalitativní ukazatele (tj. označení určitým praporkem) budou ze své podstaty založeny na kompetentním a včasném uplatnění odborného úsudku při posuzování kreditního rizika. Nezbytný rámec v oblasti správy a řízení zajistí zásady a postupy pro kontrolu kreditních rizik na skupinové úrovni a na úrovni jednotlivých subjektů (většina z nich již byla zavedena, některé jsou ve fázi adaptace v souvislosti s přípravou na IFRS 9). Kromě kvalitativních ukazatelů definovaných na úrovni klienta se bude vyhodnocovat rovněž významné zvýšení kreditního rizika pro celé portfolio, jestliže informace o zvýšení kreditního rizika u jednotlivého finančního nástroje nebo pro klienta jako celek budou k dispozici až s určitým zpožděním. Mezi faktory označovanými jako „portfolio triggers“ by mělo být rovněž neočekávané zvýšení kreditního rizika na úrovni portfolia. Přesná definice těchto „portfolio triggers“ zatím však není ustálena. Dalším významným aspektem týkajícím se předpokládaných dopadů modelu snížení hodnoty v souladu s IFRS 9 bude podle skupiny používání prognostických makroekonomických informací. V této souvislosti skupina vyvinula metodiku pro výpočet pravděpodobnosti selhání, která vyžaduje aplikaci makroekonomických dat. Pravděpodobnost selhání se upravuje s použitím makroekonomické funkce sloužící pro účely stresového testování (tj. funkce spojující vybrané makroekonomické proměnné s pravděpodobností selhání). S ohledem na tyto metodické požadavky lze očekávat, že se opravné položky vytvořené k úvěrovým expozicím bez selhání zvýší více než nevýznamně.

Skupina také předpokládá, že bude nutné upravit strukturu účetní závěrky (jak jednotlivé výkazy, tak přílohu k účetní závěrce), a to především v souvislosti s novými požadavky IFRS 7 vyplývajícími z IFRS 9. Při těchto úpravách účetní závěrky budou zohledněny rovněž nové požadavky na výkaznictví (v prvé řadě požadavky nové prováděcí technické normy FINREP), s nimiž přijdou regulační orgány EU či národní regulátoři v souvislosti s přípravou na implementaci IFRS 9, ať už se budou týkat evropského bankovního sektoru, či pouze domácího bankovníctví.

IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2018)

IFRS 15 byl vydán v květnu 2014 a bude závazný od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2018. Zpřesňující novela vyšla v dubnu 2016. IFRS 15 upravuje pravidla pro oceňování a účtování výnosů ze smluv se zákazníky. V souladu s tímto standardem budou navíc účetní jednotky povinny uvádět v účetní závěrce rozsáhlejší a relevantnější informace. Standard definuje jednotný pětistupňový model, podle něhož se budou účtovat veškeré smlouvy se zákazníky. Nově upravuje rovněž variabilní protihodnotu a aktivaci nákladů. Vzhledem k tomu, že se tento standard nezaměřuje na účtování výnosů z finančních služeb, skupina neočekává, že by jeho implementace měla na konsolidovanou účetní závěrku významný vliv.

Novela IAS 7: Iniciativa týkající se informací v účetní závěrce (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2017)

Novela IAS 7 byla vydána v lednu 2016 a bude závazná od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2017. Novela požaduje, aby v příloze k účetní závěrce byly uvedeny informace, které jejím uživatelům umožní posoudit změny závazků z financování, a to jak změny peněžních toků, tak nepeněžní změny.

Skupina nepředpokládá, že v souvislosti s touto novelou bude nutné uvést v příloze ke konsolidované účetní závěrce nové informace, protože finanční činnost ve výkazu o peněžních tocích se týká pouze vlastních zdrojů, nikoli finančních závazků.

IFRS 16 Leasing (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2019)

V lednu 2016 vydala IASB standard IFRS 16, který bude závazný od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2019. IFRS 16 upravuje účtování leasingových ujednání a jejich vykazování v účetní závěrce. Oproti dosavadním zásadám, které stanoví IAS 17, dochází

k zásadním změnám především u účtování operativního leasingu na straně nájemce. V souladu s novým standardem bude nájemce vykazovat v rozvaze na aktivní straně právo na užívání a na pasivní straně odpovídající leasingový závazek. Výjimku kvůli nevýznamnosti bude možné uplatnit u krátkodobých leasingových ujednání a u leasingu drobného majetku. Naproti tomu změny v účtování na straně pronajímatele jsou ve srovnání s IAS 17 jen minimální. Informace, které se budou o leasingu uvádět v příloze podle IFRS 16, budou podstatně komplexnější než stávající údaje podle IAS 17.

Dopad, který nový standard bude mít na konsolidovanou účetní závěrku, bude předmětem posouzení.

Novela IAS 12: Účtování odložených daňových pohledávek z titulu nerealizovaných ztrát (IASB stanovila termín závazné platnosti na 1. 1. 2017)

Novela IAS 12 byla vydána v lednu 2016 a bude závazná od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2017. Novela vysvětluje, že v souvislosti s nerealizovanými ztrátami z dluhových nástrojů oceněných pro účetní účely reálnou hodnotou, ale pro daňové účely pořizovací cenou mohou vzniknout přechodné rozdíly, které jsou daňově uznatelné. Dále novela specifikuje, že při odhadu budoucích zdanitelných zisků se nevychází z účetní hodnoty aktiva, ale ze základu daně a že lze při výpočtu vycházet z vyšší hodnoty, než je hodnota účetní. Budoucí zdanitelné zisky nezahrnují daňové odpočty z titulu zrušení daňově uznatelných přechodných rozdílů.

Dopad, který novela bude mít na konsolidovanou účetní závěrku, bude předmětem posouzení, nepředpokládá se nicméně, že by byl zásadní.

Roční revize IFRS 2014–2016

V prosinci 2016 vydala IASB soubor novel vybraných účetních standardů IFRS pro roky 2014–2016. Jedná se o následující tři standardy: IFRS 1 První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, IAS 28 Investice do přidružených a společných podniků a IFRS 12 Zveřejnění podílů v jiných účetních jednotkách. Novely dvou prvně zmíněných standardů budou závazné od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2018. Novela IFRS 12 bude závazná od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2017.

Implementace těchto novel nebude mít na konsolidovanou účetní závěrku významný dopad.

IFRIC 22 k transakcím a zálohám v cizí měně

IASB vydala 8. 12. 2016 interpretaci IFRIC 22 „Transakce a zálohy v cizí měně“. Zpracoval ji Výbor pro interpretace IFRS a jejím cílem je blíže vysvětlit účtování transakcí, jejichž součástí je inkaso nebo platba zálohy v cizí měně.

Interpretace vymezuje cizoměnové transakce, resp. části transakcí takto:

- protihodnota je vyjádřena v cizí měně;
- účetní jednotka zaúčtuje zálohu (aktivum) nebo výnosy příštích období (závazek) z titulu protihodnoty, a to dříve, než zaúčtuje související aktivum, náklad nebo příjem;
- aktivum z titulu zálohy nebo závazek – výnosy příštích období mají nepeněžní charakter.

Výbor pro interpretace IFRS dospěl k následujícím závěrům:

- datem transakce pro účely stanovení směnného kurzu je datum prvotního zaúčtování nepeněžního aktiva z titulu zálohy, resp. závazku – výnosů příštích období;
- v případě, že se předem uskuteční více plateb nebo inkas, datum transakce se stanoví pro každou platbu nebo inkaso samostatně.

Interpretace IFRIC 22 bude závazná od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2018.

Tato interpretace nebude mít na konsolidovanou účetní závěrku významný dopad.

Novela IAS 40 Investice do nemovitostí

IASB vydala 8. 12. 2016 novelu IAS 40 nazvanou „Převody investic do nemovitostí“.

Novela upravuje znění odstavce 57 v tom smyslu, že účetní jednotka převede nemovitost z účtu investic do nemovitostí, resp. na tento účet výlučně tehdy, jestliže došlo ke změně užívání. Ke změně užívání dojde, jestliže nemovitost splní, resp. přestane splňovat definici investice do nemovitostí. Změna záměru vedení, pokud jde o užívání nemovitosti, sama o sobě není důkazem o změně užívání.

Novela bude závazná od řádného účetního období začínajícího 1. 1. 2018.

Implementace této novely nebude mít na konsolidovanou účetní závěrku významný dopad.

C. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE KE KONSOLIDOVANÉMU VÝKAZU O ÚPLNÉM VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ A KONSOLIDOVANÉMU VÝKAZU O FINANČNÍ SITUACI ČESKÉ SPOŘITELNY, A.S.

1. Čistý úrokový výnos

V mil. Kč	2016	2015
Úrokové výnosy		
Finanční aktiva k obchodování	1 088	254
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	13	12
Realizovatelná finanční aktiva	726	688
Úvěry a pohledávky	21 924	23 030
Finanční investice držené do splatnosti	4 471	4 907
Zajišťovací úrokové deriváty	115	74
Ostatní aktiva	104	9
Úrokové výnosy celkem	28 441	28 974
Úrokové náklady		
Finanční závazky k obchodování	-977	-212
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	-2 059	-3 203
Zajišťovací úrokové deriváty	110	305
Ostatní závazky	-3	-
Úrokové náklady celkem	-2 929	-3 110
Čistý úrokový výnos	25 512	25 864

U finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty činily úrokové výnosy celkem 27 340 mil. Kč (2015: 28 708 mil. Kč) a úrokové náklady celkem -1 952 mil. Kč (2015: -2 898 mil. Kč). Čistý úrokový výnos tak činil 25 388 mil. Kč (2015: 25 810 mil. Kč).

Úrokové výnosy z finančních aktiv, u nichž bylo identifikováno znehodnocení, dosáhly částky 295 mil. Kč (2015: 417 mil. Kč).

2. Čistý výnos z poplatků a provizí

V mil. Kč	2016	2015
Poplatky a provize z cenných papírů	1 024	1 054
Clearing a vypořádání	206	248
Asset management	719	513
Správa, úschova a uložení hodnot	176	214
Platební styk	4 813	5 344
Distribuce produktů pro zákazníka	755	830
Úvěrové činnosti	1 689	1 985
Ostatní	-74	66
Čistý výnos z poplatků a provizí	9 308	10 254
Výnos z poplatků a provizí	12 777	14 261
Náklady na poplatky a provize	-3 469	-4 007

3. Výnosy z dividend

V mil. Kč	2016	2015
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	43	32
Realizovatelná finanční aktiva	43	38
Výnosy z dividend	86	70

4. Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou

V mil. Kč	2016	2015
Čistý zisk z obchodních operací	2 908	2 938
Obchodování s cennými papíry a deriváty	1 546	1 977
Devizové operace	1 362	961
Zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků vykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-44	-146
Zisk nebo (-) ztráta z přecenění/prodeje finančních aktiv vykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-7	-55
Zisk nebo (-) ztráta z přecenění/prodeje finančních závazků vykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-37	-91
Zisk nebo (-) ztráta ze zajišťovacího účetnictví	-11	31
Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou	2 853	2 823

S účinností od 4. 2. 2008 obchoduje Česká spořitelna na finančních trzích s využitím obchodního modelu Erste Group Bank. Tržní riziko generované prodejními aktivitami divize finančních trhů (tj. obchody s drobnou a korporátní klientelou) s výjimkou akciového rizika a obchodů pro účely řízení likvidity skupiny (money market) bylo převedeno na Erste Group Bank pomocí uzavírání zrcadlových obchodů. Zisk z obchodování, tj. tržních pozic Erste Group Bank, je přerozdělován podle odsouhlasených pravidel do příslušných bank skupiny a je vykázán v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

Základním principem těchto pravidel je, že Erste Group Bank absorbuje případné ztráty na jednotlivých třídách aktiv výměnou za rizikovou prémii odvozenou od ukazatele Value at Risk („VaR“). Zbytek kladného výsledku je po odečtení nákladů (vypočtených pomocí Cost Income Ratio) přerozdělen jednotlivým účastníkům modelu na základě výsledků generovaných z prodejních aktivit v jednotlivých třídách aktiv.

V čistém zisku z obchodních operací jsou zahrnuty výnosy z tržních pozic Erste Group Bank v následující struktuře:

V mil. Kč	2016	2015
Realizované a nerealizované zisky z aktiv k obchodování	572	440
Deriváty	-	10
Operace s cizími měnami	211	262
Celkem	783	712

5. Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem

V mil. Kč	2016	2015
Investice do nemovitostí	418	639
Ostatní operativní pronájem	60	93
Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem	478	732

6. Všeobecné správní náklady

V mil. Kč	2016	2015
Náklady na zaměstnance	-9 169	-8 804
Mzdy	-6 566	-6 292
Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	-2 046	-1 974
Ostatní náklady na zaměstnance	-557	-538
Ostatní správní náklady	-6 863	-7 628
Příspěvek do Fondu pojištění vkladů	-200	-1 011
Náklady na informační technologie	-2 513	-2 501
Náklady na kancelářské prostory	-1 391	-1 443
Náklady na provoz kanceláří	-680	-807
Náklady na reklamu a marketing	-917	-941
Poradenství a právní služby	-405	-349
Ostatní správní náklady	-757	-576
Odpisy majetku	-2 114	-2 154
Software a ostatní nehmotný majetek	-918	-828
Nemovitosti užívané skupinou	-703	-683
Investice do nemovitostí	-124	-184
Zařízení kanceláří a ostatní hmotný majetek	-369	-459
Všeobecné správní náklady	-18 146	-18 586

Snížení příspěvku do Fondu pojištění vkladů oproti loňskému roku je důsledkem změny způsobu výpočtu stanovené ČNB v roce 2016.

Odměny členů řídicích a dozorčích orgánů

V mil. Kč	2016	2015
Odměny	79	88

Odměny členů řídicích a dozorčích orgánů se vykazují jako krátkodobé zaměstnanecké požitky.

Průměrný počet zaměstnanců na plný úvazek k rozvahovému dni

	2016	2015
Zaměstnanci	10 299	10 501

7. Čistý zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty

V mil. Kč	2016	2015
Z prodeje realizovatelných finančních aktiv	1 423	279
Z prodeje finančních aktiv držených do splatnosti	-	45
Z prodeje úvěrů a pohledávek	-2	-
Ze zpětného odkupu finančních závazků oceněných naběhlou hodnotou	-	125
Čistý zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	1 421	449

Zisk z prodeje podílu ve společnosti VISA Europe Ltd. ve výši 1 423 mil. Kč byl vykázán k 31. 12. 2016.

8. Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty

V mil. Kč	2016	2015
Realizovatelná finanční aktiva	3	-
Úvěry a pohledávky	-1 909	-2 651
Tvorba rezerv na rizika	-4 472	-5 494
Rozpuštění rezerv na rizika	2 088	2 541
Odpis pohledávek	-168	-144
Inkaso pohledávek účtované přímo do výnosů	643	446
Finanční aktiva držená do splatnosti	1	3
Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-1 905	-2 648

9. Ostatní provozní výsledek

V mil. Kč	2016	2015
Zisk nebo (-) ztráta z nemovitostí/movitěho majetku/ostatního nehmotného majetku s výjimkou goodwillu	273	-388
Tvorba/rozpuštění ostatních rezerv	-6	-20
Tvorba/rozpuštění rezerv na poskytnuté úvěrové přísliby a záruky	-319	-158
Ostatní provozní náklady/výnosy	-620	-452
Ostatní provozní výsledek	-672	-1 018

Vzhledem k existenci známek snížení hodnoty aktiv v roce 2016 skupina vykázala do položky „Zisk nebo (-) ztráta z nemovitostí/movitěho majetku/ostatního nehmotného majetku“ ztrátu ze snížení hodnoty nefinančních aktiv (budov) ve výši 1 040 mil. Kč. Zisk z prodeje podílu (51 %) v podnicích zabývajících se zpracováním karetých transakcí ve výši 1 148 mil. Kč byl v roce 2016 vykázán v téže položce. V roce 2016 roční příspěvek do rezolučního fondu ve výši 398 mil. Kč byl vykázán do položky "Ostatní provozní náklady/výnosy" (2015: 0 Kč).

10. Daň z příjmů

Daň z příjmů zahrnuje splatnou daň za běžné období stanovenou pro každou společnost skupiny na základě výsledku hospodaření vykázánoho pro daňové účely, dále opravy daně z příjmů za předchozí období a pohyby odložené daně.

V mil. Kč	2016	2015
Daň z příjmů splatná – náklad	-3 789	-3 774
Běžné období	-3 785	-3 722
Předchozí období	-4	-52
Daň z příjmů odložená – výnos / náklad	319	129
Běžné období	319	129
Předchozí období	-	-
Celkem	-3 470	-3 645

Následující tabulka porovnává daň z příjmů fakticky vykázanou ve výkazu zisku a ztráty s teoretickým daňovým nákladem vypočítaným jako násobek zisku skupiny před zdaněním a aktuálně platné sazby daně z příjmů právnických osob.

V mil. Kč	2016	2015
Zisk/ztráta před zdaněním	18 925	17 940
Daň za účetní období stanovená s použitím sazby daně z příjmů právnických osob platné v ČR (19 %)	-3 596	-3 409
Výnosy nepodléhající zdanění	811	231
Daňově neodčitelné náklady	-732	-361
Ostatní	51	-54
Daňové vratky a doměrky z minulých let	-4	-52
Celkem	-3 470	-3 645
Efektivní sazba daně	18,33 %	20,32 %

V roce 2016 měl na nezdaňované výnosy pozitivní dopad zejména zisk z prodeje podílu v podniku zabývajícím se zpracováním karetních transakcí

Daňové dopady jednotlivých složek ostatního úplného výsledku hospodaření:

V mil. Kč	2016			2015		
	Částka před zdaněním	Sleva na dani/ (náklad)	Částka po zdanění	Částka před zdaněním	Sleva na dani/ (náklad)	Částka po zdanění
Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv	-841	160	-681	1 511	-288	1 223
Nerealizovaný zisk nebo (-) ztráta z přecenění	585	-112	473	1 790	-341	1 449
Přefázené úpravy do zisku a ztráty	-1 426	271	-1 155	-279	53	-226
Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	297	-57	240	2	-	2
Zisk nebo (-) ztráta ze zajišťovacích nástrojů	297	-57	240	2	-	2
Ostatní úplný výsledek hospodaření	-544	103	-441	1 513	-288	1 225

11. Rozdělení zisku

Vedení skupiny navrhuje vyplatit ze zisku dosaženého v roce 2016 dividendy v celkové částce 11 552 mil. Kč, což představuje 76 Kč na jednu kmenovou i prioritní akcii (2015: 12 798 mil. Kč, tj. 84,20 Kč na kmenovou i prioritní akcii). Výplata dividend musí být schválena řádnou valnou hromadou. Dividendy vyplácené akcionářům podléhají srážkové dani ve výši 15 %, případně v procentuální sazbě stanovené v příslušné smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Dividendy vyplácené akcionářům, kteří jsou daňovými rezidenty členského státu EU a jejichž podíl na základním kapitálu dceřině společnosti je minimálně 10 % a kteří drží akcie společnosti nejméně jeden rok, nepodléhají srážkové dani.

U emise dodatečného kapitálu AT1 (popis těchto kapitálových nástrojů viz bod 34 přílohy Vlastní kapitál celkem) v celkové nominální hodnotě 300 mil. EUR vedení skupiny navrhuje vyplatit výnos ve výši 623,7 mil. Kč (2015: 659 mil. Kč). Vedení skupiny dále navrhuje počínaje rokem 2016 přesunout celý zůstatek Zákonného rezervního fondu banky ve výši 3 040 mil. Kč do Nerozděleného zisku. Jak výplata výnosu týkající se AT1, tak přesun zůstatku Zákonného rezervního fondu musí být schváleny řádnou valnou hromadou.

12. Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank

V mil. Kč	2016	2015
Pokladní hotovost	24 144	23 777
Hotovost u centrálních bank	146 720	82 999
Ostatní vklady na požádání	2 236	4 251
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	173 100	111 027

V položce „Hotovost u centrálních bank“ jsou vykázané povinné rezervní vklady v celkové částce 6 419 mil. Kč (2015: 10 141 mil. Kč). Tyto povinné minimální rezervy jsou úročeny dvoutýdenní repo sazbou ČNB. Skupina může z povinných minimálních rezerv čerpat částku, která převyšuje skutečnou průměrnou výši povinných minimálních rezerv za dané udržovací období vypočtenou podle opatření ČNB.

Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky

V mil. Kč	2016	2015
Pokladní hotovost	24 144	23 777
Nostro účty u centrálních bank	140 301	72 858

Státní pokladniční poukázky a státní dluhopisy splatné do 3 měsíců	-	4 301
Nostro účty u bank	1 121	3 300
Loro účty u bank	-15 683	-11 958
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky celkem	149 884	92 278

13. Deriváty k obchodování

V mil. Kč	2016			2015		
	Jmenovitá hodnota	Kladná reálná hodnota	Záporná reálná hodnota	Jmenovitá hodnota	Kladná reálná hodnota	Záporná reálná hodnota
Deriváty v obchodním portfoliu	578 244	11 548	-11 271	509 663	12 277	-12 274
Úrokové	315 612	8 976	-8 684	315 224	9 927	-9 840
Akciové	550	24	-7	3 552	65	-10
Měnové	260 778	2 458	-2 492	187 909	2 123	-2 177
Kreditní	-	-	-	324	1	-1
Komoditní	1 304	90	-88	2 654	161	-246
Ostatní	-	-	-	-	-	-
Deriváty v bankovním portfoliu	62 537	1 809	-2 606	54 161	1 718	-2 670
Úrokové	14 708	1 155	-19	9 818	1 073	-23
Akciové	-	-	-	-	-	-
Měnové	47 829	654	-2 587	44 343	645	-2 647
Kreditní	-	-	-	-	-	-
Komoditní	-	-	-	-	-	-
Ostatní	-	-	-	-	-	-
Celkem	640 781	13 357	-13 877	563 824	13 995	-14 944

V roce 2015 skupina z obchodního do bankovního portfolia převedla portfolio derivátů sloužících k ekonomickému zajištění úrokových sazeb u bankovního portfolia.

14. Ostatní finanční aktiva k obchodování

V mil. Kč	2016	2015
Kapitálové nástroje	-	11
Dluhové cenné papíry	351	619
Vládní instituce	97	120
Úvěrové instituce	254	499
Úvěry a pohledávky	7 236	100
Ostatní finanční aktiva k obchodování	7 587	730

Nástroje peněžního trhu (money-market) zařazené do kategorie aktiv (tj. vykázány v položce „Ostatní finanční aktiva k obchodování“) k obchodování činily 7 236 mil. Kč (2015: 100 mil. Kč).

15. Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty

V mil. Kč	2016	2015
Kapitálové nástroje	29	570
Dluhové cenné papíry	331	337
Vládní instituce	17	17
Úvěrové instituce	314	320
Úvěry a pohledávky	63	-
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	423	907

16. Realizovatelná finanční aktiva

V mil. Kč	2016	2015
Kapitálové nástroje	1 355	2 222
Dluhové cenné papíry	79 919	75 831
Vládní instituce	61 992	64 068
Úvěrové instituce	8 978	6 443
Ostatní finanční instituce	2 257	270
Nefinanční podniky	6 692	5 050
Realizovatelná finanční aktiva	81 274	78 053

Kapitálové nástroje klasifikované jako realizovatelná finanční aktiva činily 1 355 mil. Kč (2015: 2 222 mil. Kč). Akciové nástroje zahrnují akcie a ostatní akciové nástroje.

17. Finanční aktiva držaná do splatnosti

V mil. Kč	Účetní hodnota brutto		Portfoliové opravné položky		Účetní hodnota netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Vládní instituce	155 267	148 370	-	-	155 267	148 370
Úvěrové instituce	11 783	11 108	-4	-3	11 779	11 105
Ostatní finanční instituce	851	852	-	-1	851	851
Nefinanční podniky	3	664	-1	-2	2	662
Finanční aktiva držaná do splatnosti	167 904	160 994	-5	-6	167 899	160 988

18. Cenné papíry

V mil. Kč	Finanční aktiva											
	Pohledávky za klienty a bankami		Aktiva k obchodování		V reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty		Realizovatelná		Držená do splatnosti		Celkem	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Dluhové a jiné úročené cenné papíry	2 099	2 285	351	619	331	336	79 919	75 830	167 899	160 988	250 599	240 058
Kótované	-	-	53	79	17	17	67 576	65 559	153 390	146 698	221 036	212 353
Nekótované	2 099	2 285	298	540	314	319	12 343	10 271	14 509	14 290	29 563	27 705
Majetkové cenné papíry	-	-	-	11	29	571	1 256	2 126	-	-	1 285	2 708
Kótované	-	-	-	11	12	481	74	502	-	-	86	994
Nekótované	-	-	-	-	17	90	1 182	1 624	-	-	1 199	1 714
Majetkové účasti	-	-	-	-	-	-	99	97	-	-	99	97
Celkem	2 099	2 285	351	630	360	907	81 274	78 053	167, 899	160 988	251 983	242 863

Investiční fondy jsou zahrnuty do majetkových cenných papírů.

Finanční aktiva držaná do splatnosti zahrnují dluhopisy a další úročené cenné papíry kótované na aktivních trzích, skupina je hodlá držet do splatnosti. Podrobnější informace o zápůjčkách cenných papírů a repo operacích jsou uvedeny v bodě 38 „Převody finančních aktiv – repo operace a zápůjčky cenných papírů“.

19. Úvěry a jiné pohledávky za bankami

Úvěry a jiné pohledávky za bankami

V mil. Kč	Účetní hodnota brutto	Individuální opravné položky	Portfoliové opravné položky	Účetní hodnota netto
K 31. 12. 2016				
Dluhové cenné papíry	1 312	-	-7	1 305
Úvěrové instituce	1 312	-	-7	1 305
Úvěry a pohledávky	21 027	-1	-3	21 023
Úvěrové instituce	21 027	-1	-3	21 023
Celkem	22 339	-1	-10	22 328

Úvěry a jiné pohledávky za bankami

V mil. Kč	Účetní hodnota brutto	Individuální opravné položky	Portfoliové opravné položky	Účetní hodnota netto
K 31. 12. 2015				
Dluhové cenné papíry	1 731	-	-9	1 722
Úvěrové instituce	1 731	-	-9	1 722
Úvěry a pohledávky	33 000	-1	-4	32 995
Úvěrové instituce	33 000	-1	-4	32 995
Celkem	34 731	-1	-13	34 717

K 31. 12. 2016 skupina poskytla některým finančním institucím v rámci reverzních repo operací úvěry v celkové výši 4 535 mil. Kč (2015: 560 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 4 606 mil. Kč (2015: 655 mil. Kč).

Opravné položky k úvěrům a jiným pohledávkám za bankami

V mil. Kč	K 31. 12. 2015	Tvorba	Rozpuštění	Převody mezi opravnými položkami	K 31. 12. 2016
Individuální opravné položky	-1	-7	7	-	-1
Úvěry a pohledávky	-1	-7	7	-	-1
Úvěrové instituce	-1	-7	7	-	-1
Portfoliové opravné položky	-13	-3	6	-	-10
Dluhové cenné papíry	-9	-	2	-	-7
Úvěrové instituce	-9	-	2	-	-7
Úvěry a pohledávky	-4	-3	4	-	-3
Úvěrové instituce	-4	-3	4	-	-3
Celkem	-14	-10	13	-	-11

V mil. Kč	K 31. 12. 2014	Tvorba	Rozpuštění	Převody mezi opravnými položkami	K 31. 12. 2015
Individuální opravné položky	-1	-3	4	-1	-1
Úvěry a pohledávky	-1	-3	4	-1	-1
Úvěrové instituce	-1	-3	4	-1	-1
Portfoliové opravné položky	-8	-9	4	-	-13
Dluhové cenné papíry	-7	-2	-	-	-9
Úvěrové instituce	-7	-2	-	-	-9
Úvěry a pohledávky	-1	-7	4	-	-4
Úvěrové instituce	-1	-7	4	-	-4
Celkem	-9	-12	8	-1	-14

20. Úvěry a jiné pohledávky za klienty

Úvěry a jiné pohledávky za klienty

V mil. Kč	Účetní hodnota brutto	Individuální opravné položky	Portfoliové opravné položky	Účetní hodnota netto
K 31. prosinci 2016				
Dluhové cenné papíry klientů	795	-	-2	793
Nefinanční podniky	795	-	-2	793
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	592 197	-13 015	-2 522	576 660
Vládní instituce	19 128	-1	-10	19 117
Ostatní finanční instituce	10 464	-145	-33	10 286
Nefinanční podniky	225 151	-6 861	-1 673	216 617
Domácnosti	337 454	-6 008	-806	330 640
Celkem	592 992	-13 015	-2 524	577 453

V mil. Kč	Účetní hodnota brutto	Individuální opravné položky	Portfoliové opravné položky	Účetní hodnota netto
K 31. prosinci 2015				
Dluhové cenné papíry klientů	565	-	-2	563
Nefinanční podniky	565	-	-2	563
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	548 271	-14 307	-2 003	531 961
Vládní instituce	19 934	-1	-1	19 932
Ostatní finanční instituce	11 846	-127	-17	11 702
Nefinanční podniky	204 971	-6 874	-1 254	196 843
Domácnosti	311 520	-7 305	-731	303 484
Celkem	548 836	-14 307	-2 005	532 524

Opravné položky k úvěrům a jiným pohledávkám za klienty

V mil. Kč	K 31. 12. 2015	Tvorba	Použití	Rozpuštění	Úrokové výnosy ze znehodnocených úvěrů	Převody mezi opravnými položkami	Kurzové a jiné změny (+/-)	K 31. 12. 2016	Odpis pohledávek	Inkaso dříve odepsaných pohledávek
Individuální opravné položky	-14 307	-3 828	2 855	1 638	295	334	-2	-13 015	-168	643
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	-14 307	-3 828	2 855	1 638	295	334	-2	-13 015	-168	643
Vládní instituce	-1	-1	-	1	-	-	-	-1	-	-
Ostatní finanční instituce	-127	-52	-	34	-	-	-	-145	-	-
Nefinanční podniky	-6 874	-2 078	835	802	129	327	-2	-6 861	-120	60
Domácnosti	-7 305	-1 697	2 020	801	166	7	-	-6 008	-48	583
Portfoliové opravné položky	-2 005	-634	-	437	-	-323	1	-2 524	-	-
Dluhové cenné papíry klientů	-2	-81	-	81	-	-	-	-2	-	-
Nefinanční podniky	-2	-81	-	81	-	-	-	-2	-	-
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	-2 003	-553	-	356	-	-323	1	-2 522	-	-
Vládní instituce	-1	-10	-	-	-	-	-	-11	-	-
Ostatní finanční instituce	-17	-20	-	5	-	-	-	-32	-	-
Nefinanční podniky	-1 254	-403	-	273	-	-288	1	-1 671	-	-
Domácnosti	-731	-120	-	78	-	-35	-	-808	-	-
Celkem	-16 312	-4462	2 855	2 075	295	11	-1	-15 539	-168	-643

V mil. Kč	K 31. 12. 2014	Tvorba	Použití	Rozpuštění	Úrokové výnosy ze znehodnocených úvěrů	Převody mezi opravnými položkami	Kurzové a jiné změny (+/-)	K 31. 12. 2015	Odpis pohledávek	Inkaso dříve odepsaných pohledávek
Individuální opravné položky	-16 366	-4 634	4 703	1 882	419	-342	31	-14 307	-144	446
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	-16 366	-4 634	4 703	1 882	419	-342	31	-14 307	-144	446
Vládní instituce	-2	-8	-	9	-	-	-	-1	-	-
Ostatní finanční instituce	-131	-8	-	12	-	-	-	-127	-	-
Nefinanční podniky	-6 776	-2 413	1 480	957	185	-338	31	-6 874	-42	245
Domácnosti	-9 457	-2 205	3 223	904	234	-4	-	-7 305	-102	201
Portfoliové opravné položky	-1 784	-848	-	651	-	-25	3	-2 005	-	-
Dluhové cenné papíry klientů	-	-2	-	-	-	-	-	-2	-	-
Nefinanční podniky	-	-2	-	-	-	-	-	-2	-	-
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	-1 784	-848	-	651	-	-25	3	-2 003	-	-
Vládní instituce	-1	-1	-	1	-	-	-	-1	-	-
Ostatní finanční instituce	-32	-40	-	55	-	-	-	-17	-	-
Nefinanční podniky	-1 175	-576	-	519	-	-25	3	-1 254	-	-
Domácnosti	-576	-231	-	76	-	-	-	-731	-	-
Celkem	-18 150	-5 482	4 703	2 533	419	-367	34	-16 312	-144	446

21. Zajišťovací deriváty

V mil. Kč	K 31. prosinci 2016			K 31. prosinci 2015		
	Jmenovitá hodnota	Kladná reálná hodnota	Záporná reálná hodnota	Jmenovitá hodnota	Kladná reálná hodnota	Záporná reálná hodnota
Zajištění reálné hodnoty	4 453	21	-12	8 000	342	-6
Zajištění úrokového rizika	4 453	21	-12	8 000	342	-6
Zajištění kurzového rizika	-	-	-	-	-	-
Zajištění peněžních toků	45 997	498	-440	29 806	321	-490
Zajištění úrokového rizika	29 898	455	-54	21 137	321	-97
Zajištění kurzového rizika	16 099	43	-386	8 669	-	-393
Celkem	50 450	519	-452	37 806	663	-496

22. Účasti zaúčtované ekvivalenční metodou

V mil. Kč	2016	2015
Úvěrové instituce	-	-
Finanční instituce	753	-
Neúvěrové instituce	-	-
Celkem	753	-

Tabulka níže zachycuje úhrnné finanční informace o společnostech zahrnutých do konsolidované účetní závěrky ekvivalenční metodou:

V mil. Kč	2016	2015
Aktiva celkem	3 022	-
Závazky celkem	3 022	-
Zisk	1 040	-
Ztráta	-20	-

Žádná ze společností s účastí skupiny účtovanou ekvivalenční metodou není kotována.

Významné účasti zaúčtované ekvivalenční metodou, se kterými má skupina strategický zájem

2016	
V mil. Kč	Global Payments s.r.o.
Sídlo společnosti	Česká republika
Místo podnikání	Česká republika
Hlavní činnost	Platební styk
Obchodní podíl v %	10 %
Hlasovací práva v %	10 %
Klasifikace IFRS (SP/PP)	Přidružený podnik
Měna vykazování	Kč
Výnosy z dividend	-
Zaúčtovaná ztráta ze znehodnocení (na kumulovaném základě)	-
Zaúčtovaná ztráta ze znehodnocení (za účetní období)	-
Úvěrové přísliby, finanční záruky a ostatní poskytnuté přísliby	-
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	43
Ostatní oběžná aktiva	1 366
Dlouhodobá aktiva	1 613
Krátkodobé závazky	1 470
Dlouhodobé závazky	1 552
Provozní výnosy	-
Zisk z pokračujících činností po zdanění	-20
Zisk z ukončených činností po zdanění	-
Ostatní úplný výsledek hospodaření	-
Úplný výsledek hospodaření	-20
Odpisy majetku	-114
Úrokové výnosy	-
Úrokové náklady	-6
Daňový náklad/výnos	-20
Čistá aktiva připadající skupině	344
Účetní goodwill tvořící součást nákladů účasti	409
Znehodnocení (na kumulovaném základě)	-
Účetní hodnota	753

23. Nekonsolidované strukturované jednotky

V mil. Kč	2016	2015
Účetní hodnota aktiv	437	570
Reálná hodnota čerpané likvidity	-	38
Celkem	437	608

Skupina je investorem v celé řadě veřejných i soukromých investičních fondů nezahrnutých do konsolidačního celku. Jedná se o fondy založené v České republice a v dalších zemích. Některé z těchto fondů jsou spravovány dceřinými společnostmi skupiny, ale skupina v nich není významným investorem. Majetkový podíl skupiny má většinou formu podílových listů, které jsou v konsolidované rozvaze oceněny reálnou hodnotou a zařazeny buď jako realizovatelná finanční aktiva nebo jako finanční aktiva k obchodování.

24. Hmotný majetek

A) POŘIZOVACÍ CENA

Hmotný majetek – pořizovací cena a vlastní náklady					
V mil. Kč	Pozemky a budovy (používané skupinou)	Zařízení / ostatní dlouhodobá aktiva	Informační technika (hardware)	Hmotný majetek Celkem	Investice do nemovitostí
K 1. 1. 2015	21 040	4 772	2 441	28 253	11 533
Přírůstky (+)	520	215	91	826	22
Úbytky (-)	-659	-309	-567	-1 535	-3 209
Převody (+/-)	-10	-13	6	-17	-
Pohyby směnných kurzů (+/-)	-	-	-	-	-11
K 31. 12. 2015	20 891	4 665	1 971	27 527	8 335
Přírůstky (+)	284	266	218	768	18
Úbytky (-)	-989	-344	-231	-1 564	-4 321
Převody (+/-)	-	7	-7	-	-
Aktiva držena k prodeji (-)	-	-	-	-	-418
Pohyby směnných kurzů (+/-)	-	-	-	-	-
K 31. 12. 2016	20 186	4 594	1 951	26 731	3 613

B) OPRÁVKY

Hmotný majetek – pořizovací cena a vlastní náklady					
V mil. Kč	Pozemky a budovy (používané skupinou)	Zařízení / ostatní dlouhodobá aktiva	Informační technika (hardware)	Hmotný majetek Celkem	Investice do nemovitostí
K 1. 1. 2015	-9 226	-3 535	-2 061	-14 822	-4 191
Odpisy (-)	-683	-306	-153	-1 142	-184
Úbytky (+)	512	299	580	1 391	995
Znehodnocení (-)	-651	-	-	-651	-30
Zrušení znehodnocení (+)	1	-	-	1	6
Převody (+/-)	2	8	4	14	-
Pohyby směnných kurzů (+/-)	-	-	-	-	18
K 31. 12. 2015	-10 045	-3 534	-1 630	-15 209	-3 386
Odpisy (-)	-703	-242	-127	-1 072	-124
Úbytky (+)	840	334	224	1 398	1 940
Znehodnocení (-)	-1 390	-2	-	-1 392	109
Zrušení znehodnocení (+)	-	-	-	-	-
Převody (+/-)	-	-	-	-	-
Aktiva držena k prodeji (+)	-	-	-	-	238
Pohyby směnných kurzů (+/-)	-	-	-	-	-
K 31. 12. 2016	-11 298	-3 444	-1 533	-16 275	-1 223

C) ÚČETNÍ HODNOTA

Hmotný majetek					
V mil. Kč	Pozemky a budovy (používané skupinou)	Zařízení / ostatní dlouhodobá aktiva	Informační technika (hardware)	Hmotný majetek Celkem	Investice do nemovitostí
K 1. 1. 2015	11 814	1 237	380	13 431	7 342
K 31. 12. 2015	10 846	1 131	341	12 318	4 949
K 31. 12. 2016	8 888	1 150	418	10 456	2 390

Účetní hodnota investic do nemovitostí zahrnuje rovněž investice do nemovitostí používané formou operativního pronájmu v částce 1 mil. Kč v roce 2016 (2015: 1 mil. Kč).

Příjmy z pronájmu investic do nemovitostí v roce 2016 činily 418 mil. Kč (2015: 639 mil. Kč), viz bod 5. Provozní náklady na tyto nemovitosti činily 124 mil. Kč (2015: 184 mil. Kč).

Reálná hodnota investic do nemovitostí v roce 2016 činila 2 569 mil. Kč (2015: 4 297 mil. Kč). Kolaterál u úvěrů na financování investic do nemovitostí v roce 2016 dosáhl částky 211 mil. Kč (2015: 1 283 mil. Kč).

Zůstatky k 31. 12. 2016 v tabulce výše zahrnují nedokončené investice v celkové hodnotě 459 mil. Kč (2015: 636 mil. Kč).

K 31. 12. 2016 činí pořizovací cena plně odepsaného nehmotného majetku 4 676 mil. Kč (2015: 5 129 mil. Kč).

25. Nehmotný majetek

A) POŘIZOVACÍ CENA

Pořizovací cena a vlastní náklady				
V mil. Kč	Goodwill	Pořízený software	Ostatní (ocenitelná práva atd.)	Nehmotný majetek Celkem
K 1. 1. 2015	43	10 432	6 154	16 629
Přírůstky (+)	-	1 117	66	1 183
Úbytky (-)	-	-143	-529	-672
Převody (+/-)	-	41	-27	14
K 31. 12. 2015	43	11 447	5 664	17 154
Přírůstky (+)	-	1 158	90	1 248
Úbytky (-)	-	-394	-254	-648
Převody (+/-)	-	514	-514	-
K 31. 12. 2016	43	12 725	4 986	17 754

B) OPRÁVKY

Oprávký				
V mil. Kč	Goodwill	Pořízený software	Ostatní (ocenitelná práva atd.)	Nehmotný majetek Celkem
K 1. 1. 2015	-9	-7 248	-5 779	-13 036
Odpisy (-)	-	-732	-96	-828
Úbytky (+)	-	160	529	689
Znehodnocení (-)	-	-3	-1	-4
Převody	-	-8	-1	-9
K 31. 12. 2015	-9	-7 831	-5 348	-13 188
Odpisy (-)	-	-817	-101	-918
Úbytky (+)	-	395	252	647
Znehodnocení (-)	-	-11	-	-11
Převody (+/-)	-	-682	682	-
K 31. 12. 2016	-9	-8 946	-4 515	-13 470

C) ÚČETNÍ HODNOTA

V mil. Kč	Goodwill	Pořízený software	Ostatní (ocenitelná práva atd.)	Nehmotný majetek Celkem
K 1. 1. 2015	34	3 184	375	3 593
K 31. 12. 2015	34	3 616	316	3 966
K 31. 12. 2016	34	3 779	471	4 284

Ostatní nehmotný majetek zahrnuje licence a know-how. Dále tato položka k 31. 12. 2016 zahrnuje nedokončené investice v celkové hodnotě 1 275 mil. Kč (2015: 1 665 mil. Kč).

K 31. 12. 2016 činí pořizovací cena plně odepsaného nehmotného majetku 4 992 mil. Kč (2015: 7 583 mil. Kč).

26. Daňové pohledávky a závazky

Odložená daň se stanoví závazkovou metodou ze všech přechodných rozdílů s použitím základní sazby daně z příjmů ve výši 19 %, s přihlédnutím k období, kdy bude aktivum realizováno, resp. závazek vypořádán.

Skupina eviduje daňové ztráty uplatnitelné do roku 2018 v celkové částce 151 mil. Kč (2015: 108 mil. Kč), které nebyly zohledněny v kalkulaci odložené daně, protože skupina neočekává, že vytvoří v budoucnosti dostatečný zdanitelný zisk, proti němuž by mohla tyto ztráty započíst.

Přechodné rozdíly se týkají následujících položek:

V mil. Kč	Daňové pohledávky 2016	Daňové pohledávky 2015	Daňové závazky 2016	Daňové závazky 2015	Čistá změna 2016			Čistá změna 2015		
					Celkem	Do zisku nebo ztráty	Do ostat. úplného výsledku hospodaření	Celkem	Do zisku nebo ztráty	Do ostat. úplného výsledku hospodaření
Pohledávky za bankami a klienty	329	306	-	-	23	23		38	38	-
Realizovatelná finanční aktiva	6	-	-608	-763	155	-5	160	-287	1	-288
Hmotný majetek	-	-	-12	-472	466	466		57	57	
Odpis účastí v dceřiných podnicích (daňově efektivní v následujících letech)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finanční závazky oceněné naběhlou hodnotou (vklady a emitované dluhopisy)	7	11	-	-	-4	-4		-6	-6	-
Ostatní rezervy	208	148	-	-	60	60		23	23	-
Převod daňové ztráty minulých let	-	-	-	-	0	0		0	0	-
Ostatní	631	314	-613	-19	-278	-221	-57	16	16	-
Dopad zápočtu pozic brutto	-1 045	-633	1 045	633	-	-	-	-	-	-
Odložená daň celkem	136	146	-188	-621	422	319	103	-159	129	-288
Daň splatná	611	740	-109	-100						
Daň celkem	747	886	-297	-721						

27. Ostatní aktiva

V mil. Kč	2016	2015
Náklady a příjmy příštích období	1213	1 215
Nedokončený majetek/zboží/zásoby	95	160
Různá aktiva	2 328	2 486
Ostatní aktiva	3 636	3 861

Položka „Různá aktiva“ zahrnuje především státní podporu v částce 776 mil. Kč (2015: 881 mil. Kč) a nevyfakturované pohledávky za klienty v celkové hodnotě 432 mil. Kč (2015: 526 mil. Kč).

Státní podpora, která je součástí položky „Různá aktiva“, představuje nároky účastníků stavebního spoření nabízeného Stavební spořitelnou České spořitelny, a.s. Státní podporu poskytuje Ministerstvo financí České republiky v závislosti na výši naspořené částky na konci roku, maximálně však do výše 2 000 Kč na jednoho účastníka.

28. Aktiva držená k prodeji a závazky související s aktivy drženými k prodeji

V mil. Kč	2016	2015
Aktiva držená k prodeji	320	-
Závazky související s aktivy drženými k prodeji	125	-

Hmotný majetek a prodej realitního investičního fondu CPD Prievozská, a.s. splnil kritéria podle IFRS 5, a proto je v účetní závěrce za rok končící 31. 12. 2016 vykázán ve výkazu o finanční situaci v položkách „Aktiva držená k prodeji“ a „Závazky související s aktivy drženými k prodeji“.

29. Ostatní finanční závazky k obchodování

V mil. Kč	2016	2015
Vklady	4 105	12
Úvěrové instituce	-	-
Ostatní finanční instituce	4 009	11
Nefinanční podniky	96	1
Ostatní finanční závazky k obchodování	4 105	12

Závazky z krátkých prodejů jsou krátkodobé závazky k obchodování splatné do 1 až 3 měsíců. Z tohoto důvodu není relevantní uvádět změnu reálné hodnoty mezi obdobími, protože se jedná o různé závazky k rozvahovým dnům.

30. Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty

V mil. Kč	2016	2015
Vklady	1 997	4 019
Vládní instituce	-	3
Nefinanční podniky	2	24
Domácnosti	1 995	3 992
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	1 997	4 019

Vklady klasifikované jako finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty představují hybridní (kombinované) nástroje, tj. obsahují jeden nebo více vložených derivátů, které od daných hybridních (kombinovaných) nástrojů nejsou odděleny.

Změny reálné hodnoty z titulu změn vlastního úvěrového rizika

V mil. Kč	Změna reálné hodnoty z titulu změny úvěrového rizika za účetní období		Změna reálné hodnoty z titulu změny úvěrového rizika celkem	
	2016	2015	2016	2015
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty				
Vklady klientů	-4	-25	3	7
Emitované dluhové cenné papíry	-	-	-	-

Změna reálné hodnoty z titulu změn kreditního profilu emitenta (banky) se rovná rozdílu mezi reálnou hodnotou závazků k předchozímu a k současnému rozvahovému dni, po odečtení vlivu změny reálné hodnoty z titulu pohybu bezrizikové úrokové sazby.

31. Finanční závazky v naběhlé hodnotě

V mil. Kč	2016	2015
Vklady	901 158	793 732
Vklady bank	114 282	83 915
Vklady klientů	786 876	709 817
Emitované dluhové cenné papíry	9 173	15 493
Dluhopisy	9 173	15 493
Ostatní finanční závazky	1 019	2 454
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	911 350	811 679

V roce 2015 ostatní finanční závazky zahrnovaly především závazky k věřitelům v částce 782 mil. Kč, závazky k zaměstnancům, včetně pojistného na sociální zabezpečení, v hodnotě 552 mil. Kč a závazky k subjektům zajišťujícím zúčtování obchodů s cennými papíry ve výši 496 mil. Kč. V roce 2016 ostatní finanční závazky zahrnují především závazky k subjektům zajišťujícím zúčtování obchodů s cennými papíry ve výši 519 mil. Kč.

Vklady bank

V mil. Kč	2016	2015
Jednodenní vklady	15 695	11 957
Termínované vklady	70 713	58 968
Repo obchody	27 874	12 990
Vklady bank	114 282	83 915

Vklady klientů

V mil. Kč	2016	2015
Běžné účty/Jednodenní vklady	679 889	596 080
Vládní instituce	55 874	44 619
Ostatní finanční instituce	19 402	15 449
Nefinanční podniky	123 163	114 234
Domácnosti	481 450	421 778
Termínované vklady	105 574	107 790
Vládní instituce	70	38
Ostatní finanční instituce	7 926	268
Nefinanční podniky	1 170	1 692
Domácnosti	96 408	105 792
Repo obchody	1 413	5 947
Vládní instituce	1 413	5 947
Ostatní finanční instituce	-	-
Nefinanční podniky	-	-
Vklady klientů	786 876	709 817
Vládní instituce	57 357	50 604
Ostatní finanční instituce	27 328	15 717
Nefinanční podniky	124 333	115 926
Domácnosti	577 858	527 570

Emitované dluhové cenné papíry – dluhopisy

V mil. Kč	ISIN	Datum emise	Splatnost	Úroková sazba	2016	2015
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000623	Říjen 2005	Říjen 2015	4,75 %	-	-
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000755	Unor 2006	Unor 2016	4,80 %	-	4 701
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001068	Červen 2007	Říjen 2015	4,50 %	-	-
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001282	Listopad 2007	Listopad 2017	5,90 %	2 064	2 095
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001415	Listopad 2007	Listopad 2023	6,15 %	474	486
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001423	Prosinec 2007	Prosinec 2017	5,85 %	4 986	5 049
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001647	Prosinec 2007	Prosinec 2017	3,90 %	876	891
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001654	Prosinec 2007	Prosinec 2022	pohyblivá	70	92
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002306	Duben 2011	Duben 2015	0,30 %	-	-
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002330	Červen 2011	Červen 2016	0,30 %	-	40
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002744	Prosinec 2012	Prosinec 2021	2,75 %	83	81
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002751	Prosinec 2012	Červen 2023	3,25 %	183	183
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002769	Prosinec 2012	Prosinec 2016	1,50 %	-	50
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002777	Prosinec 2012	Červen 2018	1,75 %	42	42
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002785	Prosinec 2012	Prosinec 2019	2,50 %	83	78
Dluhopisy	CZ0003701054	Září 2005	Září 2017	x)	292	282
Dluhopisy	CZ0003702037	Říjen 2009	Říjen 2016	xx)	-	576
Dluhopisy	CZ0003702078	Listopad 2009	Listopad 2016	xx)	-	612
Depozitní směnky					-	-
Kumulovaná změna účetní hodnoty z titulu zajištění reálné hodnoty					20	1 314
Emitované dluhopisy					9 173	15 493

x) Dluhopisy byly vydány s kombinovaným výnosem.

xx) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem a hodnotou dluhopisu splatnou ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

Z celkové účetní hodnoty hypotečních zástavních listů („HZL“) bylo 455 mil. Kč (2015: 8 318 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní pohyblivou sazbu. Tyto HZL jsou v souladu s postupy účtování přečteny na reálnou hodnotu v rozsahu zajištěného úrokového rizika.

Emise ISIN CZ0003701054 byla vydána s opcí na akciový index, která je zachycena odděleně a je přečtena na reálnou hodnotu.

Emise hypotečních zástavních listů ISIN CZ0002001647, CZ0002001654, CZ0002002330, CZ0002002744, CZ0002002751, CZ0002002769, CZ0002002777, CZ0002002785 a emise dluhopisů ISIN CZ0003702037, CZ0003702078 nejsou obchodovány na žádném regulovaném trhu. Ostatní emise HZL a dluhopisů jsou obchodovány na regulovaném trhu BCPP. Rozdíl mezi nominální hodnotou emitovaných HZL a účetní hodnotou příslušné emise v tabulce výše vznikl v důsledku oceňovacího rozdílu a dále vyloučením dluhopisů vlastněných podniky ve skupině.

Celková hodnota aktiv v krycích portfoliích používaných pro emise krytých dluhopisů činí 95 680 mil. Kč (2015: 82 294 mil. Kč).

32. Rezervy

V mil. Kč	2016	2015
Restrukturalizace	149	-
Nevyřešené právní případy a daňové spory	1 857	1 862
Přísliby a poskytnuté záruky	725	406
Rezervy na záruky – v rámci podrozvahy (klienti se selháním)	431	139
Rezervy na záruky – v rámci podrozvahy (klienti bez selhání)	294	267
Ostatní rezervy	178	316
Rezervy na nevýhodné smlouvy	15	16
Ostatní	163	300
Rezervy	2 909	2 584

Rezervy na záruky v rámci podrozvahy se tvoří na krytí ztrát, které vyplývají z podrozvahových a ostatních angažovaností.

Rezervy na soudní spory jsou blíže popsány v bodě 45.

V položce „Ostatní rezervy“ je zahrnut odhad na mimosmluvní závazek skupiny uspokojit případné budoucí nároky klientů vyplývající z promlčených vkladů na anonymních vkladních knížkách a dále odhad na mimosmluvní závazek skupiny uspokojit případné budoucí nároky zaměstnanců (mj. odstupné) vyplývající ze zásadní reorganizace zahájené ke konci roku 2016.

Rezerva na restrukturalizaci byla vytvořena koncem roku 2016 z důvodu reorganizace nadbytečných činností vykonávaných ústředními útvary banky a jejich zaměstnanci. Samotná restrukturalizace byla zahájena ke konci roku 2016 a měla by být dokončena do konce roku 2018.

Rezervy v roce 2016

V mil. Kč	31. 12. 2015	Tvorba	Použití	Rozpuštění	31. 12. 2016
Rezerva na restrukturalizaci	-	149	-	-	149
Nevyřešené právní případy a daňové spory	1 862	1431	-	-1 436	1 857
Přísliby a poskytnuté záruky	406	537	-	-218	725
Rezervy na záruky – v rámci podrozvahy (klienti se selháním)	139	406	-	-114	431
Rezervy na záruky – v rámci podrozvahy (klienti bez selhání)	267	132	-	-105	294
Ostatní rezervy	316	565	-687	-16	178
Rezervy na nevýhodné smlouvy	16	7	-2	-6	15
Ostatní	300	558	-685	-10	163
Rezervy	2 584	2 682	-687	-1 670	2 909

Vzhledem k ukončení jednoho významného soudního sporu se skupina rozhodla rozpustit rezervu ve výši 1 432 mil. Kč; v důsledku zhoršení situace v případě jiného významného soudního sporu se banka rozhodla vytvořit rezervu ve výši 1 421 mil. Kč.

Rezervy v roce 2015

V mil. Kč	31. 12. 2014	Tvorba	Použití	Rozpuštění	31. 12. 2015
Nevyřešené právní případy a daňové spory	1 834	37	-6	-3	1 862
Přísliby a poskytnuté záruky	248	351	-7	-186	406
Rezervy na záruky – v rámci podrozvahy (klienti se selháním)	67	163	-7	-84	139
Rezervy na záruky – v rámci podrozvahy (klienti bez selhání)	181	188	-	-102	267
Ostatní rezervy	336	494	-69	-445	316
Rezervy na nevýhodné smlouvy	1	16	-1	-	16
Ostatní	335	478	-68	-445	300
Rezervy	2 418	882	-82	-634	2 584

33. Ostatní závazky

V mil. Kč	2016	2015
Výnosy a výdaje příštích období	220	376
Různé závazky	9 464	4 790
Ostatní závazky	9 684	5 166

„Různé závazky“ zahrnují především nevyfakturované dodávky ve výši 972 mil. Kč (2015: 908 mil. Kč), náklady na odměny zaměstnanců za rok 2016 ve výši 1 422 mil. Kč (2015: 1 279 mil. Kč) a závazky ze zúčtování plateb ve výši 1 177 mil. Kč (2015: 317 mil. Kč).

V roce 2016 zahrnovaly různé závazky rovněž položky z vyrovnání interních platebních transakcí ve výši 2 518 mil. Kč a závazky k věřitelům v částce 1 111 Kč.

34. Vlastní kapitál celkem

V mil. Kč	2016	2015
Upsaný základní kapitál	15 200	15 200
Základní kapitál	15 200	15 200
Zvýšení základního kapitálu	11	11
Ostatní kapitálové nástroje	8 107	8 107
Nerozdělený zisk a ostatní rezervy	98 246	96 668
Vlastníci mateřské společnosti	121 564	119 986
Nekontrolní podíly	166	-23
Vlastní kapitál celkem¹⁾	121 730	119 963

¹⁾ Podrobnosti o vlastním kapitálu jsou uvedeny v části III, Výkaz o změnách vlastního kapitálu.

K 31.12.2015 upsaný základní kapitál tvoří 140 788 787 ks kmenových akcií s hlasovacím právem a 11 211 213 ks prioritních akcií. Zvýšení základního kapitálu představuje částku, o kterou emisní cena akcií překročila jejich nominální hodnotu. Nerozdělený zisk a ostatní rezervy představují kumulovaný čistý zisk z minulých období, včetně výnosů a nákladů zaúčtovaných do ostatního úplného výsledku hospodaření.

V prosinci 2015 vydala Česká spořitelna, a.s. emisi kapitálových nástrojů Additional Tier 1 (“AT 1”), denominovaných v EUR, v celkovém objemu 300 mil. EUR; jejich vlastnosti splňují požadavky dle článku 52 nařízení CRR (nařízení (EU) č. 575/2013); tato emise je vykázána ve vlastním kapitálu v rámci Ostatních kapitálových nástrojů.

Hlavní důvody pro vydání AT 1 představovaly optimalizace kapitálové struktury, stabilizace dlouhodobého financování v EUR a příprava na regulační změny (plně uplatňování CRR, TLAC/MREL), s přihlédnutím k současným příznivým podmínkám na trhu (úrokové sazby a úvěrová rozpětí).

Vzhledem k tomu, že dodatečný kapitál AT1 nepředstavuje finanční závazky ve smyslu IAS 32.11, klasifikuje se jako kapitálový nástroj.

Dodatečný kapitál AT1 nespňuje definici finančního závazku z následujících důvodů:

- V souladu s vlastnostmi AT1 (tj. podmínkami emise) banka nemá povinnost dodat držitelům AT1 peněžní prostředky ani jiné finanční aktivum, aby vypořádala smluvní závazek, tj. držitelé AT1 nemají právo na splacení dlužné částky ani na výplatu výnosů.
- AT1 nemají na základě svých vlastností (tj. podmínek emise) datum splatnosti.

Počet akcií a základní kapitál

Registrovaný, upsaný a plně splacený základní kapitál:

	2016		2015	
	Počet akcií	V mil. Kč	Počet akcií	V mil. Kč
Kmenové akcie po 100 Kč	140 788 787	14 079	140 788 787	14 079
Prioritní akcie po 100 Kč	11 211 213	1 121	11 211 213	1 121
Základní kapitál	152 000 000	15 200	152 000 000	15 200

Prioritní akcionáři nemají právo hlasovat na valné hromadě. Mají nárok na každoroční dividendy, jestliže banka vykáže zisk. Výše dividend je navrhována představenstvem banky a podléhá schválení valnou hromadou. V případě likvidace banky mají prioritní akcionáři nárok na podíl na jejím majetku, a to před kmenovými akcionáři, ne však před ostatními věřiteli. Prioritní akcionáři mají v případě navýšení základního kapitálu banky nárok na zakoupení takového množství akcií nabízených bankou, které odpovídá jejich aktuálnímu podílu na základním kapitálu banky. Prioritní akcie na jméno je možno převádět pouze na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva.

Nekontrolní podíl

V mil. Kč	2016	2015
K 1. lednu	-23	-26
Zisk za účetní období	-2	2
Výnosy z prodeje dceřiných společností	-	-
Dividendy placené menšinovým akcionářům	-	-
Emise kmenových akcií	191	1
K 31. prosinci	166	-23

35. Segmentová analýza

Vykazování podle segmentů ve skupině odpovídá vykazování dle standardu IFRS 8 Provozní segmenty, který reflektuje pravidla manažerského přístupu. Informace o segmentech se připravují na základě interního manažerského vykazování, které je pravidelně vyhodnocováno vedoucí osobou s rozhodovací pravomocí, s cílem posuzovat výkonnost segmentů a přijmout rozhodnutí týkající se alokace zdrojů. V rámci skupiny vykonávají funkci vedoucí osoby s rozhodovací pravomocí členové představenstva České spořitelny, a.s.

V návaznosti na revizi strategie skupiny Erste ohledně provozních segmentů a metodiky používané k alokaci kapitálu došlo od 1. ledna 2016 ke změnám v segmentové analýze, tak aby bylo vykazování skupiny s tímto v souladu. Výsledky za rok 2015 byly přepočteny pro zajištění srovnatelnosti.

Struktura obchodních segmentů

Segmentová analýza obsahuje čtyři provozní segmenty reflektující manažerskou strukturu skupiny.

Obchodní segmenty

Drobné
bankovníctví

Korporátní
klientela

ALM & CC

Group Markets

Drobné bankovníctví (Retail)

Segment drobného bankovníctví zahrnuje obchodní aktivity, za které zodpovídají account manažeři v rámci pobočkové sítě. Cílovými zákazníky jsou především fyzické osoby, mikro-podniky a živnostníci. Obchodní činnost je vykonávána ve spolupráci s dceřinými společnostmi, např. v oblasti leasingu, či správy aktiv. Široká nabídka produktů obsahuje úvěry, investiční produkty, běžné účty, spořicí produkty, kreditní karty a produkty křížového prodeje jako například leasing, pojištění, či produkty stavebního spoření.

V segmentu jsou dále zohledňovány výsledky vlastněných společností Stavební spořitelna České spořitelny, a.s., Česká spořitelna penzijní společnost, a.s., ČS do domu, a.s, Věrnostní program iBod, a.s, s Autoleasing, a.s., s Autoleasing SK, s.r.o., Holding Card Service, s.r.o. and MOPET CZ, a.s.

Korporátní klientela (Corporates)

Tento provozní segment zahrnuje obchodní činnosti s korporátními klienty s různou velikostí obrátu a s klienty z veřejného sektoru.

Malé a střední podniky (SME) jsou klienti, kterým jsou poskytovány služby v rámci sítě regionálních korporátních center. Jde především o podniky s ročním obrátem od 60 mil. Kč do 2 mld. Kč.

Local Large Corporates jsou podniky s konsolidovaným ročním obrátem přesahujícím 2 mld. Kč, které zároveň nejsou definovány jako zákazníci segmentu Group Large Corporates.

Veřejný sektor sestává z následujících tří typů zákazníků: veřejný sektor, veřejné korporace a neziskové podniky.

Veřejný sektor zahrnuje např. ministerstva a státní fondy a agentury, neziskové subjekty založené nebo spravované vládními institucemi, samosprávné kraje a organizace jimi financované, organizace veřejného zdravotního a sociálního pojištění. Obecně veřejný sektor neobsahuje banky a nebankovní finanční instituce, penzijní fondy, emitenty dluhových cenných papírů (včetně vládních) a organizace založené za účelem správy aktiv; tyto jsou zařazeny v segmentu Group Markets.

Veřejné korporace jsou všechny nefinanční státní podniky a korporace, v nichž stát nebo samosprávné jednotky drží více než 50% podíl, vyjma veřejně obchodovaných akciových společností.

Neziskový sektor zahrnuje následující typy neziskových organizací: církve, odborové organizace, nadace, instituce soukromého vzdělávání a humanitární organizace.

Group Large Corporates jsou korporace se značnou částí aktivit provozovaných na hlavních trzích skupiny Erste a s konsolidovaným ročním obratem obecně přesahujícím 500 mil. EUR.

Komerční nemovitosti se zaměřují na projekty komerčních nemovitostí financované skupinou.

V segmentu jsou dále zohledňovány výsledky vlastněných společností Factoring České spořitelny, a.s., Erste Leasing, a.s., REICO investiční společnost České spořitelny, a.s, Energie ČS, a.s., Euro Dotacie, a.s. and Erste Grantika Advisory, a.s.

Řízení aktiv a pasiv a lokální korporátní centrum („ALM a CC“)

Řízení aktiv a pasiv (ALM) sestává z řízení bilance banky s ohledem na nejistý vývoj peněžních toků, řízení nákladů financování a výnosů z investic za účelem dosažení kompromisu mezi rizikem, ziskovostí a likvidností. Dále ALM provádí aktivity financování, hedgingu a investování do cenných papírů (mimo cenných papírů držných za účelem obchodování), emise vlastních cenných papírů a zajišťuje cizoměnové pozice.

Lokální korporátní centrum (CC) zahrnuje neobchodní aktivity jako je zajišťování vnitropodnikových služeb (např. IT, služby procurementu, správa budov), vnitropodnikové eliminace v rámci skupiny, dividendy, refinanční náklady majetkových účastí, rozvahové položky nebankovního charakteru (např. dlouhodobá hmotná a nehmotná aktiva), jež nemohou být přiřazeny ostatním obchodním segmentům a také výsledek hospodaření související s těmito bilančními položkami. Mimo toto lokální korporátní centrum zahrnuje volný kapitál, který je v podmínkách skupiny definován jako rozdíl mezi celkovým vlastním kapitálem dle IFRS a alokovaným kapitálem k provozním segmentům.

V lokálním korporátním centru jsou zohledňovány výsledky dceřiných společností Brokerjet České spořitelny, a.s., Czech TOP Venture Fund B.V. and s IT Solutions CZ, s.r.o.

Segment skupinových trhů (Group Markets)

Segment Group Markets zahrnuje služby poskytované klientům na finančních trzích a zároveň obchodní činnost s finančními institucemi.

Služby poskytované klientům na finančních trzích jsou tvořeny všemi činnostmi spojenými s přebíráním rizik a řízením obchodní knihy skupiny. Mimo to zahrnují obchody na finančním trhu vedené v obchodní knize skupiny za účelem činnosti tvůrce trhu a krátkodobé řízení likvidity. Zahrnuty jsou rovněž zisky a výsledky z přecenění na reálnou hodnotu, které nejsou přímo přiřaditelné ke klientským operacím a obecně i rizikové marže a poplatky z provedení těchto obchodů.

Finanční instituce jsou podniky, které poskytují svým klientům nebo členům finanční služby, a které vystupují jako profesionální a aktivní účastník finančních trhů za účelem obchodování s vlastními zdroji, či v zastoupení svých klientů (banky, centrální banky, rozvojové banky, investiční banky, investiční fondy, brokerské společnosti, pojišťovny, penzijní fondy, družstevní záložny, stavební spořitelny, společnosti zabývající se správou aktiv, vydavatelé státních dluhových cenných papírů, vládní majetkové fondy, směnárny).

Obchodní činnost spojená s obsluhou finančních institucí včetně úschovy cenných papírů, depozitních služeb, obchodních služeb (úvěry, správa likvidity, obchodní a exportní financování) a obchody na kapitálových trzích spadá k finančním institucím.

Obchodní segmenty

V mil. Kč	Retail		Corporates		ALM & LCC		Group Markets		Skupina celkem	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Čistý úrokový výnos	20 305	20 363	4 740	4 679	346	682	121	140	25 512	25 864
Čistý výnos z poplatků a provizí	7 004	7 903	1 348	1 380	-109	-	1 065	971	9 308	10 254
Výnosy z dividend	24	22	3	-	59	48	-	-	86	70
Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou	1 278	1 126	920	597	-291	237	946	863	2 853	2 823
Zisk nebo (-) ztráta z účasti zaúčtovaných ekvivalenční metodou	-	-	-	-	-10	-	-	-	-10	-
Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem	7	6	418	639	53	87	-	-	478	732
Všeobecné správní náklady	-14 063	-14 429	-2 751	-2 938	-657	-537	-675	-682	-18 146	-18 586
Čistý zisk nebo (-) ztráta z finančních aktiv a závazků nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-2	-3	-	246	1 423	206	-	-	1 421	449
Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-665	-1 461	-1 247	-1 220	15	31	-8	2	-1 905	-2 648
Ostatní provozní výsledek	157	-3	618	355	-1 380	-1 370	-67	-	-672	-1 018
Zisk z pokračujících činností před zdaněním	14 045	13 524	4 049	3 738	-551	-616	1 382	1 294	18 925	17 940
Daň z příjmů	-2 662	-2 550	-566	-667	20	-195	-262	-233	-3 470	-3 645
Zisk nebo (-) ztráta běžného roku po zdanění	11 383	10 974	3 483	3 071	-531	-811	1 120	1 061	15 455	14 295
Zisk nebo (-) ztráta náležející nekontrolním podílům	-	-	-	-2	2	-	-	-	2	-2
Zisk nebo (-) ztráta náležející vlastníkům mateřské společnosti	11 383	10 974	3 483	3 069	-529	-811	1 120	1 061	15 457	14 293
Provozní výnosy	28 618	29 420	7 429	7 295	48	1 054	2 132	1 974	38 227	39 743
Provozní náklady	-14 063	-14 429	-2 751	-2 938	-657	-537	-675	-682	-18 146	-18 586
Provozní výsledek	14 555	14 991	4 678	4 357	-609	517	1 457	1 292	20 081	21 157
Rizikově vážená aktiva (úvěrové riziko, ke konci období)	158 870	155 190	233 595	186 031	22 540	45 143	11 787	13 544	426 792	399 908
Průměrný alokovaný kapitál	19 350	18 271	17 223	17 056	82 185	71 904	1 619	2 792	120 377	110 023
Poměr nákladů k výnosům	49,1 %	49,0 %	37,0 %	40,3 %	1368,8 %	50,9 %	31,7 %	34,5 %	47,5 %	46,8 %
Návratnost alokovaného kapitálu	58,8 %	60,1 %	20,2 %	18,0 %	-0,6 %	-1,1 %	69,2 %	38,0 %	12,8 %	13,0 %
Aktiva celkem (ke konci období)	431 232	409 181	234 226	210 388	376 892	319 426	24 176	20 589	1 066 526	959 584
Pasiva celkem bez vlastního kapitálu (ke konci období)	627 214	588 731	160 222	115 141	114 642	95 985	42 718	39 764	944 796	839 621

Většina výnosů od externích zákazníků je generována v České republice.

36. Leasing

a) Finanční leasing

Pohledávky z finančního leasingu jsou vykázány v rozvaze v položce „Pohledávky za klienty“.

Hlavními předměty leasingu jsou motorová vozidla a ostatní technické vybavení. Rekonziliace hrubých investic do leasingu vůči současným hodnotám minimálních leasingových splátek související s pohledávkami z finančního leasingu zahrnutými v dané položce je následující:

V mil. Kč	2016	2015
Neuhrazené minimální leasingové splátky	2 340	2 453
Hrubé investice	2 340	2 453
Nerealizované finanční výnosy	-135	-181
Čisté investice	2 205	2 272
Současná hodnota minimálních splátek	2 205	2 272

Analýza splatnosti hrubých investic do leasingu a současné hodnoty minimálních leasingových splátek z nezrušitelných smluv o leasingu je následující (zbytková splatnost):

V mil. Kč	2016	2015
Do 1 roku	451	503
Od 1 roku do 5 let	1 494	1 491
Nad 5 let	396	459
Celkem	2 341	2 453

b) Operativní leasing

V rámci operativního leasingu pronajímá skupina nemovitosti ostatním stranám.

Operativní leasing z pohledu České spořitelny, a.s. jako pronajímatele

Minimální leasingové splátky z nezrušitelných smluv o operativním leasingu byly následující:

V mil. Kč	2016	2015
Do 1 roku	22	7
Od 1 roku do 5 let	30	18
Nad 5 let	8	-
Celkem	60	25

Operativní leasing z pohledu České spořitelny, a.s. jako nájemce

Minimální leasingové splátky z nezrušitelných smluv o operativním leasingu byly následující:

V mil. Kč	2016	2015
Do 1 roku	582	636
Od 1 roku do 5 let	512	550
Nad 5 let	247	241
Celkem	1 341	1 427

37. Transakce se spřízněnými osobami

Spřízněnými osobami se rozumí propojené osoby nebo osoby se zvláštním vztahem ke skupině.

O propojené osoby se jedná v případě, že jedna strana plně kontroluje činnost druhého subjektu nebo uplatňuje podstatný vliv na jeho řízení. Skupina je kontrolována společností Erste Group Bank.

Osobami se zvláštním vztahem ke skupině se rozumí členové statutárních a dozorčích orgánů a vedoucí zaměstnanci skupiny, právnické osoby mající kontrolu nad skupinou (včetně osob s kvalifikovanou účastí na těchto osobách a členů vedení těchto osob), osoby blízké členům statutárních a dozorčích orgánů, vedoucím zaměstnancům skupiny a osobám majícím kontrolu nad skupinou, právnické osoby, ve kterých některá z výše uvedených osob má kvalifikovanou účast, osoby s kvalifikovanou účastí na skupině a jakákoliv právnická osoba pod jejich kontrolou, členové bankovní rady ČNB a právnické osoby, nad kterými má skupina kontrolu.

V souladu s tímto vymezením jsou spřízněnými osobami ve vztahu ke skupině především Erste Group Bank, členové představenstva a dozorčí rady a ostatní osoby, zejména Erste Group Bank a ostatní spřízněné osoby, k nimž se řadí společnosti přímo či nepřímo ovládané společností Erste Group Bank.

V rámci běžných obchodních vztahů jsou uzavírány transakce se spřízněnými osobami banky. Tyto transakce představují zejména úvěry, vklady a jiné typy transakcí. Tyto transakce jsou uzavírány na základě běžných obchodních podmínek a za obvyklé tržní ceny a byly

vypořádány výhradně v hotovosti. Úrokové sazby účtované spřízněným stranám, resp. spřízněnými stranami, odpovídají obvyklým obchodním sazbám. Zůstatky ke konci roku jsou nezajištěné.

K 31. 12. 2016 skupina vytvořila rezervu na pochybné pohledávky za spřízněnými osobami v celkové výši 0 mil. Kč (2015: 123 mil. Kč).

Pohledávky a závazky vůči spřízněným osobám

V mil. Kč	2016			2015		
	Erste Group Bank AG	Ostatní spřízněné osoby	Členové představenstva a dozorčí rady	Erste Group Bank AG	Ostatní spřízněné osoby	Členové představenstva a dozorčí rady
Aktiva						
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	657	59	-	2 495	1 804	-
Finanční aktiva k obchodování	3 705	1	-	4 374	195	-
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	-	-	-	3	-	-
Realizovatelná finanční aktiva	-	-	-	-	-	-
Finanční aktiva držena do splatnosti	-	-	-	-	12 832	-
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	15 268	-	-	25 610	11 918	-
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	-	191	15	-	17 062	20
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	90	-	-	6	-	-
Ostatní aktiva	22	39	-	3	227	-
Závazky						
Finanční závazky k obchodování	4 308	-	-	4 032	64	-
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	73 329	1 334	32	43 736	45 135	21
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	40	-	-	11	187	-
Ostatní závazky	110	201	-	59	302	-
Výkaz zisku a ztráty						
Čistý úrokový výnos	607	18	-	439	-35	-
Čistý výnos z poplatků a provizí	-2	544	-	16	1 309	-
Výnosy z dividend	-	6	-	-	6	-
Čistý zisk z obchodních operací a aktiv oceňovaných reálnou hodnotou	145	1	-	607	-125	-
Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatní operativní pronájem	-	10	-	-	40	-
Ostatní správní náklady	-259	-687	-79	-161	-1 833	-88
Ostatní provozní výsledek	53	42	-	74	401	-
Úvěrové přísliby, finanční záruky a ostatní poskytnuté přísliby	16	68	-	14	5 352	-
Úvěrové přísliby, finanční záruky a ostatní přijaté přísliby	977	-	-	-	-	-

38. Převody finančních aktiv – repo operace a zápůjčky cenných papírů

V mil. Kč	2016		2015	
	Účetní hodnota převáděných aktiv	Účetní hodnota souvisejících závazků	Účetní hodnota převáděných aktiv	Účetní hodnota souvisejících závazků
Repo obchody				
Realizovatelná finanční aktiva			75	75
Finanční aktiva držená do splatnosti	25 658	29 294	16 429	18 863
Dohody o zpětném odkupu celkem	25 658	29 294	16 504	18 938
Zápůjčky cenných papírů				
Finanční aktiva držená do splatnosti	5 292	5 834	-	-
Zápůjčky cenných papírů celkem	5 292	5 834	-	-
Celkem	30 950	35 128	16 504	18 938

Převáděné finanční nástroje zahrnují dluhopisy a další úročené cenné papíry.

Celková částka 25 658 mil. Kč (2015: 16 504 mil. Kč) představuje účetní hodnotu finančních aktiv v rámci příslušných rozvahových položek, jež je příjemce oprávněn prodat nebo opětovně zastavit.

Závazky z repo obchodů ve výši 29 294 mil. Kč (2015: 18 938 mil. Kč), oceněné naběhlou hodnotou, představují závazek splatit vypůjčené finanční prostředky.

Následující tabulka obsahuje reálné hodnoty převáděných aktiv a souvisejících závazků, které se vztahují pouze na převáděná aktiva. V případě skupiny tato aktiva a závazky souvisejí s repo obchody.

V mil. Kč	2016			2015		
	Reálná hodnota převáděných aktiv	Reálná hodnota souvisejících závazků	Čistá pozice	Reálná hodnota převáděných aktiv	Reálná hodnota souvisejících závazků	Čistá pozice
Aktiva k obchodování	-	-	-	-	-	-
Realizovatelná finanční aktiva	-	-	-	75	75	-
Finanční aktiva držená do splatnosti	29 376	29 314	62	18 930	18 867	63
Celkem	29 376	29 314	62	19 005	18 942	63

39. Započtení finančních nástrojů

Finanční aktiva, jež jsou předmětem zápočtu a potenciálních smluv o zápočtu v roce 2016

V mil. Kč	Hrubé částky vykazané v rozvaze	Čisté částky vykazané v rozvaze	Potenciální dopady smluv o zápočtu, které nesplňují podmínky pro zápočet v rozvaze			
			Finanční nástroje	Hotovostní přijaté zajištění	Ostatní přijaté finanční zajištění	Čistá částka po případném započtení
Deriváty k obchodování	13 875	13 875	8 244	3 801	-	1 830
Dohody o zpětném odprodeji	4 535	4 535	-	-	4 606	-71
Celkem	18 410	18 410	8 244	3 801	4 606	1 759

Finanční závazky, jež jsou předmětem zápočtu a potenciálních smluv o zápočtu v roce 2016

V mil. Kč	Hrubé částky vykazané v rozvaze	Objem započtený proti finančním aktivům	Čisté částky vykazané v rozvaze	Potenciální dopady smluv o zápočtu, které nesplňují podmínky pro zápočet v rozvaze			Čistá částka po případném započtení
				Finanční nástroje	Hotovostní zastavené zajištění	Ostatní zastavené finanční zajištění	
Deriváty k obchodování	14 509	-	14 509	8 345	699	-	5 465
Dohody o zpětném odkupu	33 263	-	33 263	-	-	29 604	3 659
Celkem	47 772	-	47 772	8 345	699	29 604	9 124

Finanční aktiva, jež jsou předmětem zápočtu a potenciálních smluv o zápočtu v roce 2015

V mil. Kč	Hrubé částky vykazané v rozvaze	Čisté částky vykazané v rozvaze	Potenciální dopady smluv o zápočtu, které nesplňují podmínky pro zápočet v rozvaze			
			Finanční nástroje	Hotovostní přijaté zajištění	Ostatní přijaté finanční zajištění	Čistá částka po případném započtení
Deriváty k obchodování	14 658	14 658	8 922	1 824	-	3 912
Dohody o zpětném odprodeji	560	560	-	-	655	-95
Celkem	15 218	15 218	8 922	1 824	655	3 817

Finanční závazky, jež jsou předmětem zápočtu a potenciálních smluv o zápočtu v roce 2015

V mil. Kč	Hrubé částky vykazané v rozvaze	Čisté částky vykazané v rozvaze	Potenciální dopady smluv o zápočtu, které nesplňují podmínky pro zápočet v rozvaze			
			Finanční nástroje	Hotovostní zastavené zajištění	Ostatní zastavené finanční zajištění	Čistá částka po případném započtení
Deriváty k obchodování	15 440	15 440	8 922	171	-	6 347
Dohody o zpětném odkupu	18 937	18 937	-	-	16 503	2 434
Celkem	34 377	34 377	8 922	171	16 503	8 781

Skupina využívá dohody o zpětném odkupu a rámcové dohody o vzájemném započtení ke snížení úvěrového rizika derivátových transakcí a transakcí financování. Tyto dohody plní funkci smluv o potenciálním započtení.

Rámcové smlouvy o zápočtu se týkají protistran, s nimiž bylo uzavřeno více smluv o derivátech. Tyto smlouvy stanoví čisté vypořádání všech smluv v případě prodlení nebo nedodržení podmínek kteroukoli stranou. Výše aktiv a závazků, u nichž by došlo k zápočtu v důsledku rámcových smluv o zápočtu, je u derivátů vykázána ve sloupci Finanční nástroje. Pokud je čistá pozice dále zajištěna hotovostí, je dopad vykázán v příslušných sloupcích Hotovostní zajištění přijaté/zastavené.

Smlouvy o zpětném odkupu jsou primárně transakce financování. Jsou strukturovány jako prodej a následný zpětný odkup cenných papírů za předem dohodnutou cenu v předem dohodnutém čase. Takto je zajištěno, že cenné papíry zůstanou v rukou věřitele jako zajištění v případě, že dlužník nesplní některou ze svých povinností. Dopad zápočtu na základě smluv o zpětném odkupu se vykazuje ve sloupci Ostatní finanční zajištění přijaté/zastavené. Zajištění je vykázáno v reálné hodnotě převáděných cenných papírů. Pokud však je reálná hodnota zajištění vyšší než účetní hodnota pohledávky/závazku z repo transakce, bude tato hodnota limitována účetní hodnotou. Zbývající pozice může být zajištěna hotovostním zajištěním.

Hotovostní a nehotovostní finanční zajištění v rámci těchto transakcí je omezeno a převodce je nepoužije během doby trvání zástavy.

40. Řízení rizik

Strategie řízení rizik

Řízení rizik je klíčovou funkcí každé banky, která umožňuje přistupovat k rizikům uvědomělým a selektivním způsobem a řídit tato rizika profesionálním způsobem. Cílem strategie řízení rizik skupiny České spořitelny je dosáhnout optimálně vyváženého poměru mezi riziky a výnosy za účelem dosažení trvale udržitelné vysoké návratnosti vlastního kapitálu.

Skupina používá systém kontroly a řízení rizik, který je aktivní a přesně odpovídá profilu její činnosti a jejích rizik. Vychází z jasné strategie řízení rizik, která je konzistentní s obchodní strategií a zaměřuje se na včasnou identifikaci a řízení rizik a trendů. Kromě plnění interního cíle, kterým je efektivní řízení rizik, jsou systémy kontroly a řízení rizik České spořitelny nastaveny tak, aby plnily externí, především pak regulatorní požadavky.

Vzhledem k obchodní strategii skupiny České spořitelny patří mezi klíčová rizika z hlediska Erste Group úvěrové riziko, tržní riziko, riziko likvidity a provozní riziko. Nejvýznamnější z těchto rizik je úvěrové riziko. Investiční portfolio skupiny je dále vystaveno úrokovému riziku a riziku likvidity. V případě obchodního portfolia se sledují tržní rizika, tedy riziko měnové, úrokové, komoditní a akciové, v případě obchodování se složitějšími nástroji pak další rizika. Veškeré finanční transakce a ostatní bankovní činnosti také podléhají operačnímu riziku.

Organizační a rozhodovací orgány pro oblast řízení rizik

Ve skupině vykonává risk management divize řízená členem představenstva zodpovědným výhradně za oblast řízení rizik (Chief Risk Officer). Tato divize, která je zcela nezávislá na obchodních útvech banky, soustřeďuje všechny útvary pověřené řízením rizik:

- úsek právních služeb;
- úsek strategického řízení rizik;
- úsek řízení úvěrových rizik pro korporátní klientelu;
- úsek řízení úvěrových rizik pro retailovou klientelu;
- úsek řízení nefinančních rizik a compliance; a

- úsek bezpečnosti IS/IT.

Klíčoví řídicí pracovníci banky se problematikou rizik zabývají na pravidelných zasedáních, kde projednávají veškeré typy rizik a v případě potřeby přijímají konkrétní opatření. Nejužší vedení navíc řeší aktuální rizika na základě informací od interního útvaru hlášení rizik, který členům vedení předkládá ad hoc zprávy o jednotlivých kategoriích rizik.

Za účelem výkonu činností souvisejících s řízením rizik, jakož i podpory řídicích pracovníků při rozhodování ohledně podstupované míry rizik a jejich řízení, byly ustaveny mimo jiné následující výbory:

- výbor řízení rizik;
- výbor pro řízení úvěrového rizika;
- výbor pro řízení aktiv a pasiv;
- výbor pro operativní řízení likvidity;
- výbor řízení rizik na finančních trzích; a
- výbor compliance, operačních rizik a bezpečnosti.

V dceřiných společnostech banky je risk management vykonáván osobami nezávislými na obchodních útvarech. Úsek strategického řízení rizik banky vykonává odborný dohled nad pracovníky, kteří řídí úvěrové riziko v dceřiných společnostech, a je odpovědný za monitoring portfolia dceřiných společností. Řízení tržních rizik, včetně úrokového rizika a rizika likvidity, provádí v celé skupině banka.

Oddělení interního auditu banky průběžně ověřuje řídicí a kontrolní systém a jednou ročně zpracovává zprávu o výsledcích tohoto ověření.

40.1 Řízení rizik a kapitálu

Základní přehled

Systém řízení rizik a kapitálu skupiny České spořitelny je nepřetržitě zdokonalován a v současné době tvoří komplexní rámec, který je součástí systému řízení podnikových rizik Erste Group. Základním pilířem tohoto systému je interní proces stanovení kapitálové přiměřenosti („ICAAP“) v souladu s požadavky Pilíře 2 basilejské dohody.

Systém řízení rizik a kapitálu je nedílnou součástí všeobecného systému řízení skupiny. Hlavní komponenty tohoto systému, který slouží k zajištění všech aspektů regulačních požadavků a k podpoře řízení banky při naplňování její strategie, lze rozdělit do následujících kategorií:

- Prohlášení o míře ochoty podstupovat rizika;
- Hodnocení významnosti rizik včetně řízení rizika koncentrace;
- Stresové testování;
- Výpočet únosnosti rizik;
- Plánování rizik a prognózy;
- Alokace kapitálu a hodnocení výkonnosti upravené o rizika; a
- Plány obnovy a řešení problémů.

Prohlášení o míře ochoty podstupovat rizika a hodnocení významnosti rizik

Prohlášení o míře ochoty podstupovat rizika (RAS) slouží jako formální nástroj řízení vrcholového managementu, z něhož lze odvodit retrogradní cíle (shora dolů) pro systém limitů banky na nižší úrovni agregace. Cílem RAS skupiny České spořitelny je předejít volatilitě výnosů, vyhnout se čistým ztrátám a ochránit externí a interní zainteresované strany. Za účelem dosažení těchto cílů byly definovány obecné ukazatele a ukazatele týkající se úvěrového a tržního rizika a rizika likvidity. V zájmu zajištění provozní účinnosti RAS jsou ukazatele klasifikovány jako cíle, limity nebo zásady; hlavní rozdíl mezi nimi pak spočívá v mechanismu, který je aktivován v případě, že dojde k porušení RAS. Efektivní dohled nad dodržováním limitů a identifikace případného překročení limitu jsou zajištěny prostřednictvím pravidelných kontrol a zpráv po vedení banky.

Skupina rovněž definovala jasnou a strukturovanou metodu hodnocení významnosti rizik, pomocí které je schopna provádět systematické a nepřetržitě hodnocení všech relevantních typů rizik a identifikovat rizika, která jsou pro skupinu významná; proces je prováděn jednou za rok a vychází z definovaných kvantitativních a kvalitativních faktorů pro každý typ rizika. Tento proces je základem k určení hlavních typů rizik, která budou následně zahrnuta do výpočtu schopnosti nést rizika (únosnosti rizik) a stresového testování. Informace získané na základě tohoto hodnocení jsou rovněž využity ke zdokonalení postupů řízení rizik v zájmu dalšího snižování rizik v rámci skupiny. Skupina zavedla rámec, který slouží k identifikaci, hodnocení, kontrole, vykazování a řízení rizik koncentrace. Proces řízení rizika koncentrace ve skupině České spořitelny zahrnuje analýzu koncentrace v rámci jednoho rizika (intra-risk) i v rámci různých rizik (inter-risk). Rizika koncentrace rovněž tvoří nedílnou součást analýz stresového testování. Výsledky hodnocení rizika koncentrace jsou navíc

využívány při sestavení Prohlášení o míře ochoty podstupovat rizika, definování stresových faktorů pro stresové testování a kalibraci systému limitů skupiny.

Interní proces hodnocení kapitálu a stresové testování

Pokud jde o interní proces ICAAP, skupina používá metodologii Erste Group Bank, která představuje jednotný soubor pravidel řízení kapitálu v rámci skupiny.

Metodologie skupiny je průběžně aktualizována, aby odrážela nejnovější trendy, osvědčené postupy a regulatorní požadavky. V postupech uplatňovaných Českou spořitelnou se vyskytují drobné odchylky, které jsou dány místními regulatorními požadavky či jinými místními specifiky. Výše veškerých významných typů rizik v ICAAP je stanovena a pokryta vnitřně stanoveným kapitálem. Ekonomický kapitál skupiny je počítán na hladině spolehlivosti 99,9 % pro jednorocní časovou periodu. Z hlediska aplikovaného modelu se využívají komplexní pokročilé přístupy založené na metodologii VaR pro tržní a operační rizika a riziko likvidity, resp. IRB pro úvěrové riziko. Česká spořitelna sestavila rovněž modely pro ostatní typy rizik (obchodní, strategická, reputační rizika a riziko koncentrace). Celkové riziko skupiny je součtem požadavků jednotlivých rizik. To znamená, že v souvislosti s typy rizik není uplatňován diverzifikační efekt a jedná se tudíž o konzervativnější přístup. Výsledná expozice vůči riziku je porovnávána se zdroji vnitřně stanoveného kapitálu vypočtenými na základě požadavků Pilíře 1 na kapitálové zdroje, po provedení určitých úprav (zejména zisk běžného roku je započítáván do kapitálových zdrojů). Výsledky kvantifikace ekonomického kapitálu jsou nakonec alokovány na obchodní útvary, aby bylo možné porovnat jejich ziskovost upravenou o riziko.

Skupina navíc provádí stresové testování, jehož výsledky slouží jako dodatečný vstup pro hodnocení přiměřenosti vnitřně stanoveného kapitálu. Výsledky stresového testování jsou aktualizovány každého čtvrt roku a odrážejí se v obou pilířích – regulatorním Pilíři 1 a interním Pilíři 2.

Výsledky ICAAP jsou předkládány čtvrtletně představenstvu, které rozhoduje o případných krocích v oblasti ICAAP a obecně v oblasti řízení rizik a kapitálu. Interní limity schválené představenstvem se skupině daří plnit s dostatečnou rezervou.

Skupina dále schválila plán obnovy v souladu s požadavky směrnice BRRD (Bank Recovery and Resolution Directive), s cílem řádně se připravit na vážné nepříznivé výkyvy trhu a v případě potřeby včas přijmout adekvátní opatření.

Z dlouhodobé perspektivy skupina řídí svůj kapitál s cílem zachovat silnou kapitálovou základnu na podporu svých obchodních činností, dodržet veškeré regulatorní požadavky v oblasti kapitálu, včetně kapitálových rezerv (v současné době rezervy na zachování kapitálu, systémové riziko a SREP) a zajistit stabilní návratnost pro akcionáře.

Přehled kapitálu pro výpočet kapitálové přiměřenosti banky na individuálním základě, tak jak byla reportována regulatorovi v souladu s platnými pravidly* k 31. 12. 2016 a 31. 12. 2015:

V mil. Kč	2016	2015
Původní kapitál (Pilíř I)	94 203	95 627
Kapitál Tier 1 + Tier 2	97 217	96 129
Expozice vůči úvěrovému riziku	411 494	389 127
Expozice vůči tržnímu riziku	8 361	5 476
Expozice vůči operačnímu riziku	64 464	48 451
Expozice vůči riziku celkem	484 319	443 054
Kapitálová přiměřenost (Tier 1)	19,5 %	21,6 %
Kapitálová přiměřenost (Tier 1 + Tier 2)	20,1 %	21,7 %

* Banka využila možnosti stanovené v článku 26/2 směrnice CRR, a v reportingu regulatorovi zahrнула do Původního kapitálu Tier 1 úpravy o úvěrové riziko.

Skupina plní kapitálovou přiměřenost v souladu s veškerými požadavky regulátora.

40.2 Úvěrové riziko

V rámci své obchodní činnosti skupina přijímá úvěrové riziko, tedy riziko, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši.

Metodika řízení úvěrových rizik

Při řízení úvěrových rizik používá skupina jednotnou metodiku, která stanoví postupy, role a odpovědnosti. Úvěrová politika vymezuje souhrnnou politiku řízení úvěrového rizika skupiny. Popisuje základní principy týkající se identifikace, měření, monitorování, kontroly a řízení úvěrového rizika. Obsahuje základní pravidla poskytování úvěrů, včetně omezení pro poskytování úvěrů, dále popisuje jednotlivé nástroje řízení úvěrového rizika (ratingový systém, zajištění, stanovení limitů, nastavení schvalovacích pravomocí, monitoring, tvorbu opravných položek, reporting, kontroling a řízení portfolia). Definuje rovněž organizaci řízení úvěrového rizika a popisuje úvěrový proces.

Členění portfolia pro účely řízení úvěrového rizika

Pro účely stanovení opravných položek se pohledávky dělí na pohledávky bez selhání dlužníka (performing loans), kdy jistina ani úroky nejsou více než 90 dní po splatnosti, případně neexistují jiné indikátory selhání nasvědčující tomu, že úplné splacení pohledávky je nepravděpodobné (konkurs na dlužníka, nucená restrukturalizace, apod.), a pohledávky se selháním dlužníka (non-performing loans). V rámci těchto pohledávek jsou definována dvě velká subportfolia, a to pohledávky individuálně významné, které zahrnují pohledávky za právníky osobami nebo pohledávky, kde je úvěrová expozice skupiny vyšší než 5 mil. Kč, a pohledávky individuálně nevýznamné. V rámci těchto dvou subportfolií skupina dále sleduje 5 klientských portfolií u individuálně významných pohledávek a 17 produktových portfolií u individuálně nevýznamných pohledávek. U těchto portfolií skupina sleduje řadu rizikových parametrů (PD - pravděpodobnost selhání, LGD - ztráta z úvěrů v selhání, CCF - úvěrový konverzní faktor). Parametr PD je dále sledován na úrovni jednotlivých stupňů interního ratingu.

Pohledávky se selháním dlužníka odpovídají individuálně znehodnoceným pohledávkám (rating „R“). Pohledávky bez selhání dlužníka s interním ratingem 1-6 jsou považovány za neznehodnocené pohledávky, pohledávky s interním ratingem 7-8 jsou považovány za kolektivně znehodnocené.

Pro účely řízení úvěrového rizika je úvěrové portfolio skupiny děleno následujícím způsobem:

- Retailové pohledávky jsou pohledávky za fyzickými osobami/domácnostmi a dále pohledávky za malými firmami s ročním obrátem do 30 mil. Kč a malými obcemi, tzv. MSE. Metody řízení úvěrového rizika retailových pohledávek jsou založeny na statistických modelech kalibrovaných pomocí historických dat.
- Pohledávky za korporátními protistranami jsou tvořeny pohledávkami za malými a středními firmami s ročním obrátem 60 mil. Kč až 2 000 mil. Kč, tzv. SME, a dále zahrnují pohledávky za velkými firmami (s ročním obrátem nad 1 000 mil. Kč) a veřejným sektorem, faktoringové pohledávky a pohledávky z leasingu. Metody řízení úvěrového rizika korporátních pohledávek jsou založeny na statistických modelech (zejména v případě portfolia pohledávek za středními podniky), velký důraz je však kladen také na pravidelné individuální analýzy jednotlivých klientů.
- Pohledávky ze specifických produktů poskytovaných dceřinými společnostmi jsou specializované finanční produkty, jež mají vlastní způsob řízení rizika, který odpovídá jejich specifickým. Patří mezi ně především faktoringové pohledávky, leasingové pohledávky, splátkový prodej, úvěry poskytnuté na nákup cenných papírů a úvěry ze stavebního spoření. Portfolia těchto produktů jsou pravidelně monitorována na individuální bázi (pro individuálně významné pohledávky) i portfoliové bázi.

S výjimkou ojedinělých hraničních případů odpovídá implementované dělení portfolia třídám aktiv definovaným ve vyhlášce ČNB č. 163/2014 Sb., kterou se implementují pravidla BASEL III.

Pro účely tvorby opravných položek, sledování a predikcí ztrátovosti skupina při řízení úvěrového rizika rozlišuje mezi individuálně významnými a individuálně nevýznamnými pohledávkami. Úvěrové riziko individuálně významných pohledávek je řízeno na individuální bázi s menším využitím portfoliových modelů. Individuálně nevýznamné pohledávky skupina sdružuje do homogenních portfolií a řídí riziko na portfoliové bázi.

Individuálně významné pohledávky jsou především pohledávky z korporátního portfolia skupiny. Tyto pohledávky jsou dále členěny na tato subportfolia:

- velcí korporátní klienti s ročním obrátem nad 2 000 mil. Kč (jejich expozice je řízena buď jednotně v rámci Erste Group Bank a jejich dceřiných společností („Erste Group“), nebo na úrovni skupiny);
- projektové financování a korporátní hypotéky,
- malé a střední podniky (SME s obrátem 60 až 2 000 mil. Kč),
- úvěry municipální sféry a
- úvěry ve správě odboru vymáhání (workout).

Korporátní pohledávky odpovídají korporátní třídě (segmentu) aktiv podle BASEL III, případně třídě speciálního financování.

Individuálně nevýznamné pohledávky (do 5 mil. Kč) včetně MSE pohledávek jsou především retailové pohledávky skupiny. Tyto pohledávky jsou dále členěny na 17 produktových portfolií. Mezi nejvýznamnější portfolia patří hypoteční úvěry fyzickým osobám (s 5 segmenty LTV), hotovostní a spotřebitelské úvěry, úvěry z kreditních karet a úvěry kontokorentní. Retailové pohledávky skupiny odpovídají retailové třídě (segmentu) aktiv podle BASEL III.

Sběr informací nezbytných pro řízení rizik

Skupina vychází při řízení úvěrového rizika nejen z informací z vlastního portfolia, ale i z informací z portfolií dalších členů skupiny. Skupina dále využívá informací z externích informačních zdrojů, např. credit bureau nebo ratingů renomovaných ratingových agentur. Tato data slouží jako základ pro modelování úvěrového rizika a jako podpora při vymáhání pohledávek, oceňování pohledávek a kalkulaci ztrát.

Nástroje interního ratingu

Interní rating skupiny odráží schopnost protistran dostát svým finančním závazkům. V interním ratingu je promítnuta míra rizika a odpovídající pravděpodobnost selhání dlužníka v následujících 12 měsících. Definice selhání je v souladu s požadavky formulovanými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 (CRR).

Skupina přiřazuje interní rating všem klientům, s nimiž je spojeno úvěrové riziko. Skupina používá ratingovou škálu se 13 stupni pro protistrany bez selhání a s jedním stupněm pro protistrany se selháním (interní rating "R"). V případě fyzických osob se pro klienty bez selhání používá pouze osm stupňů.

Skupina používá u různých segmentů protistran několik ratingových modelů pro přiřazení stupně interního ratingu. Všechny tyto modely jsou v souladu se standardy Erste Group:

Segment	Ratingový nástroj
Vládní (sovereign) a bankovní	Jednotný model pro celou skupinu Erste Group, založen na nezávislém externím ratingu v kombinaci s dalšími informacemi
Specializované financování	Jednotný skupinový model, založen primárně na projektovaném cash flow
Korporátní klienti	Hodnocení na základě finančních informací a tzv. soft faktorů
MSE	Vedle finančních výsledků podniku jsou brány v úvahu i informace týkající se bonity vlastníka podniku/živnostníka
Fyzické osoby	Behaviorální a aplikační scoring
Municipální klienti	Model založený na analýze rozpočtů

Skupina provádí pravidelné revize ratingu. Revize ratingů protistran ze segmentů bankovní, korporátní a územně samosprávné celky (tzv. sovereign) se provádí alespoň jednou ročně. Pro retailové klienty vyvinula skupina tzv. behaviorální rating, kde aktualizuje rating klienta na měsíční bázi.

Ratingové nástroje jsou pravidelně upravovány tak, aby odrážely měnící se ekonomické podmínky a obchodní plány skupiny, validaci (testy konzistentnosti výsledků) a testy výkonnosti prováděné úsekem pro kontrolu úvěrových rizik.

V případě protistran, u nichž je prováděn externí rating externí ratingovou agenturou, skupina používá informace z tohoto ratingu jako doplňující zdroj informací. Na základě svých historických zkušeností skupina vytvořila převodový můstek mezi vlastním interním ratingem a externími ratingy.

Vedle výše uvedeného interního ratingu skupina rovněž přiděluje ke každé expozici podkategorii rizikovitosti dle vyhlášky ČNB č. 163/2014 Sb. V souladu s touto vyhláškou vede skupina 5 skupin rizikovitosti, které zahrnují standardní, sledované, nestandardní, pochybné a ztrátové pohledávky.

V souladu s regulatorními požadavky dohody BASEL III procházejí ratingové nástroje pravidelnou roční validací prováděnou úsekem kontroingu úvěrového rizika, kompetenčním centrem Erste Group Bank a interním auditem. Využití nástrojů interního ratingu je omezené pro některé specializované produkty poskytované dceřinými společnostmi, proto nástroje pro stanovení interního ratingu nepoužívají všechny společnosti ve skupině. Interní rating nepoužívají společnosti s Autoleasing a.s., Erste Factoring, a.s. a brokerjet České spořitelny, a.s. Hlavním důvodem jsou omezená vstupní data pro stanovení interního ratingu a pro monitoring pohledávek, které jsou klienti povinni skupině poskytovat. U těchto produktů se pak ve zvýšené míře vyžaduje zajištění pohledávek.

Pro účely externího vykazování jsou stupně interního ratingu skupiny převedeny do následujících čtyř kategorií rizik:

Nízkorizikové: Obvykle regionální zákazníci, kteří mají dobře zavedený a poměrně dlouhodobý vztah se skupinou, nebo velcí mezinárodně uznávaní zákazníci. Silná a dobrá finanční situace, žádné předpokládané finanční problémy. Drobní klienti, kteří mají dlouhodobý vztah s bankou, nebo klienti využívající rozsáhlé portfolio produktů. Tito klienti nejsou v poslední době ani za posledních 12 měsíců v prodlení s platbami. Banka obvykle uzavírá smlouvy na nové produkty s klienty v této kategorii rizik.

Vyžadující pozornost vedení: Zranitelní klienti mimo retailovou klientelu, v jejichž úvěrové historii se v minulosti vyskytly opožděné platby nebo selhání nebo kteří mají problémy se splácením dluhu ve střednědobém horizontu. Drobní klienti s omezeným objemem úspor nebo pravděpodobnými problémy se splácením, které v minulosti vedly k raným upomínkám na uhrazení pohledávek. Tito klienti mají obvykle v poslední době dobrou historii plnění závazků a nejsou momentálně v prodlení s platbami.

Nestandardní: Dlužník podléhá vlivu negativního finančního nebo ekonomického vývoje. Řízení těchto úvěrů probíhá ve specializovaných odděleních řízení rizik.

Non-performing: Bylo splněno jedno nebo více kritérií selhání podle dohody Basel III: splacení pohledávky v plné výši je nepravděpodobné, splátka jistiny nebo úroku významné expozice je v prodlení více než 90 dnů, restrukturalizace, v jejímž důsledku věřitel utrpí ztrátu, realizace úvěrové ztráty nebo zahájení insolvenčního řízení. Při analýze non-performing pozic (nesplácených produktů se selháním dlužníka) uplatňuje skupina hledisko zákazníka jako celku. Pokud se u zákazníka vyskytne selhání u jednoho produktu, pak jsou všechny „performing“ (splácené) produkty daného zákazníka klasifikovány jako nesplácené, tedy „non-performing“.

Limity angažovanosti

Limity angažovanosti jsou stanoveny jako maximální angažovanost přijatelná pro skupinu vůči klientovi při daném ratingu a zajištění. Systém je nastaven tak, aby chránil výnosy a kapitál skupiny před rizikem koncentrace.

Ukazatel VaR velkoobchodního portfolia se snížil z hodnoty roku 2015 tj. z 2,49 % (tj. 16 064 mil. Kč) na 1,40 % (tj. 10 411 mil. Kč) v roce 2016; což znamená, že došlo ke snížení rizikovitosti očekávaných ztrát daného portfolia z 0,32 % v roce 2015 na 0,24 % v roce 2016.

Uvedenou změnu lze v první řadě vysvětlit zlepšením distribuce ratingu napříč hlavními segmenty portfolia (banky a instituce, globální a lokální korporace). Za druhé došlo k mírnému nárůstu koncentrace v segmentech s nízkým rizikem (korporátní a územně samosprávné celky zemí CEE a korporátní klienti s kvalitním ratingem).

Rovněž z hlediska srovnání ukazatele VaR a kapitálu Tier 1 (na konsolidované úrovni) se ukazatel snížil z 16,16 % v roce 2015 na 10,53 % v roce 2016.

Struktura schvalovacích pravomocí

Struktura schvalovacích pravomocí je založena na významnosti dopadu případné ztráty z poskytnuté expozice na finanční hospodaření skupiny a na rizikovosti příslušného úvěrového případu. Nejvyšší schvalovací pravomoci má úvěrový výbor představenstva a/nebo výbor pro statistické modely, přičemž výbor pro řízení rizik dozorčí rady má pouze poradní funkci ve vztahu k úvěrovému výboru představenstva. Nižší schvalovací pravomoci jsou odstupňovány podle seniority pracovníků úseku řízení korporátních úvěrových rizik a úseku řízení retailových úvěrových rizik.

Rizikové parametry

Pro určení rizikových parametrů, především PD, LGD a CCF, používá skupina vlastní interní modely. Všechny modely jsou vyvíjeny dle požadavků BASEL III a jsou předmětem pravidelné nezávislé validace a kontroly ze strany regulátora. Monitoring historických rizikových parametrů a jejich predikce jsou základem pro kvantitativní řízení úvěrového rizika portfolia.

Skupina v současnosti používá rizikové parametry při monitorování portfolia, správě portfolia pohledávek se selháním, měření ochrany portfolia, oceňování rizik a predikci vývoje rizikového profilu skupiny v rámci různých scénářů.

Všechny modely jsou zpětně testovány minimálně jednou ročně a validovány interními odborníky nezávislými na útvaru řízení rizik.

Opravné položky k úvěrovým ztrátám

Skupina vytváří opravné položky k realizovaným ztrátám. Tyto ztráty jsou určovány a vykazovány v souladu se standardem IAS 39. Skupina využívá k určení výše ztráty upravené rizikové parametry odhadované v rámci implementace pravidel BASEL III.

Opravné položky k úvěrovým ztrátám se stanoví u všech znehodnocených pohledávek. Metodika tvorby opravných položek je pravidelně prověřována a v případě potřeby upravována.

Řízení úvěrového rizika v obchodním portfoliu

Úvěrové riziko obchodního portfolia je řízeno prostřednictvím systému limitů aplikovaných na jednotlivé protistrany.

Zajištění

Skupina definuje zajištění jako aktivum, které může být realizováno v případě selhání primárního zdroje splácení pohledávek. Zajištění pohledávek skupiny z úvěrových obchodů se řídí těmito zásadami: zajištění je ochranou postavení skupiny jako věřitele a vedle samotné zajišťovací funkce tvoří výhradně druhotný zdroj pro provedení platby. Volba jednotlivých zajišťovacích instrumentů nutných k zajištění konkrétní transakce závisí na úvěrovém produktu skupiny, požadavcích skupiny a na odborném posouzení odpovědnými zaměstnanci skupiny. Před přijetím zajištění skupina vždy zhodnotí možnost zástavy zajištění.

Hodnota zajištění (nominální hodnota zajištění) se stanoví ve vztahu k tržním cenám podobných typů zajištění. Je-li v konkrétním obchodním případě stanoveno více tržních cen konkrétního zajištění různými způsoby oceňování, použije se tržní cena nejnižší.

Je-li zajišťovacím prostředkem nemovitost, movitá věc, podnik nebo jeho organizační složka, ochranná známka, věc prohlášená za kulturní památku, starožitnosti, obrazy, šperky, rukopisy apod., musí být pro potřebu posouzení návrhu úvěru a jeho zajištění jejich cena zjištěna posudkem smluvního znalce skupiny nebo interního odhadce. Znalecký posudek nebo odhad nesmí být v den uzavření smlouvy o úvěru starší než 6 měsíců. Pro oceňování nemovitostí se použije podrobná vlastní metodika.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí pomocí příslušných koeficientů ocenění uvedených v katalogu zajištění. Při stanovování hodnoty koeficientů ocenění, resp. realizovatelné hodnoty zajištění, je třeba posuzovat jednotlivé zajišťovací instrumenty podle jejich specifik, tj. např. nemovitosti podle charakteru stavby, konstrukce, atd. a vždy na základě fyzické prohlídky. Nastavení maximálních koeficientů je každoročně ověřováno.

Znalecký posudek musí být vždy přezkoumán. Dalšími podmínkami zohledněnými při stanovení realizovatelné hodnoty zajištění mimo jiné jsou:

- komplexní posouzení všech dostupných a s ohledem na daný případ významných okolností a podkladů,
- jakékoli pojištění nebo zástava pohledávek z pojistného plnění ve prospěch skupiny,
- možnost realizace zajištění v konkrétním čase a místě a výše nákladů na tuto realizaci, na kterou je ve většině případů nutné pohlížet jako na prodej v tísni, a
- porovnání s trendy na trhu.

Katalog zajištění obsahuje i požadavky na pravidelné přecenění zajištění. Obvykle je hodnota zajištění analyzována a aktualizována při pravidelném monitoringu/úvěrové prověrce klientů. U portfolií retailových hypoték jsou aplikovány portfoliové modely aktualizace nominální hodnoty zajištění. Skupina dále pravidelně sleduje poměr výše úvěru k zajištění („loan-to-value“), hlavně u hypotečních úvěrů a úvěrů projektového financování.

Ocenění úvěrových rizik (Credit risk pricing)

Míra přijatého rizika se odráží v rizikových přírážkách použitých při ocenění různých typů protistran a obchodů. Rizikové přírážky vycházejí z odhadu hodnot rizikových parametrů, předpokládaného vývoje makroekonomického prostředí a změn úvěrového procesu ve skupině, které mohou mít vliv na rizikovost úvěrového portfolia.

Stresové testování

Skupina provádí pravidelně stresové testování citlivosti svého portfolia na zhoršení úvěrové kvality pohledávek. Kromě analýzy citlivosti portfolia na stresované změny rizikových faktorů PD a LGD jsou prováděny také analýzy scénářů, v nichž je modelován dopad nepříznivého vývoje makroekonomických veličin (např. změna tempa hospodářského růstu, změna úrokových sazeb, změna cen nemovitostí nebo změna inflace). Rozložení úvěrového rizika podle odvětví je uvedeno v bodě 40.2.

Expozice s úlevou

V roce 2014 Česká spořitelna zavedla novou metodu forbearance v souladu s nařízením EBA. Expozice s úlevou jsou expozice, kdy je dlužník vzhledem k finančním problémům vnímán jako neschopný splnit podmínky smlouvy a skupina se rozhodla tomuto dlužníkovi dát úlevu při splácení dluhu. Tato úleva může mít formu úpravy podmínek nebo refinancování smlouvy. Za úpravu podmínek se považuje např. změna splátkového kalendáře (odklad nebo snížení splátek, prodloužení splatnosti), snížení úrokové sazby či prominutí úroků z prodlení.

Expozice s úlevou má počáteční rating „R“ se selháním; taková expozice je klasifikována jako „non-performing“ (nesplácená) forborne expozice s úlevou se selháním dlužníka. Po uplynutí minimálně 12 měsíců, a pokud dojde ke splnění předem definovaných podmínek, může být klasifikace změněna na „performing“ (splácená) forborne expozice. Performing forborne expozice s úlevou musí být přísně sledována během zkušební doby v trvání minimálně 2 let. Pokud během této zkušební doby dojde k selhání, rating expozice se sníží na „non-performing“. Pokud budou po uplynutí dvouletého zkušebního období splněny stanovené podmínky, expozice přestane být nadále klasifikována jako expozice s úlevou.

Kvantitativní informace týkající se forbearance jsou uvedeny v níže uvedené tabulce f) Expozice s úlevou (forbearance).

Odpisy

V případě, že byly vyčerpány všechny reálné možnosti restrukturalizace nebo vymáhání úvěru a jeho splacení je nepravděpodobné, je tato pohledávka odepsána do nákladů proti odpovídajícímu použití opravné položky na účtu „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty“ ve výkazu zisku a ztráty. Pominou-li důvody pro tvorbu opravných položek, jsou tyto rozpuštěny do výnosů pro nadbytečnost; odpovídající částka, stejně jako částka inkasovaného výnosu z již dříve odepsaných pohledávek, je zaznamenána na účtu „Čistá ztráta ze znehodnocení finančních aktiv nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty“ ve výkazu zisku a ztráty.

a) Rozložení úvěrového rizika podle rozvahových a podrozvahových položek

Skupina je vystavena úvěrovému riziku, které vyplývá z následujících položek:

V mil. Kč	2016	2015
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z rozvahových položek		
Vklady u centrálních bank a ostatní netermínované vklady	2 236	4 251
Finanční aktiva k obchodování – deriváty	13 357	13 995
Finanční aktiva k obchodování – dluhové cenné papíry	7 587	719
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty – dluhové cenné papíry	394	337
Realizovatelná finanční aktiva – dluhové cenné papíry	79 919	75 831
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	22 328	34 717
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	577 453	532 524
- Vládní instituce	19 117	19 932
- Ostatní finanční instituce	10 286	11 702
- Nefinanční podniky	217 410	197 406
- Domácnosti	330 640	303 484
Finanční investice držené do splatnosti	167 899	160 988
Zajišťovací deriváty	519	663
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek		
Neodvolatelné poskytnuté finanční záruky	19 465	20 960
Neodvolatelné poskytnuté úvěrové přísliby	100 971	87 876
Celkem	992 128	932 861

Od roku 2015 pracuje skupina s novou definicí NPL / NPE dle EBA. Na základě této definice je pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank považována za samostatné portfolio, které je z celkové expozice vůči úvěrovému riziku vyloučeno.

Výsledná úvěrová expozice k 31. 12. 2016 a 2015 představuje nejhorší scénář, který nebere v úvahu přijaté zástavy nebo jiné související způsoby zajištění. Uvedená aktiva jsou vykázána v čisté účetní hodnotě.

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, 60,5 % celkové expozice vyplývá z pohledávek za bankami a klienty (2015: 60,5 %); 25,8 % představují investice do dluhových cenných papírů (2015: 25,4 %).

Skupina nemá žádnou expozici vůči vládám Řecka, Itálie, Irska, Portugalska a Španělska.

K výše uvedeným pohledávkám vykazuje skupina zajištění v následující výši:

V mil. Kč	2016	2015
Pohledávky za bankami	-	2 225
Pohledávky za klienty	274 305	234 652
Aktiva k obchodování	4 042	-
Celkem	278 347	236 877

Výše uvedené pohledávky jsou zajištěny následovně:

V mil. Kč	2016	2015
Záruky	22 066	17 336
Nemovitosti	232 494	199 477
Ostatní (cenné papíry a ostatní finanční aktiva)	23 787	20 064
Celkem	278 347	236 877

Hodnota zajištění je stanovena jako nižší částka buď z násobku nominální hodnoty zajištění a koeficientu ocenění nebo zůstatku pohledávky. Realizovatelnost odhadované hodnoty zajištění však není vždy jistá. Podrobnější informace o stanovení reálné hodnoty zajištění jsou uvedeny v popisu výše.

b) Expozice vůči úvěrovému riziku dle odvětví a finančního nástroje

Následující tabulky zachycují expozici skupiny vůči úvěrovému riziku dle odvětví, v členění podle finančních nástrojů, vždy k uvedenému rozvahovému dni.

Expozice vůči hrubému úvěrovému riziku dle odvětví a finančního nástroje v roce 2016

V mil. Kč	Vklady u centrálních bank a ostatní netermínované vklady	Dluhové nástroje							Podmíněné závazky	Expozice vůči úvěrovému riziku
		Pohledávky za bankami	Pohledávky za klienty	Držená do splatnosti	Aktiva k obchodování	V reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	Realizovatelná	Deriváty s kladnou reálnou hodnotou		
	Naběhlou hodnotou				Reálnou hodnotou					
Zemědělství a lesnictví	-	-	15 652	-	-	-	-	91	1 758	17 501
Těžební průmysl	-	-	1 939	-	-	-	-	1	296	2 236
Zpracovatelský průmysl	-	-	55 923	-	-	-	1 531	404	18 107	75 965
Energetika a vodní hospodářství	-	-	21 210	-	-	-	1 305	642	6 364	29 521
Stavebnictví	-	-	8 033	-	-	-	-	15	13 056	21 104
Obchod	-	-	38 517	-	-	-	-	188	11 704	50 409
Doprava a komunikace	-	-	16 587	-	-	-	3 856	638	9 453	30 534
Pohostinství a ubytování	-	-	3 264	-	-	-	-	35	379	3 678
Finanční a pojišťovací služby	2 236	22 339	10 475	12 634	7 441	377	11 236	7 992	4 572	79 302
Trh nemovitostí a bydlení	-	-	69 795	3	-	-	-	290	6 750	76 838
Sektor služeb	-	-	17 416	-	-	-	-	105	5 171	22 692
Veřejná správa	-	-	17 886	155 267	146	17	61 991	3 363	3 934	242 604
Školství, zdravotnictví a umění	-	-	6 415	-	-	-	-	101	833	7 349
Soukromé domácnosti	-	-	309 880	-	-	-	-	11	38 059	347 950
Ostatní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	2 236	22 339	592 992	167 904	7 587	394	79 919	13 876	120 436	1 007,683

Expozice vůči hrubému úvěrovému riziku dle odvětví a finančního nástroje v roce 2015

V mil. Kč	Vklady u centrálních bank a ostatní netermínované vklady	Dluhové nástroje							Podmíněné závazky	Expozice vůči úvěrovému riziku
		Pohledávky za bankami	Pohledávky za klienty	Držená do splatnosti	Aktiva k obchodování	V reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	Realizovatelná	Deriváty s kladnou reálnou hodnotou		
	Naběhlou hodnotou				Reálnou hodnotou					
Zemědělství a lesnictví	-	-	14 262	-	-	-	-	106	1 243	15 611
Těžební průmysl	-	-	2 052	-	-	-	-	-	86	2 138
Zpracovatelský průmysl	-	-	49 894	121	-	-	1 142	452	19 509	71 118
Energetika a vodní hospodářství	-	-	21 207	-	-	-	810	805	7 268	30 090
Stavebnictví	-	-	7 459	-	-	-	-	12	12 149	19 620
Obchod	1	-	35 156	-	-	-	-	146	9 604	44 907
Doprava a komunikace	-	-	13 817	540	-	-	3 098	902	12 286	30 643
Pohostinství a ubytování	-	-	2 975	-	-	-	-	6	283	3 264
Finanční a pojišťovací služby	4 250	34 731	10 878	12 044	599	337	6 714	8 435	1 601	79 589
Trh nemovitostí a bydlení	-	-	67 511	3	-	-	-	297	5 540	73 351
Sektor služeb	-	-	11 827	-	-	-	-	35	3 945	15 807
Veřejná správa	-	-	34 536	148 286	120	-	64 067	3 362	2 066	252 437
Školství, zdravotnictví a umění	-	-	6 301	-	-	-	-	94	786	7 181
Soukromé domácnosti	-	-	270 961	-	-	-	-	6	32 470	303 437
Ostatní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	4 251	34 731	548 836	160 994	719	337	75 831	14 658	108 836	949 193

c) *Expozice vůči úvěrovému riziku dle kategorií rizikovosti*

Následující tabulka zachycuje expozici skupiny vůči úvěrovému riziku dle kategorií rizikovosti k 31.12. 2016 ve srovnání s expozicí vůči úvěrovému riziku k 31.12.2015.

Expozice vůči hrubému úvěrovému riziku dle kategorií rizikovosti

V mil. Kč	Nízkorizikové	Vyžadující pozornost vedení	Nestandardní	Non-performing	Expozice vůči úvěrovému riziku
Celková expozice k 31. 12. 2016	915 736	67 814	3 941	20 192	1 007,683
Podíl expozice vůči úvěrovému riziku	90,9 %	6,7 %	0,4 %	2,0 %	100,0 %
Celková expozice k 31. 12. 2015	847 451	72 620	5 983	23 139	949 193
Podíl expozice vůči úvěrovému riziku	89,3 %	7,7 %	0,6 %	2,4 %	100,0 %
Změny expozice vůči úvěrovému riziku v roce 2016	68 285	-4 806	-2 041	-2 948	58 490
Změna v %	8,1 %	-6,6 %	-34,1 %	-12,7 %	6,2 %

Expozice vůči úvěrovému riziku dle odvětví a kategorií rizikovosti:

Následující tabulky zachycují expozici skupiny vůči úvěrovému riziku dle odvětví a kategorií rizikovosti k 31. 12. 2016 a 31. 12. 2015.

Expozice vůči hrubému úvěrovému riziku dle odvětví a kategorií rizikovosti v roce 2016

V mil. Kč	Nízkorizikové	Vyžadující pozornost vedení	Nestandardní	Non-performing	Expozice vůči úvěrovému riziku
Zemědělství a lesnictví	13 730	3 218	192	361	17 501
Těžební průmysl	2 192	32	-	12	2 236
Zpracovatelský průmysl	63 631	7 670	370	4 294	75 965
Energetika a vodní hospodářství	27 046	1 865	183	427	29 521
Stavebnictví	15 637	3 885	433	1 149	21 104
Obchod	39 074	8 203	371	2 761	50 409
Doprava a komunikace	25 911	4 361	79	183	30 534
Pohostinství a ubytování	1 990	1 204	74	410	3 678
Finanční a pojišťovací služby	75 066	3 997	1	238	79 302
Trh nemovitostí a bydlení	61 808	12 721	574	1 735	76 838
Sektor služeb	16 457	5 254	234	747	22 692
Veřejná správa	242 158	275	11	160	242 604
Školství, zdravotnictví a umění	5 912	1 288	13	136	7 349
Soukromé domácnosti	325 124	13 841	1 406	7 579	347 950
Ostatní	-	-	-	-	-
Celkem	915 736	67 814	3 941	20 192	1 007 683

Expozice vůči hrubému úvěrovému riziku dle odvětví a kategorií rizikovosti v roce 2015

V mil. Kč	Nízkorizikové	Vyžadující pozornost vedení	Nestandardní	Non-performing	Expozice vůči úvěrovému riziku
Zemědělství a lesnictví	12 657	2 394	215	345	15 611
Těžební průmysl	1 799	331	0	8	2 138
Zpracovatelský průmysl	55 260	11 104	991	3 763	71 118
Energetika a vodní hospodářství	25 684	3 603	487	315	30 090
Stavebnictví	13 963	3 302	549	1 805	19 620
Obchod	32 975	8 156	496	3 280	44 907
Doprava a komunikace	27 998	2 011	429	206	30 643
Pohostinství a ubytování	1 454	793	160	857	3 264
Finanční a pojišťovací služby	74 750	4 210	309	320	79 589
Trh nemovitostí a bydlení	55 445	15 401	569	1 937	73 351
Sektor služeb	10 228	4 816	337	426	15 807
Veřejná správa	251 194	1 209	34	-	252 437
Školství, zdravotnictví a umění	5 488	1 550	15	128	7 181
Soukromé domácnosti	278 556	13 740	1 392	9 749	303 437
Ostatní	-	-	-	-	-
Celkem	847 451	72 620	5 983	23 139	949 193

d) Finanční aktiva po splatnosti

K 31. 12. 2016 a 31. 12. 2015 vykazuje skupina následující finanční aktiva po splatnosti, která však nejsou individuálně znehodnocena:

K 31. 12. 2016		Expozice vůči úvěrovému riziku			
		Celkem	Z toho 31-60 dní po splatnosti	Z toho 61 -90 dní po splatnosti	Z toho 91-180 dní po splatnosti
V mil. Kč					
Centrální banky	-	-	-	-	-
Vládní instituce	12	-	-	-	-
Úvěrové instituce	9	-	1	-	-
Ostatní finanční instituce	23	-	-	-	-
Nefinanční podniky	3 179	228	77	19	4
Domácnosti	1 748	572	278	-	-
Celkem	4 973	800	356	19	4

K 31. 12. 2015		Expozice vůči úvěrovému riziku			
		Celkem	Z toho 31-60 dní po splatnosti	Z toho 61 -90 dní po splatnosti	Z toho 91-180 dní po splatnosti
V mil. Kč					
Centrální banky	-	-	-	-	-
Vládní instituce	4	-	-	-	-
Úvěrové instituce	134	-	-	-	-
Ostatní finanční instituce	31	98	1	-	-
Nefinanční podniky	4 220	212	92	3	9
Domácnosti	2 250	760	340	2	21
Celkem	6 639	1 070	433	5	30

e) Analýza individuálně znehodnocených finančních aktiv

V mil. Kč	2016	2015
Vládní instituce	14	5
Úvěrové instituce	11	135
Ostatní finanční instituce	168	158
Nefinanční podniky	10 040	11 094
Domácnosti	7 755	9 555
Celkem	17 988	20 947

f) Expozice s úlevou (forbearance) – kvantitativní informace

Veškeré expozice s úlevou (forbearance) se vztahují ke kategorii úvěrů a pohledávek v rámci finančních aktiv. Skupina nevykazuje žádné expozice s úlevou (forbearance) vyplývající z dluhových nástrojů či úvěrových příslibů.

Analýza splácených („performing“) a nesplácených („non-performing“) expozic s úlevou

2016

V mil. Kč	Expozice s úlevou	Performing expozice s úlevou	Non-performing expozice s úlevou	Z toho: se selháním
Vládní instituce	7	4	3	2
Nefinanční podniky	2 566	491	2 075	1 902
Domácnosti	3 410	977	2 433	1 929
Celkem	5 983	1 472	4 511	3 833

2015

V mil. Kč	Expozice s úlevou	Performing expozice s úlevou	Non-performing expozice s úlevou	Z toho: se selháním
Vládní instituce	5	5	-	-
Nefinanční podniky	3 091	309	2 783	2 303
Domácnosti	3 781	823	2 957	2 847
Celkem	6 877	1 137	5 740	5 150

Analyza úvěrového rizika finančních aktiv dle IFRS 7 včetně opravných položek a zajištění k 31. prosinci 2016

V mil. Kč	Expozice			Celkem Expozice s úlevou	Opravné položky	Zajištění
	Do splatnosti, bez selhání	Po splatnosti, bez selhání	Se selháním			
Vládní instituce	5	-	2	7	-	-
Domácnosti	895	612	1 903	3 410	1 206	1 060
Nefinanční podniky	322	428	1 816	2 566	1 074	797
Celkem	1 222	1 040	3 721	5 983	2 280	1 857

Analyza úvěrového rizika finančních aktiv dle IFRS 7 včetně opravných položek a zajištění k 31. prosinci 2015

V mil. Kč	Expozice			Celkem Expozice s úlevou	Opravné položky	Zajištění
	Do splatnosti, bez selhání	Po splatnosti, bez selhání	Se selháním			
Vládní instituce	5	-	-	5	-	-
Domácnosti	834	99	2 847	3 780	1 243	1 478
Nefinanční podniky	717	72	2 303	3 092	1 018	1 329
Celkem	1 556	171	5 150	6 877	2 261	2 807

Účetní hodnota Expozice s úlevou (forbearance) ve srovnání s Úvěry a jinými pohledávkami za bankami a klienty

V mil. Kč	2016			2015		
	Úvěry a jiné pohledávky za bankami a klienty	Expozice s úlevou	Podíl na úvěrech a jiných pohledávkách za bankami a klienty	Úvěry a jiné pohledávky za bankami a klienty	Expozice s úlevou	Podíl na úvěrech a jiných pohledávkách za bankami a klienty
Vládní instituce	19 117	7	0,0 %	19 932	5	0,0 %
Úvěrové instituce	21 023	-	0,0 %	34 717	-	0,0 %
Ostatní finanční instituce	10 286	-	0,0 %	11 702	-	0,0 %
Nefinanční podniky	216 617	1 493	0,7 %	197 407	2 073	1,1 %
Domácnosti	330 640	2 203	0,7 %	303 484	2 537	0,8 %
Celkem	597 683	3 703	0,6 %	567 242	4 615	0,8 %

Skupina neuvádí údaje týkající se účetní hodnoty nově vykázaných aktiv v souvislosti s původními expozicemi s úlevou (forbearance), které byly odúčtovány během vykazovaného období.

Opravné položky k Expozicím s úlevou (forbearance)

V mil. Kč	2016			2015		
	Individuální opravné položky	Portfoliové opravné položky	Celkem	Individuální opravné položky	Portfoliové opravné položky	Celkem
Domácnosti	1 128	78	1 206	1 146	97	1 243
Nefinanční podniky	1 008	66	1 074	908	110	1 018
Celkem	2 136	144	2 280	2 054	207	2 261

Vývoj Expozic s úlevou (forbearance) v letech 2016 a 2015

2016

V mil. Kč	Vládní instituce	Nefinanční podniky	Domácnosti	Celkem
K 1. lednu 2015	5	3 091	3 781	6 877
Přířůstky (+)	2	362	677	1 041
Ubytky (-)	-1	-124	-255	-380
Změny v expozicích (+/-)	1	-763	-793	-1 555
K 31. Prosince 2015	7	2 566	3 410	5 983

2015

V mil. Kč	Vládní instituce	Nefinanční podniky	Domácnosti	Celkem
K 1. lednu 2014	-	2 360	3 907	6 267
Přířůstky (+)	5	2 067	1 662	3 734
Ubytky (-)	-	-1 200	-1 659	-2 859
Změny v expozicích (+/-)	-	-136	-129	-265
K 31. Prosince 2014	5	3 091	3 781	6 877

Ztráta z Expozic s úlevou (forbearance)

2016

V mil. Kč	Ztráta	Odpis
Vládní instituce	-	-
Nefinanční podniky	43	-
Domácnosti	125	-
Celkem	168	-

2015

V mil. Kč	Ztráta	Odpis
Vládní instituce	-	-
Nefinanční podniky	92	-
Domácnosti	176	-
Celkem	268	-

Úrokový výnos z Expozic s úlevou (forbearance)

V mil. Kč	2016	2015
Vládní instituce	-	1
Nefinanční podniky	93	113
Domácnosti	236	256
Celkem	329	370

Členění Expozic s úlevou (forbearance) dle typu úlevy

2016

V mil. Kč	Úprava	Refinancování	Celkem
Vládní instituce	7	-	7
Domácnosti	3 376	33	3 410
Nefinanční podniky	2 490	77	2 566
Celkem	5 873	110	5 983

Údaje za rok 2015 nejsou k dispozici.

40.3 Tržní riziko

Skupina je vystavena vlivům tržních rizik. Tržní rizika vyplývají z otevřených pozic transakcí s úrokovými, měnovými, akciovými a komoditními finančními nástroji, včetně úvěrového rozpětí obsaženého v relevantních pozicích v rámci investičního portfolia (tj. úvěrové rozpětí je součástí diskontního faktoru). Hodnota otevřených pozic transakcí se mění v závislosti na obecných a specifických změnách na finančním trhu. Skupina je vystavena tržnímu riziku z otevřených pozic v obchodním portfoliu, ale významnou složkou tržního rizika je také úrokové riziko aktiv a pasiv a riziko úvěrového rozpětí týkající se pozic oceňovaných aktuálními tržními cenami (marked-to-market) zařazených v bankovní knize. K zahrnutí úvěrového rozpětí vedly následující důvody: 1. požadavek na výpočet ekonomického kapitálu včetně úvěrového rozpětí a zohlednění dopadů tohoto rizikového faktoru; 2. přesnější stanovení cen cenných papírů; a 3. zohlednění úvěrového ratingu poskytovatele/protistrany.

Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním, mezibankovním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- Kotace cen pro klienty a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů,
- Kotace cen na mezibankovním a derivátovém trhu (market making),
- Řízení otevřených pozic na mezibankovním, derivátovém a kapitálovém trhu, vyplývajících z výše uvedených činností.

Skupina uzavírá transakce na OTC trhu s následujícími derivátovými finančními nástroji:

- Měnové forwardy (včetně non-delivery forwardů) a swapy;
- Měnové opce;
- Úrokové swapy;
- Asset swapy;
- Forward rate agreements (dohody o budoucí úrokové sazbě, „FRA“);
- Cross-currency swapy (měnové a úrokové swapy);
- Úrokové opce typu swaptions, caps a floors;
- Komoditní deriváty; a
- Úvěrové deriváty.

Z burzovních derivátů skupina obchoduje s následujícími nástroji:

- Futures na dluhopisy;
- Futures na akcie a akciové indexy;
- Futures na úrokové sazby;
- Futures na komodity; a
- Opce na dluhopisové futures.

Skupina uzavírá pro své klienty i některé netypické měnové opce, jako např. digitální nebo bariérové opce. Některé měnové opční kontrakty anebo opce na různé podkladové koše akcií nebo akciové indexy jsou součástí jiných finančních nástrojů jako vnořený derivát.

Derivátové finanční nástroje se využívají rovněž k zajištění úrokového rizika bankovní knihy (úrokové swapy, FRA, swaptions) a k vyrovnávání nesouladu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy (měnové swapy a cross-currency swapy).

Většina otevřených pozic z clientských operací na obchodním portfoliu skupiny je převáděna tzv. zrcadlovými („back-to-back“) transakcemi do portfolia Erste Group Bank. Tržní riziko z OTC transakcí skupiny je tak řízeno v rámci portfolia Erste Group Bank. Skupina si ponechává na obchodním portfoliu riziko operací na peněžním trhu z důvodu řízení likvidity (money market), akciové riziko a

částečně reziduální riziko z dříve uzavřených operací. Toto reziduální riziko je zajišťováno dynamicky na makroúrovni v souladu s obchodní strategií a nastavenými limity pro tržní riziko skupiny.

Za účelem stanovení míry a řízení tržního rizika otevřených pozic a určení maximální výše možných ztrát z těchto pozic skupina používá vedle výpočtu citlivostí na jednotlivé rizikové faktory rovněž metodologii Value at Risk (VaR). Hodnoty VaR jsou počítány ve vyhrazeném systému MRS na hladině spolehlivosti 99 % pro dobu držení jednoho dne. Pro výpočet hodnot VaR využívá systém MRS historickou simulaci založenou na období dvou let. Hodnoty VaR pro jiné pravděpodobnostní hladiny a/nebo odlišný časový horizont se odvozují od VaR na 99 % a 1 den prostřednictvím škálování a za předpokladu normality rozložení zisku a ztrát. Pro ostatní účely se stanovuje i VaR pro dobu jednoho měsíce, příp. jednoho roku a pravděpodobnostní hladinu 99,9 %. Představenstvo banky stanovuje limity VaR pro obchodní i bankovní portfolio jako maximální výši angažovanosti skupiny vůči tržnímu riziku, která je pro skupinu přijatelná. Pro obchodní portfolio jsou stanoveny dílčí limity VaR (1 den, 99 %) pro jednotlivé obchodní desky a limity pro hodnoty citlivosti obchodního portfolia na jednotlivé rizikové faktory jako jsou měnové kurzy, ceny akcií, úrokové sazby, volatilita, komoditní a další rizikové parametry opčních kontraktů zajišťující dodržování celkové míry tržního rizika. Tyto limity jsou schvalovány výběrem finančních trhů a řízení rizik a jsou denně monitorovány.

Výpočet ukazatele tržního rizika VaR je prováděn také pro bankovní portfolio s využitím speciálních modelů pro běžné účty a další pasiva bez stanovené splatnosti. O riziku VaR (1 měsíc, 99 %) bankovního portfolia je pravidelně měsíčně informován Výbor řízení aktiv a pasiv (ALCO), plnění limitu je sledováno na denní bázi útvarem řízení rizik. Výše akceptovatelné úrovně rizika vychází z hodnocení volných kapitálových zdrojů po pokrytí rizik na základě metodologie systému vnitřně stanoveného kapitálu („ICAAP“). Celkový VaR je následně alokován na jednotlivá subportfolia bankovní knihy, a to z pohledu rozdělení podle strategického řízení portfolií a z pohledu účetního oceňování portfolií cenných papírů.

Následující tabulka zobrazuje hodnoty VaR k 31. 12. 2016 a k 31. 12. 2015 na 99 % hladině spolehlivosti. Z důvodu zahrnutí rizika úvěrového rozpětí do relevantních pozic bankovního portfolia byla adekvátně rozšířena. Tabulka zahrnuje pouze částky relevantní pro Českou spořitelnu, a.s.:

K 31. 12. 2016							
V mil. Kč	Tržní riziko celkem	Korelační efekt	Úrokové riziko	Měnové riziko	Akciové riziko	Komoditní riziko	Riziko úvěrového rozpětí
Obchodní portfolio							
Denní hodnota	9	-2	9	1	-	1	-
Měsíční hodnota	42	-8	42	3	-	5	1
Průměr denních hodnot za rok	10	-2	9	2	-	-	-
Průměr měsíčních hodnot za rok	46	-11	43	10	1	1	1
Bankovní portfolio							
Denní hodnota	491	-65	496	-	-	-	60
Měsíční hodnota	2 305	-305	2 327	-	-	-	283
Průměr denních hodnot za rok	421	-69	417	-	-	-	73
Průměr měsíčních hodnot za rok	1 973	-325	1 956	-	-	-	342

K 31. 12. 2015							
V mil. Kč	Tržní riziko celkem	Korelační efekt	Úrokové riziko	Měnové riziko	Akciové riziko	Komoditní riziko	Riziko úvěrového rozpětí
Obchodní portfolio							
Denní hodnota	11	-4	11	4	-	-	-
Měsíční hodnota	52	-21	52	19	1	-	-
Průměr denních hodnot za rok	8	-3	7	2	-	-	1
Průměr měsíčních hodnot za rok	38	-12	34	10	-	1	4
Bankovní portfolio							
Denní hodnota	312	-90	301	4	-	-	96
Měsíční hodnota	1 463	-421	1 413	19	-	-	452
Průměr denních hodnot za rok	317	-68	238	1	-	-	140
Průměr měsíčních hodnot za rok	1 487	-318	1 117	4	-	-	656

Dále skupina používá stresové testování neboli analýzu dopadů nepříznivého vývoje tržních rizikových faktorů na tržní hodnotu obchodního a tržně přeceňované části bankovního portfolia. Scénáře jsou konstruovány na základě historických mezních hodnot i na základě expertních názorů útvaru makroekonomických analýz. Stresové testování se provádí měsíčně a jeho výsledky jsou reportovány na FMRMC. Na čtvrtletní bázi jsou v rámci rozšířeného stresového testování analyzovány dopady komplexního scénáře na fungování skupiny. Skupina též průběžně monitoruje finanční zpravodajské zdroje, analyzuje trh a připravuje možné scénáře s ohledem na vývoj situace v ekonomice.

ÚROKOVÉ RIZIKO

Za úrokové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje z důvodu změn tržních úrokových sazeb. Skupina řídí úrokové riziko bankovní knihy monitorováním dat změn úrokových sazeb (repricing dates) aktiv a pasiv a využívá modely vyjadřující potenciální dopady změn úrokových sazeb na čistý úrokový výnos.

V oblasti monitorování a měření úrokového rizika bankovní knihy využívá skupina simulační model zaměřený na sledování potenciálních dopadů změn tržních úrokových sazeb na čistý úrokový výnos. Simulace se provádějí na časovém horizontu 36 měsíců. Základní analýza se zabývá citlivostí čistého úrokového výnosu na jednorázové změny tržních úrokových sazeb (rate shock), dále se provádí tradiční gap analýza.

Analýzy úrokového rizika bankovní knihy se provádějí jednou měsíčně. Aktuální výši podstupovaného úrokového rizika každý měsíc hodnotí ALCO v kontextu celkového vývoje finančních trhů, bankovního sektoru v České republice, jakož i strukturálních změn v bilanci skupiny.

Pro měření úrokového rizika instrumentů obchodního portfolia je používán tzv. PVBP gap (present value of basis point - současná hodnota základního bodu), neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolia úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolia na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku do splatnosti. Systém PVBP gap limitů je stanoven pro jednotlivá portfolia úrokových produktů podle jednotlivých měn.

Následující tabulka je založena na expozici k úrokovým sazbám pro derivátové i nederivátové nástroje k rozvahovému dni. Model předpokládá fixní strukturu bilance podle úrokové citlivosti. Stanovené změny, které nastaly na začátku roku, jsou konstantní v průběhu vykazovaného období, tzn. model je založen na předpokladu, že prostředky uvolněné splacením nebo prodejem úročených aktiv a pasiv

budou reinvestovány do aktiv a pasiv se stejnou úrokovou citlivostí a zbytkovou splatností. Od roku 2014 se používá nová metoda výpočtu, jež zohledňuje rovněž úvěrová rozpětí (credit spread). Tabulka níže zobrazuje dopad do výkazu zisku a ztráty a ostatního úplného výsledku hospodaření skupiny, pokud by korunová nebo eurová výnosová křivka na počátku příslušného roku skokově vzrostla/poklesla o 100 bodů a za předpokladu, že ostatní úrokové míry by zůstaly nezměněné.

V mil. Kč	2017		2016	
	Růst úrokové míry	Pokles úrokové míry	Růst úrokové míry	Pokles úrokové míry
CZK				
Výkaz zisku a ztráty	2 345	-1 578	1 849	-465
Ostatní úplný výsledek hospodaření	-1 252	1 336	-1 582	880
EUR				
Výkaz zisku a ztráty	6	179	95	-29
Ostatní úplný výsledek hospodaření	-348	386	-131	33

MĚNOVÉ RIZIKO

Za měnové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje obchodního i bankovního portfolia z důvodu změn měnových kurzů. Skupina řídí toto riziko stanovením a monitorováním limitů na otevřené devizové pozice zahrnující také delta ekvivalenty měnových opcí. Skupina sleduje také speciální citlivostní limity pro měnové opční kontrakty známé jako citlivostní analýza „greeks“. Měnové riziko všech finančních nástrojů přebírá do svých pozic útvar obchodování (trading) a tyto měnové pozice řídí v souladu s nastavenými limity měnové citlivosti. Kromě monitorování limitů používá skupina rovněž VaR koncept pro měření rizika otevřených pozic ze všech měnových nástrojů.

Měnovému riziku je vystavena především banka a nemovitostní společnosti ve skupině, které mají většinu příjmů z nájemného denominovanou v EUR. Měnové riziko ostatních společností ve skupině je omezené. V případě nemovitostních společností skupina využívá tzv. přirozeného zajištění, kdy společnosti vystavené měnovému riziku nájmu v EUR jsou refinancovány úvěry denominovanými v EUR.

AKCIOVÉ RIZIKO

Skupina používá pro sledování a řízení akciového rizika na obchodním i bankovním portfoliu metodu VaR a analýzu citlivosti, která vychází z expozice vůči riziku změny kurzu akcií k rozvahovému dni. Akciové riziko vzhledem k vyšší volatilitě cen akcií představuje i přes menší objemy akciových pozic nezanedbatelnou složku rizik.

KOMODITNÍ RIZIKO

Komoditní nástroje se objevují pouze v obchodním portfoliu jako podkladové instrumenty pro klientské operace. Převážná část komoditních derivátů je zajištěna na tzv. „back to back“ bázi se třetí stranou.

Skupina obchoduje na trhu s elektřinou, kde na makroúrovni zajišťuje obchody uzavřené se svými zákazníky. Nepatrná reziduální pozice je následně spravována v obchodním portfoliu skupiny a prostřednictvím obchodní desky Strukturovaných produktů v rámci schválených limitů trhu.

40.4 Riziko likvidity

Definice a základní informace

Riziko likvidity je finanční skupinou České spořitelny definováno v souladu se zásadami Basilejského výboru pro bankovní dohled a České národní banky. Vzhledem k tomu skupina rozlišuje riziko likvidity trhu, což je riziko, že skupina nemůže jednoduše provést zápočet nebo uzavřít pozici za tržní cenu z důvodu neadekvátní hloubky trhu nebo narušení trhu, a riziko likvidity financování, což je riziko, že úvěrové instituce ve skupině nebudou schopny efektivně zajistit očekávané i neočekávané stávající a budoucí potřeby v oblasti peněžních toků a zajištění, aniž by to mělo dopad buď na běžnou činnost skupiny, nebo na finanční podmínky členů skupiny.

Riziko likvidity financování se dále dělí na riziko platební neschopnosti a strukturální riziko likvidity. Riziko platební neschopnosti je krátkodobé riziko, že skupina nebude schopna plně a včas splnit stávající nebo budoucí platební závazky ekonomicky odůvodněným způsobem; strukturální riziko likvidity je dlouhodobé riziko ztrát z důvodu změny vlastních nákladů skupiny na refinancování nebo rozpětí.

Používané metody a nástroje

Krátkodobé riziko platební neschopnosti je monitorováno pomocí výpočtu tzv. „doby přežití“ u významných měn. Tato analýza určí maximální dobu, po kterou dokáže subjekt přežít závažnou kombinovanou tržní a idiosynkratickou krizi, přičemž se bude opírat o své vlastní zdroje likvidních aktiv. Monitorovaný nejhorší scénář simuluje velice omezený přístup k peněžnímu trhu a kapitálovému trhu a současně významný odliv vkladů zákazníků. Simulace dále předpokládá zvýšené čerpání záruk a úvěrových příslibů v závislosti na typu zákazníka a potenciální výdaje z titulu zajištěných derivátových transakcí a odhaduje dopad výdajů z titulu zajištění v případě negativních pohybů trhu. Od září 2015 oznamuje banka hodnotu LCR národnímu regulačnímu orgánu v souladu s aktem v přenesené pravomoci. Na konci roku 2016 byla hodnota obou ukazatelů banky, LCR a NSFR, vyšší než 100 %.

V roce 2016 banka v souladu s regulačním požadavkem úspěšně dokončila implementaci metodiky dodatečných monitorovacích nástrojů pro likviditu (Additional Liquidity Monitoring Metrics (ALMM)), kterými doplňuje již existující standardy Basel III pro řízení likvidity o dodatečné detailní zprávy/opatření týkající se rizika likvidity.

Metody a nástroje snížení rizik

Erste Group definovala a průběžně reviduje a aktualizuje všeobecné standardy kontroly a řízení rizika likvidity (standardy, limity a analýzy).

Krátkodobé riziko likvidity je řízeno prostřednictvím limitů plynoucích z modelu doby přežití a prostřednictvím interních cílových hodnot ukazatele LCR a Intraday Liquidity rezervy. Porušení limitu je hlášeno výboru pro řízení aktiv a pasiv (ALCO). Nezbytnou koordinaci všech stran účastnících se procesu řízení likvidity v případě krize zajišťuje Komplexní plán nouzového financování, který je pravidelně aktualizován.

Analýza rizika likvidity

Likviditní GAP

Dlouhodobá likviditní pozice je řízena pomocí likviditních gapů na základě očekávaných peněžních toků. Tato pozice je vypočtena pro každou významnou měnu za předpokladu běžné provozní činnosti.

Předpokládané peněžní toky jsou rozděleny podle smluvní splatnosti v souladu s rozvrhem amortizace a uspořádány do kategorií podle rozpětí splatnosti. V případě netermínovaný vkladů jsou očekávané peněžní toky vypočítány podle jejich likvidního profilu (stejně jako při stanovení FTP)..

Následující tabulka ukazuje likviditní gapy k 31. 12. 2016 a 31. 12. 2015:

V mil. Kč	Do 1 měsíce		Od 1 do 12 měsíců		Od 1 roku do 5 let		Nad 5 let	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Likviditní GAP	201 007	183 946	-131 391	-105 167	6 263	-6 230	8 369	16 242

Kladná hodnota ukazuje převažující aktiva nad závazky, zatímco záporná hodnota ukazuje převahu závazků nad aktivy. Peněžní příjmy z likvidních cenných papírů, které jsou přijaty jako záruka centrálními bankami, k nimž má skupina přístup, jsou namísto vykázání dle smluvní splatnosti vykázány v koši do 1 měsíce.

Vyrovňovací kapacita

Česká spořitelna pravidelně monitoruje svou vyrovňovací kapacitu, kterou tvoří hotovost, přebytečná minimální rezerva u centrálních bank, a dále nezatížená aktiva přijímaná centrální bankou a ostatní likvidní cenné papíry, včetně změn z repo operací, reverzních repo operací a záůjček cenných papírů. Tato aktiva lze v případě krize uvolnit v krátkodobém horizontu a použít k vyrovnání peněžních výdajů.

Níže uvedená tabulka ukazuje strukturu vyrovnávací kapacity skupiny podle termínů na konci roku 2016 a 2015:

K 31. 12. 2016	Do 1 týdne
V mil. Kč	
Hotovost, přebytečné rezervy	155 872
Likvidní aktiva	176 820
Ostatní aktiva přijímaná centrální bankou	-
V tom držené zajištěné dluhopisy	-
V tom úvěrové pohledávky	-
Vyrovnávací kapacita	332 692

K 31. 12. 2015	Do 1 týdne
V mil. Kč	
Hotovost, přebytečné rezervy	93 562
Likvidní aktiva	187 611
Ostatní aktiva přijímaná centrální bankou	-
V tom držené zajištěné dluhopisy	-
V tom úvěrové pohledávky	-
Vyrovnávací kapacita	281 172

Výše uvedené údaje zachycují celkový objem potenciální likvidity, kterou má skupina k dispozici v situaci ohrožení jejího nepřetržitého trvání.

Finanční závazky

V následujících tabulkách je uvedena splatnost smluvních nediskontovaných peněžních toků z finančních závazků k 31. 12. 2016 a 31. 12. 2015:

K 31. 12. 2016	Účetní hodnoty	Smluvní peněžní toky	Do 1 měsíce	Od 1 do 12 měsíců	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
V mil. Kč						
Nederivátové závazky	911 350	912 920	768 216	93 206	39 503	11 995
Závazky k bankám	114 282	114 446	51 166	33 809	19 900	9 571
Závazky ke klientům	786 876	788 047	716 031	51 015	19 271	1 730
Emitované dluhové cenné papíry	9 173	9 408	-	8 382	332	694
Podřízené závazky	-	-	-	-	-	-
Ostatní finanční závazky	1 019	1 019	1 019	-	-	-
Derivátové závazky	14 509	14 509	583	1 424	7 540	4 962
Podmíněné závazky	120 436	120 436	1 025	81 653	23 418	14 340
Finanční záruky	19 465	19 465	919	9 123	6 949	2 474
Neodvolatelné přísliby	100 971	100 971	106	72 530	16 469	11 866
Celkem	1 046 295	1 047 865	769 824	176 283	70 461	31 297

K 31. 12. 2015	Účetní hodnoty	Smluvní peněžní toky	Do 1 měsíce	Od 1 do 12 měsíců	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
V mil. Kč						
Nederivátové závazky	815 710	818 068	676 673	72 395	50 058	18 942
Závazky k bankám	83 915	83 375	38 523	10 281	20 975	13 596
Závazky ke klientům	713 836	716 206	635 683	56 803	22 566	1 154
Emitované dluhové cenné papíry	15 493	16 021	1	5 311	6 517	4 192
Podřízené závazky	-	-	-	-	-	-
Ostatní finanční závazky	2 466	2 466	2 466	-	-	-
Derivátové závazky	15 440	15 593	88	1 448	6 512	7 545
Podmíněné závazky	108 836	108 836	1 319	68 750	25 825	12 942
Finanční záruky	20 960	20 960	1 309	9 262	8 147	2 242
Neodvolatelné přísliby	87 876	87 876	10	59 488	17 678	10 700
Celkem	939 986	942 497	678 080	142 593	82 395	39 429

40.5 Operační riziko

Skupina definuje operační riziko v souladu s regulačními požadavky jako riziko ztrát vlivem nepřiměřenosti či selhání vnitřních procesů, lidského faktoru nebo systémů či riziko ztrát vlivem vnějších událostí, včetně rizika ztrát v důsledku porušení či nenaplnění právních norem.

Ve spolupráci s Erste Group Bank zavedla skupina standardizovanou klasifikaci operačních rizik. Tato klasifikace se stala základem tzv. Knihy rizik České spořitelny, která byla vyvinuta ve spolupráci útvarů řízení rizik a útvaru interního auditu. Kniha rizik slouží jako nástroj jednotné kategorizace rizik za účelem konzistence sledování a hodnocení rizik.

Ve spolupráci s externím dodavatelem vyvinula skupina speciální aplikaci EMUS sloužící pro sběr dat o operačním riziku, která vyhovuje požadavkům kladeným na sběr příslušných dat. Data slouží nejen pro účely kvantifikace operačních rizik a sledování trendů ve vývoji těchto rizik, ale jsou využívána také pro prevenci dalšího výskytu operačních rizik. Tento systém se také využívá jako nástroj řízení případů při šetření veškerých podvodů (tj. za účelem sestavení závěrečné zprávy šetření, pro seznam opatření a sledování jejich plnění, ke komunikaci s orgány činnými v trestním řízení, ...). Kromě sledování skutečných událostí operačních rizik skupina věnuje pozornost tomu, jak vnímá operační riziko management. V této souvislosti zavedla a dále rozšiřuje metody zaměřené na odhalování potenciálních závažných hrozeb, s cílem implementovat preventivní opatření, která by zabránila vzniku ztrát. Za tímto účelem využívá následující nástroje: interní hodnocení rizik a kontrol, klíčové rizikové indikátory a analýzu scénářů. Skupina rovněž aktivně řídí rizika spojená s externě zajišťovanými činnostmi. V závislosti na konkrétní metodě je tento druh hodnocení prováděn průběžně, resp. na měsíční či roční bázi.

Česká spořitelna úspěšně splnila kritéria pro řízení operačního rizika v souladu s pokročilými přístupy k měření (Advanced Measurement Approaches, „AMA“). Řádný výpočet a alokace kapitálového požadavku vztahujícího se k operačnímu riziku je na základě této metody prováděn od 1.7.2009.

Důležitým nástrojem pro snížení ztrát v důsledku operačních rizik je pojistný program, který skupina využívá již od roku 2002. Tento program zahrnuje nejen pojištění majetkových škod, ale i rizik z bankovní činnosti a odpovědnostních rizik. Od roku 2004 se skupina začlenila do pojistného programu Erste Group, který dále rozšířil pojistnou ochranu, zejména u škod se závažným dopadem na hospodářský výsledek skupiny.

Zvláštní důraz je kladen na posouzení nefinančních rizik v závislosti na míře rizika a prospěšnosti konkrétních rozhodnutí (Risk Return Decisions, tzn. analýza reputačních, právních a finančních dopadů ve vztahu k předpokládané rentabilitě). Uvedená analýza musí být vypracována pro každé rozhodnutí přijaté představenstvem nebo poradním výborem, veškeré významné outsourcingové projekty a v souvislosti s libovolnými záležitostmi týkajícími se schvalovacích procesů produktu (Product Approval Process, PAP). Významná rozhodnutí podléhají rovněž posouzení ze strany regionálního výboru ROCC (Regional Operational Conduct Committee) poskytujícího doporučení s cílem podpořit místní rozhodovací procesy.

Vrcholové vedení banky je čtvrtletně informováno o rizikovém profilu a nejvýznamnějších událostech souvisejících s operačním rizikem prostřednictvím orgánu CORB (Výbor Compliance, operačních rizik a bezpečnosti). Předsedou výboru je vedoucí úseku řízení nefinančních rizik a compliance, jenž předkládá vybraná témata výboru pro řízení rizik (předsedové – oblast řízení rizik / Chief Risk Officer).

40.6 Kapitál a Kapitálové požadavky

Regulační oblast působnosti

ČS níže mimo jiné plní požadavky na zveřejňování informací v souladu s nařízením Evropského parlamentu a rady (EU) č. 575/2013, o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky („CRR“), konkrétně v souladu s článkem 436 (b) – (e) CRR a článkem 437 (1) (a), (d), (e) a (f) CRR.

Regulační požadavky

Od 1. ledna 2014 provádí ČS výpočet regulačního kapitálu a regulačních kapitálových požadavků v souladu s Basel 3. Na úrovni EU byly tyto požadavky implementovány nařízením CRR a směrnicí Evropského parlamentu a rady 2013/36/EU, o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky („CRD IV“). CRD IV byla transponována do národní legislativy prostřednictvím zákona o bankách a vyhlášky ČNB č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, a také různých technických norem vydaných Evropským orgánem pro bankovníctví (EBA).

Skupina v plné míře uplatňuje veškeré požadavky tak, jak jsou definovány v nařízení CRR, v zákoně o bankách a v technických normách EBA, za účelem splnění regulačních požadavků a požadavků na zveřejňování informací.

Účetní zásady

Ekonomické a regulační údaje zveřejněné ČS vycházejí ze složek regulačního kapitálu podle IFRS. Odpovídající složky kapitálu vycházejí z výkazu o finanční situaci a výkazu zisku a ztráty, které byly sestaveny v souladu s IFRS. Je potřeba zvážit úpravy účetních

údajů z důvodu rozdílné definice rozsahu konsolidace (podrobné informace najdete v následující kapitole „Srovnání konsolidace pro účetní a regulační účely“; týká se položek, u nichž regulační přístup neodpovídá účetním požadavkům).

Jednotné datum konsolidované účetní závěrky a konsolidovaných regulačních údajů ČS je shodně 31. prosince.

Srovnání konsolidace pro účetní a regulační účely

Požadavky na zveřejnění informací: čl. 436 odst. b) CRR

Rozsah konsolidace

Podrobné informace o finálním rozsahu konsolidace jsou uvedeny v kapitole B „Důležitá účetní pravidla“, především v části „Principy konsolidace“.

Termín regulační rozsah konsolidace používáme jako synonymum pro rozsah konsolidace, který je v souladu s regulačními požadavky na konsolidaci definovanými v nařízení CRR.

Regulační rozsah konsolidace

Regulační rozsah konsolidace definuje část jedna, hlava II, kapitola 2, oddíl 3 nařízení CRR.

Definice subjektů, na které se vztahuje povinnost konsolidace pro regulační účely, jsou uvedeny především v článku 4, odst. 1, 3 a 16 až 27 CRR ve spojení s články 18 a 19 CRR. Na základě odpovídajících ustanovení článku 4 CRR se subjekty, které mají být konsolidovány, určí podle činnosti

Hlavní rozdíly mezi účetním rozsahem a regulačním rozsahem na základě různých požadavků stanovených IFRS, CRR a zákonem o bankách:

- Podle nařízení CRR je v rámci regulačního rozsahu konsolidace potřeba zohlednit především úvěrové instituce podle článku 4, odst. 1, bodu 1) CRR, investiční podniky podle článku 4, odst. 1, bodu 2) CRR, podniky pomocných služeb podle článku 4, odst. 1, bodu 18) CRR a finanční instituce podle článku 4, odst. 1, bodu 26) CRR. Podle IFRS musí být do konsolidace v ekonomickém rozsahu zahrnuty všechny ostatní subjekty, které nemusí být konsolidovány podle CRR, jestliže se na ně vztahuje IFRS 10.
- Vyloučení subjektů z regulačního rámce konsolidace lze uplatnit na základě článku 19 CRR. Podle článku 19, odst. 1 CRR subjekty nemusí být zahrnuty do regulačního rámce konsolidace, pokud je celková hodnota jejich aktiv a podrozvahových položek nižší než nižší z těchto dvou hodnot: 10 milionů EUR nebo 1 % celkové hodnoty aktiv a podrozvahových položek mateřského podniku. ČS se řídí článkem 19 odst. 1 CRR.
- V souladu s článkem 19 odst. 2 CRR subjekty nemusí být zahrnuty do konsolidace také v případě, že limity definované v článku 19 odst. 1 CRR jsou překročeny, ale nejsou relevantní pro regulační účely. Vyloučení podle článku 19 odst. 2 CRR musí předem schválit kompetentní orgán. ČS neuplatňuje článek 19 odst. 2 CRR.

Rozdíly mezi účetním rozsahem konsolidace a regulačním rozsahem konsolidace jsou zřejmé z rozdílu mezi výkazem o finanční situaci sestaveným v souladu s IFRS a regulačním výkazem o finanční situaci, jak ukazuje Tabulka 5.

Metody konsolidace

Pro výpočet konsolidovaného kapitálu ČS obecně používá stejné metody konsolidace jako pro účely účetnictví. Rozdíl se týká pouze článku 18 odst. 4 CRR, který vyžaduje poměrnou konsolidaci podle podílů na kapitálu držení v institucích a finančních institucích, které jsou řízeny podnikem zahrnutým do konsolidace spolu s jedním nebo více podniky nezahrnutými do konsolidace, je-li ručení těchto podniků omezeno do výše drženého podílu na kapitálu. ČS neuplatňuje u žádného subjektu poměrnou konsolidaci.

Zohlednění metod konsolidace při výpočtu konsolidovaného kapitálu podle CRR

Částky sloužící k výpočtu kapitálu jsou převzaty z výkazu o finanční situaci na základě definice regulačního rozsahu konsolidace podle nařízení CRR. Částky, které se týkají vlastních akcií a menšinových podílů v subjektech zahrnutých do konsolidace v plném rozsahu, jsou proto určeny na základě regulačního rozsahu konsolidace v souladu s CRR. Menšinové podíly jsou vypočteny na základě požadavků stanovených v článku 81 až 88 CRR. Menšinové podíly, které se netýkají úvěrových institucí, nejsou zahrnuty do kapitálu. Menšinové podíly, které se týkají úvěrových institucí, jsou omezeny na kapitálové požadavky týkající se menšinových podílů v relevantních úvěrových institucích. ČS využila články 84 CRR. Částky, které se týkají menšinových podílů v rámci ostatního úplného výsledku hospodaření, jsou zahrnuty do konsolidovaného kapitálu ČS podle ustanovení CRR.

Zohlednění nekonsolidovaných subjektů finančního sektoru a odložených daňových pohledávek závislých na budoucím zisku a plynoucích z přechodných rozdílů při kalkulaci konsolidovaného kmenového kapitálu Tier 1 ČS

Účetní hodnotu investic do subjektů finančního sektoru definovaných v článku 4 odst. 27 CRR, které pro regulační účely nejsou zahrnuty do konsolidace v plném rozsahu nebo jsou zahrnuty do konsolidace s použitím metody ekvivalence, je nutno odečíst od kapitálu na základě požadavků stanovených v článku 36, odst. 1, písmeno h), čl. 45 a čl. 46 CRR u nevýznamných investic a v článku 36, odst. 1, písm. i) CRR, čl. 43, čl. 45, čl. 47 a čl. 48 CRR u významných investic. Pro tyto účely jsou nevýznamné investice definovány jako investice do subjektů finančního sektoru, v nichž instituce vlastní maximálně 10 % nástrojů zahrnovaných do kmenového kapitálu Tier 1 (CET1) vydaných daným subjektem; za významné jsou považovány investice do subjektů finančního sektoru, v nichž instituce vlastní více než 10 % nástrojů zahrnovaných do kmenového kapitálu Tier 1 (CET1) vydaných daným subjektem.

K určení míry účasti v subjektech finančního sektoru se účast vypočte na základě přímé, nepřímé nebo syntetické kapitálové investice do příslušného subjektu.

V souladu s čl. 46, odst. 1, písm. a) CRR je nutno odečíst nevýznamné investice pouze v případě, že souhrnná hodnota těchto investic, včetně položek zahrnutých do vedlejšího kapitálu Tier 1 podle č. 56, odst. c a čl. 59 CRR a položek zahrnutých do kapitálu Tier 2 podle čl. 66 odst. c a čl. 70 CRR, převyšuje 10 % hodnoty CET1 vykazující instituce. Odpočet se uplatní u částky přesahující uvedenou prahovou hodnotu 10 %. Částka, která je rovna nebo nižší než 10 % položek kapitálu CET1 vykazující instituce, se neodečítá a podléhá příslušným rizikovým vahám v souladu s částí třetí, hlavou II, kapitolou 2 nebo 3 a případně požadavkům stanoveným v části třetí, hlavě IV v rámci RWA (rizikově vážená aktiva) na základě požadavků čl. 46, odst. 4 CRR.

Pro účely odpočtu významných investic do nástrojů subjektů finančního sektoru zahrnutých v CET1 je prahová hodnota definována v čl. 48, odst. 2 CRR. Podle čl. 48, odst. 2 CRR, významné investice v CET1 subjektů finančního sektoru je nutno odečíst pouze v případě, že převyšují 10 % hodnoty CET1 vykazující instituce. Odpočet se uplatní pouze u částky, o kterou byla překročena uvedená prahová hodnota 10 %. Zbývající částka se neodečítá a zahrne se do výpočtu RWA. Riziková váha je stanovena na úrovni 250 % v čl. 48 odst. 4 CRR.

Vedle výše uvedené prahové hodnoty článek 48, odst. 2 CRR definuje kombinovanou prahovou hodnotu pro odpočet významných investic podle čl. 36, odst. 1, písm. i) CRR a pro odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku a vyplývající z přechodných rozdílů podle čl. 36, odst. 1, písm. c) CRR a podle čl. 38 CRR. Kombinovaná prahová hodnota podle čl. 48, odst. 2 CRR je definována ve výši 17,65 % objemu CET1 vykazující instituce. Pokud dojde k překročení uvedené prahové hodnoty, je nutno částku překročení odečíst od hodnoty kapitálu CET1 vykazující instituce. Zbývající částka bude zahrnuta do RWA při uplatnění rizikové váhy 250 % u částky, která nepřekročila stanovenou prahovou hodnotu 17,65 % v souladu s čl. 48, odst. 4 CRR.

Vedle kombinované prahové hodnoty 17,65 % se u odložených daňových pohledávek závislých na budoucím zisku a vyplývajících z přechodných rozdílů podle čl. 48 odst. 3 CRR uplatní prahová hodnota ve výši 10 % objemu kapitálu CET1 vykazující instituce. V případě, že výše odložených daňových pohledávek závislých na budoucím zisku a vyplývajících z přechodných rozdílů překročí stanovenou prahovou hodnotu 10 % CET1 instituce, je nutno částku překročení odečíst od hodnoty kapitálu CET1 vykazující instituce. Zbývající částka, která je rovna nebo nižší než prahová hodnota definovaná v čl. 48, odst. 3 CRR, bude zahrnuta do kalkulace RWA při uplatnění rizikové váhy 250 % v souladu s čl. 48, odst. 4 CRR.

ČS k datu vykazování nepřekročila žádnou z výše uvedených prahových hodnot. Přímé, nepřímé a syntetické kapitálové investice do subjektů finančního sektoru tudíž nebyly odečteny od konsolidovaného kapitálu ČS, a jsou vykázány v rámci RWA.

Výpočet prahových hodnot podle čl. 46 a čl. 48 CRR

Tabulka 1

V mil. Kč	Prosinec 2016	Prosinec 2015
Nevýznamné investice do subjektů finančního sektoru		
Prahová hodnota (10 % CET1)	9 073	9 130
Investice do CET1	217	59
Investice do AT1	-	-
Investice do T2	-	-
Rozdíl oproti prahové hodnotě	8 856	9 071
Významné investice do subjektů finančního sektoru		
Prahová hodnota (10 % CET1)	9 073	9 130
Investice do CET1	6	6
Rozdíl oproti prahové hodnotě	9 067	9 124
Odložené daňové pohledávky		
Prahová hodnota (10 % CET1)	9 073	9 130
Odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku a vyplývající z přechodných rozdílů	214	146
Rozdíl oproti prahové hodnotě	8 858	8 984
Kombinovaná prahová hodnota pro odložené daňové pohledávky a významné investice		
Prahová hodnota (17,65 % CET1)	16 013	16 114
Odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku a vyplývající z přechodných rozdílů a nástroje subjektů finančního sektoru zahrnuté do CET1 a představující významnou investici instituce	220	152
Rozdíl oproti prahové hodnotě	15 793	15 962

Prezentace rozsahu konsolidace

Počet subjektů zahrnutých do různého rozsahu konsolidace

Tabulka 2A

	Prosinec 2016						
	IFRS Plná	IFRS Ekvivalence	CRR Plná	CRR Poměrná	CRR De minimis	CRR Ekvivalence	
Úvěrové instituce	2	-	2	-	-	-	-
Finanční instituce, finanční holdingové společnosti a smíšené finanční holdingové společnosti	11	-	11	-	2	-	-
Podniky pomocných služeb, investiční podniky a společnosti spravující aktiva	8	1	8	-	3	-	-
Ostatní	8	-	-	-	-	-	-

	Prosinec 2015						
	IFRS Plná	IFRS Ekvivalence	CRR Plná	CRR Poměrná	CRR De minimis	CRR Ekvivalence	
Úvěrové instituce	2	-	2	-	-	-	-
Finanční instituce, finanční holdingové společnosti a smíšené finanční holdingové společnosti	11	-	11	-	3	-	-
Podniky pomocných služeb, investiční podniky a společnosti spravující aktiva	8	-	8	-	3	-	-
Ostatní	13	-	-	-	-	-	-

Podle IFRS bylo k 31. prosinci 2016 konsolidováno 30 společností (k 31. prosinci 2015 to bylo 34 společností). Podle regulačních kapitálových požadavků bylo k 31. prosinci 2016 i 2015 konsolidováno 21 společností, s výjimkou subjektů, na které se vztahuje čl. 19, odst. 1 a 2 CRR.

Změny v rámci subjektů plně konsolidovaných v regulačním rozsahu konsolidace

Tabulka 2B

	Prosinec 2015	Nové	Vyřazené z konsolidace	Prosinec 2016
Úvěrové instituce	2	-	-	2
Finanční instituce, finanční holdingové společnosti a smíšené finanční holdingové společnosti	11	1	1	11
Podniky pomocných služeb, investiční podniky a společnosti spravující aktiva	8	-	-	8
Celkem	21	1	1	21

V roce 2015 k žádným změnám nedošlo.

Překážky bránící převodu kapitálu

Požadavky na zveřejnění informací: čl. 436, odst. c) CRR

V současné době neexistují žádná omezení nebo významné překážky bránící převodu finančních prostředků nebo regulačního kapitálu v rámci skupiny úvěrových institucí ČS. Bližší informace najdete v kapitole B „Důležitá účetní pravidla“.

Souhrnná částka, o níž je skutečný kapitál všech dceřiných podniků nezahrnutých do konsolidace nižší, než je požadováno

Požadavky na zveřejnění informací: čl. 436, odst. d) a e) CRR

K 31. prosinci 2016 neměla žádná společnost ČS zahrnutá do konsolidace kapitál nižší než požadovaný.

Kapitál

V souladu s nařízením CRR se kapitál skládá z kmenového kapitálu Tier 1 (CET1), vedlejšího kapitálu Tier 1 (AT1) a kapitálu Tier 2 (T2). Při určování požadovaných kapitálových poměrů je třeba zohlednit každou složku kapitálu – po uplatnění příslušných regulačních odpočtů a filtrů – ve vztahu k celkovému riziku.

Minimální kapitálové poměry včetně kapitálových rezerv činí: 10,0 % pro kmenový kapitál Tier 1 (CET1) (tj. 4,5 % CET1, 2,5 % bezpečnostní kapitálová rezerva, 3,0 % kapitálová rezerva na krytí systémového rizika a 0,0 % proticyklická kapitálová rezerva), 11,5 % pro kapitál Tier 1 (součet CET1 a AT1) a 13,5 % pro celkový kapitál.

Požadavky na kapitálové rezervy stanoví § 12 zákona o bankách a blíže specifikuje hlava II Vyhlášky ČNB č. 163/2014 o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry.

Podle § 12n zákona o bankách je ČS povinna vytvořit bezpečnostní kapitálovou rezervu ve výši 2,5 %.

Podle § 12i zákona o bankách a rozhodnutí ČNB je ČS povinna vytvořit kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika ve výši 3 %.

Požadavek na tvorbu proticyklické kapitálové rezervy je stanoven následovně:

1. Požadavek na proticyklickou rezervu, který je specifický pro každou instituci, vychází z váženého průměru sazeb proticyklické kapitálové rezervy platných v jurisdikci, kde jsou umístěny významné úvěrové rizikové pozice, násobeného celkovým objemem rizik v souladu s článkem 92, odst. 3 nařízení CRR.
2. Pro výpočet váženého průměru se kvóta proticyklické kapitálové rezervy pro národní oblast stanovená příslušným orgánem vynásobí výsledkem srovnání kapitálového požadavku, který se týká významných pozic úvěrového rizika v dané národní oblasti, a celkového kapitálového požadavku tak, jak je definován v části 3, hlavě II a IV nařízení CRR.
3. Pokud kompetentní orgán jiného členského státu nebo třetí země určí pro národní oblast sazbu vyšší než 2,5 %, použije se sazba 2,5 %.
4. Pokud odpovědný orgán třetí země zvýší národní sazbu rezervy, tato sazba je platná dvanáct měsíců od data, kdy příslušný orgán třetí země vyhlásil změnu sazby rezervy; toto však neplatí, pokud dojde ke snížení sazby.

Směrnice CRD IV umožňuje členským státům od r. 2014 stanovit pro banky povinnost vytvořit a udržovat tři druhy rezerv – bezpečnostní kapitálovou rezervu, rezervu na krytí systémového rizika a proticyklickou kapitálovou rezervu. ČNB se rozhodla implementovat tyto požadavky týkající se rezerv již v roce 2014, přičemž přijme diferencovaný přístup k jednotlivým rezervám. Pokud jde o kapitálovou bezpečnostní rezervu, ČNB se rozhodla uplatnit tuto rezervu od začátku u všech institucí v plné výši 2,5 % kmenového kapitálu Tier 1. Rezerva na krytí systémového rizika je uplatněna pouze u čtyř institucí, včetně ČS. Pokud jde o proticyklickou kapitálovou rezervu, bankovní rada ČNB se rozhodla na konci roku 2014 stanovit počáteční nulovou výši rezervy, kterou banky uplatní po dobu dalších dvou let. V prosinci 2015 ČNB stanovila proticyklickou kapitálovou rezervu na úrovni 0,5 % od roku 2017.

Kapitálová struktura podle CRR

Tabulka 3

V mil. Kč	Článek CRR	Prosinec 2016	Prosinec 2015
Kmenový kapitál Tier 1 (CET1)			
Kapitálové nástroje použitelné pro CET1	26 (1) (a) (b), 27 to 30, 36 (1) (f), 42	14 081	15 202
Vlastní nástroje CET1	36 (1) (f), 42	-	-
Nerozdělený zisk	26 (1) (c), 26 (2)	79 214	75 612
Mezitímní zisk	26 (2)	1 566	567
Kumulovaný ostatní úplný výsledek hospodaření	4 (1) (100), 26 (1) (d)	2 708	3 138
Ostatní rezervní fondy		385	3 422
Obezřetnostní filtr: oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	33 (1) (a)	-293	-86
Obezřetnostní filtr: kumulované zisky a ztráty ze změn vlastního úvěrového rizika u závazků oceňovaných reálnou hodnotou	33 (1) (b)	-3	-7
Obezřetnostní filtr: zisky a ztráty reálné hodnoty z titulu vlastního úvěrového rizika u derivátových závazků	33 (1) (c), 33 (2)	-198	-305
Úpravy hodnoty kvůli požadavkům na obezřetně oceňování	34, 105	-347	-129
Ostatní nehmotný majetek	4 (1) (115), 36 (1) (b), 37 (a)	-4 060	-3 756
Nedostatek úprav o úvěrové riziko k očekávaným ztrátám při IRB	36 (1) (d), 40, 158, 159	-2 328	-2 360
Změny auditorem neověřených rezerv na rizika v průběhu roku (EU č. 183/2014)		-	-
Kmenový kapitál Tier 1 (CET1)	50	90 725	91 298
Vedlejší kapitál Tier 1 (AT1)			
Kapitálové nástroje použitelné pro AT1	51 (a), 52 to 54, 56 (a), 57	8 107	8 107
Vedlejší kapitál Tier 1 (AT1)	61	8 107	8 107
Kapitál Tier 1 - kmenový kapitál Tier 1 (CET1) a vedlejší kapitál Tier 1 (AT1) celkem			
	25	98 832	99 405
Kapitál Tier 2 (T2)			
Kapitálové nástroje a podřízené závazky použitelné pro T2	62 (a), 63 to 65, 66 (a), 67	1 121	-
Přebytek krytí očekávaných ztrát při přístupu IRB	62 (d)	1 933	454
Ostatní přechodné úpravy T2	476, 477, 478, 481	-	-
Kapitál Tier 2 (T2)	71	3 054	454
Kapitál celkem	4 (1) (118) a 72	101 886	99 859
Kapitálový požadavek	92 (3), 95, 96, 98	40 571	37 460
Kapitálový poměr pro CET1	92 (2) (a)	17,89 %	19,50 %
Kapitálový poměr pro Tier 1	92 (2) (b)	19,49 %	21,23 %
Kapitálový poměr celkem	92 (2) (c)	20,09 %	21,33 %

Tato tabulka kapitálové struktury vychází z finálního návrhu EBA pro implementaci odborných standardů upravujících poskytování informací o kapitálu. Návrh byl vydán v Úředním věstníku Evropské unie dne 20. prosince 2013. Pozice, které nejsou pro ČR relevantní, byly z tabulky vypuštěny. Konečné údaje podle pravidel Basel 3 (plná výše) byly vypočítány na základě stávajících požadavků podle CRR. Je možné, že po přijetí finálních Regulačních technických norem (RTS), které zatím nejsou k dispozici, dojde ke změnám. Procentuální sazby u přechodného opatření na technické rezervy se týkají běžného roku.

Struktura rizik podle CRR

Tabulka 4

V mil. Kč	Článek CRR	Prosinec 2016		Prosinec 2015	
		Základ pro výpočet / celkové riziko	Kapitálový požadavek	Základ pro výpočet / celkové riziko	Kapitálový požadavek
Celkový objem rizikové expozice	92 (3), 95, 96, 98	507 137	40 571	468 250	37 460
Rizikově vážená aktiva (úvěrové riziko)	92 (3) (a) (f)	421 028	33 682	402 367	32 189
Standardizovaný přístup		22 916	1 833	23 267	1 861
Přístup IRB (interní rating)		398 112	31 849	379 100	30 328
Vypořádací riziko	92 (3) (c) (ii), 92 (4) (b)	-	-	-	-
Obchodní portfolio, měnové riziko a komoditní riziko	92 (3) (b) (i) a (c) (i) a (iii), 92 (4) (b)	8 361	669	5 475	438
Operační riziko	92 (3) (e), 92 (4) (b)	73 913	5 913	56 919	4 554
Expozice pro CVA (úprava úvěrového ocenění)	92 (3) (d)	3 835	307	3 489	279
Ostatní objemy expozice vč. úrovně Basel 1	3, 458, 459, 500	-	-	-	-

Pozice, které nejsou pro ČS relevantní, byly z tabulky vypuštěny. Je možné, že po přijetí finálních Regulačních technických norem (RTS), které zatím nejsou k dispozici, dojde ke změnám.

Se souhlasem ČNB, který byl poskytnut dne 9. února 2016, zahrnuje ČS roční zisk do kapitálu.

Sesouhlasení kapitálu

Pro účely zveřejnění informací týkajících se kapitálu ČS postupuje podle požadavků článku 437 CRR a požadavků, které stanoví Prováděcí technické normy (EU) č. 1423/2013 zveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie dne 20. prosince 2013.

Dle požadavků EBA obsažených ve výše uvedených Prováděcích technických normách je nutno zveřejnit následující informace:

- úplné sesouhlasení položek kapitálu CET1 - vedlejšího kapitálu Tier 1 (AT1), položek kapitálu Tier 2 (T2) a filtrů a odpočtů uplatněných podle článků 32, 36, 56, 66 a 79 - na kapitál ve výkazu o finanční situaci instituce v souladu s čl. 437, odst. 1, písm. a) CRR.
- tabulku navrženou EBA, která ukazuje kapitálovou strukturu regulatorního kapitálu. Prezentace této tabulky, která ukazuje podrobné informace o kapitálové struktuře skupiny ČS včetně složek kapitálu a případných regulatorních odpočtů a omezitelných filtrů. Informace vykázané v tabulce zahrnují požadavky na zveřejnění definované v čl. 437, odst. 1, písm. d) CRR - oddělené zpřístupnění informací o povaze a objemech každého omezitelného filtru uplatněného podle čl. 32 až 35 CRR, každého odpočtu provedeného podle článků 47, 48, 56, 66 a 79 CRR a položek, které nebyly odečteny v souladu s články 47, 48, 56, 66 a 79 CRR.

Sesouhlasení výkazu o finanční situaci

D Požadavky na zveřejnění informací: čl. 437, odst. 1, písm. a) CRR

Níže uvedená tabulka představuje rozdíl mezi ekonomickým rozsahem konsolidace a regulatorním rozsahem konsolidace:

Tabulka 5

V mil. Kč	Prosinec 2016			Prosinec 2015		
	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR
Aktiva						
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	173 100	-39	173 061	111 027	-460	110 567
Finanční aktiva k obchodování	20 944	100	21 044	14 725	195	14 920
Deriváty k obchodování	13 357	100	13 457	13 995	195	14 190
Ostatní finanční aktiva k obchodování	7 587	-	7 587	730	-	730
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	423	-	423	906	-	906
Finanční aktiva - realizovatelná	81 274	-	81 274	78 053	-	78 053
Finanční aktiva držaná do splatnosti	167 899	-	167 899	160 988	-	160 988
Úvěry a jiné pohledávky	599 782	1 705	601 487	567 242	2 598	569 840
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	20 488	1 829	22 317	34 718	-11	34 707
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	579 294	-124	579 170	532 524	2 609	535 133
Zajišťovací deriváty	519	-	519	663	-	663
Změny reálné hodnoty portfolia zajištěných položek	-	-	-	-	-	-
Hmotný majetek	10 456	-	10 456	12 318	-	12 318
Investice do nemovitostí	2 390	-2 390	-	4 949	-4 949	-
Nehmotný majetek	4 284	-11	4 273	3 966	-10	3 956
Účasti v přidružených společnostech a společně řízených podnicích	786	467	1 253	33	1 217	1 250
Pohledávky ze splatné daně	610	1	611	740	-	740
Pohledávky z odložené daně	136	-	136	146	-	146
Realizovatelná aktiva	320	-197	123	-	-	-
Ostatní aktiva	3 603	-392	3 211	3 828	-526	3 302
Aktiva celkem	1 066 526	-756	1 065 770	959 584	-1 935	957 649
Závazky a vlastní kapitál						
Závazky a vlastní kapitál						
Finanční závazky k obchodování	17 982	179	18 161	14 956	64	15 020
Deriváty	13 877	179	14 056	14 944	64	15 008
Ostatní finanční závazky k obchodování	4 105	-	4 105	12	-	12
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	1 997	-	1 997	4 019	-	4 019
Vklady bank	-	-	-	-	-	-
Vklady klientů	1 997	-	1 997	4 019	-	4 019
Emitované dluhové cenné papíry	-	-	-	-	-	-
Ostatní finanční závazky	-	-	-	-	-	-
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	911 350	42	911 392	811 679	-1 065	810 614
Vklady bank	114 282	-92	114 190	83 915	-1 283	82 632
Vklady klientů	786 875	134	787 009	709 817	213	710 030
Emitované dluhové cenné papíry	9 173	-	9 173	15 493	-	15 493
Ostatní finanční závazky	1 019	-	1 019	2 454	5	2 459
Zajišťovací deriváty	452	-	452	496	-	496
Změny reálné hodnoty portfolia zajištěných položek	-	-	-	-	-	-
Rezervy	2 909	-	2 909	2 584	-	2 584
Závazky ze splatné daně	109	-27	82	100	-30	70
Závazky z odložené daně	188	-54	134	621	-57	564
Závazky spojené s realizovatelnými aktivy	126	-126	-	-	-	-
Ostatní závazky	9 683	-187	9 496	5 166	-352	4 814
Vlastní kapitál celkem	121 730	-583	121 147	119 963	-495	119 468
Vlastní kapitál náležející nekontrolním podílům	166	5	171	-23	-5	-28
Vlastní kapitál náležející vlastníkův mateřské společnosti	121 564	-588	120 976	119 986	-490	119 496
Závazky a vlastní kapitál celkem	1 066 526	-756	1 065 770	959 584	-1 935	957 649

Další informace týkající se počtu subjektů v rámci různého rozsahu konsolidace jsou uvedeny v tabulce 2.

Vlastní kapitál celkem

Tabulka 6

V mil. Kč	Prosinec 2016					Tabulka 10 – odkaz
	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR	Regulatorní úpravy	Kapitál	
Upsaný základní kapitál	15 200	-	15 200	-	15 200	a
Kapitálové fondy	12	-	12	-10	2	b
Hybridní kapitál	8 107	-	8 107	-	8 107	c
Kapitálové nástroje a související účty emisního ážia	23 319	-	23 319	-10	23 309	
Rezervní fondy	387	-2	385	-	385	d
Nerozdělený zisk	79 709	-495	79 214	-	79 214	e
Zisk běžného roku	15 457	-108	15 349	-13 782	1 567	f
Ostatní úplný výsledek hospodaření (OCI)	1 692	16	2 708	-293	2 415	d
Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	362	-	362	-362	-	
Zajištění čistých investic do cizoměnových účastí	-30	-	-30	-	-30	
Oceňovací rozdíly z realizovatelných fin. aktiv	3 202	-	3 202	-	3 202	
Kurzové rozdíly	-170	16	-154	-	-154	
Odložená daň	-672	-	-672	69	-603	
Vlastní kapitál náležející vlastníkům mateřské spol.	121 564	-589	120 975	-14 085	106 890	
Vlastní kapitál náležející nekontrolním podílům	166	5	171	-171	-	
Vlastní kapitál celkem	121 730	584	121 146	-14 256	106 890	
Regulatorní úprava nenáležející konkrétním položkám vlastního kapitálu	x	x	x	-5 004	-5 004	
Kapitál celkem (Tier 1 + Tier 2)	121 730	584	121 146	-19 260	101 886	

V mil. Kč	Prosinec 2015					Tabulka 10 – odkaz
	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR	Regulatorní úpravy	Kapitál	
Upsaný základní kapitál	15 200	-	15 200	-	15 200	a
Kapitálové fondy	12	-	12	-10	2	b
Hybridní kapitál	8 107	-	8 107	-	8 107	c
Kapitálové nástroje a související účty emisního ážia	23 319	-	23 319	-10	23 309	
Rezervní fondy	3 424	-1	3 423	-	3 423	d
Nerozdělený zisk	75 812	-200	75 612	-	75 612	e
Zisk běžného roku	14 293	-289	14 004	-13 749	255	f
Ostatní úplný výsledek hospodaření (OCI)	3 138	-	3 138	-86	3 052	d
Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	105	-	105	-105	-	
Zajištění čistých investic do cizoměnových účastí	-70	-	-70	-	-70	
Oceňovací rozdíly z realizovatelných fin. aktiv	4 044	-	4 044	-	4 044	
Kurzové rozdíly	-166	-	-166	-	-166	
Odložená daň	-775	-	-775	19	-756	
Vlastní kapitál náležející vlastníkům mateřské spol.	119 986	-490	119 496	-13 845	105 651	
Vlastní kapitál náležející nekontrolním podílům	-23	-5	-28	28	-	
Vlastní kapitál celkem	119 963	-495	119 468	-13 817	105 651	
Regulatorní úprava nenáležející konkrétním položkám vlastního kapitálu	x	x	x	-5 792	-5 792	
Kapitál celkem (Tier 1 + Tier 2)	119 963	-495	119 468	-19 609	99 859	

Další informace týkající se změn vlastního kapitálu podle IFRS jsou uvedeny v části III – „Konsolidovaný výkaz o změnách vlastního kapitálu“.

Nehmotný majetek

Tabulka 7

V mil. Kč	Prosinec 2016					Tabulka 10 – odkaz
	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR	Regulatorní úpravy	Kapitál	
Nehmotný majetek	4 284	(11)	4 273	(213)	4 060	g

V mil. Kč	Prosinec 2015					Tabulka 10 – odkaz
	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR	Regulatorní úpravy	Kapitál	
Nehmotný majetek	3 966	10	3 956	200	3 756	g

Podrobné informace týkající se změn nehmotného majetku jsou uvedeny v bodě 25 „Nehmotný majetek“.

Odložené daně

Tabulka 8

V mil. Kč	Prosinec 2016			Tabulka 10 – odkaz
	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR / kapitál	
Odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku a nevyplyvající z přechodných rozdílů po odečtení odpovídajících daňových závazků	-	-	-	
Odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku a vyplývající z přechodných rozdílů	136	-	136	
Odložené daňové pohledávky	136	-	136	h

V mil. Kč	Prosinec 2015			Tabulka 10 – odkaz
	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR / kapitál	
Odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku a nevyplyvající z přechodných rozdílů po odečtení odpovídajících daňových závazků	-	-	-	
Odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku a vyplývající z přechodných rozdílů	146	-	146	
Odložené daňové pohledávky	146	-	146	h

Podle definice prahových hodnot podle čl. 48 CRR odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku a vyplývající z přechodných rozdílů nejsou pro ČS odčitatelné na konci roku 2016. V souladu s čl. 48, odst. 4 CRR neodčitatelné položky podléhají rizikové váze 250 % a jsou zařazeny do úvěrového rizika.

Podrobné informace týkající se odložených daňových pohledávek jsou uvedeny v bodě 26 „Daňové pohledávky a závazky“.

Podřízené závazky

Tabulka 9

Prosinec 2016						
V mil. Kč	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR	Regulatorní úpravy	Kapitál	Tabulka 10 – odkaz
Podřízené emise a vklady a dodatkový kapitál	-	-	-	3 054	3 054	
Kapitálové nástroje Tier 2 (včetně souvisejících účtů emisního ážia) emitované mateřskou společností	-	-	-	3 054	3 054	i
Hybridní emise	-	-	-	-	-	
Podřízené závazky	-	-	-	3 054	3 054	
Prosinec 2015						
V mil. Kč	IFRS	Dopad – rozsah konsolidace	CRR	Regulatorní úpravy	Kapitál	Tabulka 10 – odkaz
Podřízené emise a vklady a dodatkový kapitál	-	-	-	454	454	
Kapitálové nástroje Tier 2 (včetně souvisejících účtů emisního ážia) emitované mateřskou společností	-	-	-	454	454	i
Hybridní emise	-	-	-	-	-	
Podřízené závazky	-	-	-	454	454	

ČS žádné podřízené závazky na konci roku 2016 a 2015 nevykázala. Částka vykázaná v rámci kapitálu Tier 2 představuje úpravy úvěrového rizika (přebytek krytí očekávaných ztrát při přístupu IRB).

Přechodná ustanovení

Přechodná ustanovení, která ČS uplatňuje, vycházejí z doplňujícího nařízení k CRR podle příslušných opatření obecné povahy přijatých ČNB.

Vzor kapitálu během přechodného období

Požadavky na zveřejnění informací: čl. 437, odst. 1, písm. d) a e) CRR

ČS nezohledňuje při výpočtu konsolidovaného kapitálu čl. 437, odst. 1, písm. f) CRR.

Níže uvedená tabulka prezentuje složení regulatorního kapitálu během přechodného období na základě Implementačních technických norem týkajících se zveřejnění informací o kapitálu publikovaných v Úředním věstníku EU.

Ve sloupci A je uvedena stávající částka po zohlednění veškerých přechodných požadavků. Sloupec C ukazuje zbývající částku, z čehož vyplývá plná míra implementace CRR.

Tabulka 10

		Prosinec 2016	Prosinec 2015	Článek CRR	Částky podléhající před-regulatorní úpravě podle CRR nebo předepsaná zbývající částka podle CRR	Odkaz na sesouhlasovací tabulky
V mil. Kč		A1	A2	B	C	D
Kmenový kapitál Tier 1 (CET1)						
1	Kmenový kapitál Tier 1 (CET1): nástroje a rezervy	14 081	15 202	26 (1), 27, 28, 29, EBA list 26 (3)	-	
	Z toho:			EBA list 26 (3)	-	
	Kmenové akcie	14 079	14 079		-	a
	Prioritní akcie	-	1 121		-	a
	Emisní ážio	2	2		-	b
2	Nerozdělený zisk	79 214	75 612	26 (1) (c)	-	e
3	Kumulovaný ostatní úplný výsledek hospodaření (a ostatní rezervní fondy, zahrnují nerealizované zisky a ztráty dle příslušných účetních standardů)	3 093	6 560	26 (1)	-	d
5a	Nezávisle ověřený mezitímní zisk po odečtení předpokládaných nákladů nebo dividend	1 567	567	26 (2)	-	f

	Prosinec 2016	Prosinec 2015	Článek CRR	Částky podléhající před- regulační úpravě podle CRR nebo předepsaná zbývající částka podle CRR	Odkaz na sesouhla- sovací tabulky
V mil. Kč					
6	97 955	97 941		-	
7	-347	-129	34, 105	-	
8	-4 060	-3 756	36 (1) (b), 37, 472 (4)	-	g
11	-293	-86	33 (a)	-	d
12	-2 329	-2 360	36 (1) (d), 40, 159, 472 (6)	-	
14	-201	-312	33 (b)	-	f
28	-7 230	-6 643		-	
29	90 725	91 298		-	
Vedlejší kapitál Tier 1 (AT1)					
30	8 107	8 107	51, 52	-	
31	8 107	8 107		-	
36	8 107	8 107		-	c
43	-	-		-	
44	8 107	8 107		-	
45	98 832	99 405		-	
Kapitál Tier 2 (T2)					
46	1 121	-	62, 63	-	a
50	1 933	454	62 (c) (d)	-	i
51	3 054	454		-	
57	-	-		-	
58	3 054	454		-	
59	101 886	99 859		-	
60	507 137	468 250		-	
Kapitálové poměry a kapitálové rezervy					
61	17,89 %	19,50 %	92 (2) (a), 465	-	
62	19,49 %	21,23 %	92 (2) (b), 465	-	
63	20,09 %	21,33 %	92 (2) (c)	-	
64	50 729	46 825	CRD 128, 129, 140	-	
65	12 678	11 706		-	
66	16	0		-	
67	15 214	14 048		-	
68	9,89 %	10,00 %	CRD 131	-	
Částky pod prahovou hodnotou pro odpočet (před vážením rizik)					
72	217	59	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10) 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 69, 70, 477 (4)	-	
73	6	6	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)	-	
75	214	146	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)	-	h
Příslušné limitní hodnoty pro zařazení OP do Tier 2					
77	286	291	62	-	
78	1 933	12 586	62	-	
79	2 389	2 275	62	-	

Výše uvedená tabulka kapitálu ukazuje pouze pozice, které jsou relevantní pro skupinu ČS, přičemž číslování je podle úplné vzorové šablony.

Změny kapitálu

Pohyby regulačního kapitálu:

Tabulka 11

V mil. Kč	2016	2015
Kmenový kapitál Tier 1 (CET1) – pohyby		
CET1 k 1. lednu	91 298	84 165
Zvýšení / snížení nástrojů CET1	-1 121	-
Zvýšení - nerozdělený zisk	4 602	3 667
Zvýšení - ostatní úplný výsledek hospodaření	-430	2 705
Zvýšení (snížení) - rezervní fondy	-3 037	3
Snížení - obezřetnostní filtry	-315	-4
Změny v regulatorních odpočtech		
Ostatní nehmotný majetek	-304	-172
Nedostatek úprav o úvěrové riziko k očekávaným ztrátám při IRB	32	422
Ostatní	-	512
Změny v CET1	-573	7 133
CET1 k 31. prosinci	90 725	91 298
Vedlejší Tier 1 - pohyby		
AT1 k 1. lednu	8 107	0
Čisté zvýšení / snížení AT1	-	8 107
Změny v regulatorních odpočtech	-	-
Změny v AT1	-	8 107
AT1 k 31. prosinci	8 107	8 107
Tier 2 – pohyby		
T2 k 1. lednu	454	197
Čisté zvýšení / snížení T2	1 121	-261
Změny v regulatorních odpočtech	-	104
Přebytek krytí očekávaných ztrát při přístupu IRB a úpravy úvěrového rizika SA	1 479	414
Změny v Tier 2	2 600	257
T2 k 31. prosinci	3 054	454
Kapitál celkem	101 886	99 859

41. Zajišťovací účetnictví

Odpovědnost za řízení úrokového rizika a kurzového rizika bankovní knihy nese úsek řízení aktiv a pasiv (ALM) skupiny. Úrokové riziko je přednostně řízeno pomocí dluhopisů, úvěrů nebo derivátů, přičemž u derivátů je uplatněno zajišťovací účetnictví v souladu s IFRS. Hlavní směrnicí, která určuje pozici úrokového rizika, je Strategie skupiny pro oblast úrokového rizika, kterou schvaluje ALCO skupiny na odpovídající časové období.

Zajištění reálné hodnoty se používá ke snížení úrokového rizika vydaných dluhopisů, nakoupených cenných papírů, úvěrů nebo vkladů ve výkazu o finanční situaci Erste Group. Politika Erste Group obecně spočívá ve výměně významných fixních nebo strukturovaných vydaných dluhopisů za proměnlivé položky, čím je zajištěno řízení cílového profilu úrokového rizika pomocí jiných položek výkazu o finanční pozici. Úrokové swapy jsou nejčastějším nástrojem používaným k zajištění reálné hodnoty.

Cílem zajištění peněžních toků je eliminovat nejistotu ohledně budoucích peněžních toků a stabilizovat čistý úrokový výnos. Nejčastější zajištění používané skupinou představují úrokové swapy k zajištění změny variabilních peněžních toků z aktiv s proměnlivou úrokovou sazbou na fixní peněžní toky. Deriváty typu floor a cap se používají k zajištění cílové úrovně úrokových výnosů při proměnlivé úrokové sazbě.

Ve vykazovaném období došlo k odúčtování částky 11 mil. Kč (2015: 31 mil. Kč) z rezervy na zajištění peněžních toků a jejímu vykázání do nákladů ve výsledovce; částka 362 mil. Kč (2015: 105 mil. Kč) byla vykázána přímo v ostatním úplném výsledku hospodaření.

Ztráta ze zajišťovacích derivátů používaných k zajištění reálné hodnoty za rok 2016 činila 115 mil. Kč (2015: ztráta 286 mil. Kč), zisk ze změny reálné hodnoty zajištěných instrumentů za rok 2016 představoval 108 mil. Kč (2015: 317 mil. Kč).

Reálné hodnoty zajišťovacích nástrojů jsou uvedeny v následující tabulce:

V mil. Kč	2016		2015	
	Kladná reálná hodnota	Záporná reálná hodnota	Kladná reálná hodnota	Záporná reálná hodnota
Zajišťovací nástroj – zajištění reálné hodnoty	21	12	342	5
Zajišťovací nástroj – zajištění peněžních toků	498	440	321	491
Celkem	519	452	663	496

Na konci roku 2016 vykazovala banka 67 struktur zajištění peněžních toků se splatností v období od 2018 do 2024. Zajištěné položky vycházejí z jednoměsíční, tříměsíční a šestiměsíční pohyblivé sazby (Pribor/Euribor/USD Libor). Přehled celkové nominální hodnoty zajištění v rámci struktur zajištění peněžních toků dle doby splatnosti zachycuje následující tabulka:

Splatnost	Nominální hodnota zajištění V mil. Kč	Nominální hodnota zajištění V mil. EUR	Nominální hodnota zajištění V mil. USD
2018	2 000		
2019	2 350	44	
2020	1 300	20	
2021	3 610	315	
2022	9 802	75	
2023	4 578	295	50
2024	-	20	
Celkem	23 640	769	50

Na konci roku 2015 vykazovala banka 42 struktur zajištění peněžních toků se splatností v období od 2018 do 2023. Zajištěné položky vycházejí z jednoměsíční, tříměsíční a šestiměsíční pohyblivé sazby (Pribor/Euribor).

Přehled celkové nominální hodnoty zajištění v rámci struktur zajištění peněžních toků dle doby splatnosti zachycuje následující tabulka:

Splatnost	Nominální hodnota zajištění V mil. Kč	Nominální hodnota zajištění V mil. EUR
2018	2 000	
2019	2 350	
2020	1 300	20
2021	3 050	250
2022	9 910	575
2023	-	50
Celkem	18 610	895

42. Reálná hodnota aktiv a závazků

Stanovení reálné hodnoty

Reálná hodnota je cena, která by byla získána z prodeje aktiva nebo zaplacená za převzetí závazku v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu ke dni ocenění.

Nejlepším dokladem reálné hodnoty jsou tržní ceny kotované na aktivním trhu. Pokud jsou takové ceny k dispozici, používají se pro stanovení hodnoty finančního aktiva nebo závazku tyto kotované ceny (úroveň 1 hierarchie stanovení reálné hodnoty). Skupina vychází při určování reálné hodnoty primárně z externích zdrojů informací (kurzy akcií na burzách, kotace brokerů pro vysoce likvidní segmenty trhu). Nejsou-li tržní ceny k dispozici, reálná hodnota se stanoví pomocí oceňovacích modelů, používajících jako vstupy objektivně zjištělé tržní údaje (úroveň 2 hierarchie stanovení reálné hodnoty). V některých případech nelze reálnou hodnotu finančního aktiva nebo závazku určit ani na základě kotovaných tržních cen, ani s použitím oceňovacích modelů vycházejících výhradně z objektivně zjištělých tržních údajů. Za této situace se s použitím realistických předpokladů provede odhad individuálních oceňovacích parametrů, které nejsou na trhu zjištělé (úroveň 3 hierarchie stanovení reálné hodnoty). Při stanovení hodnoty na úrovni 3 se jako objektivně nezjištělé parametry obvykle používají historické ukazatele PD přiřazené ke koši likvidních dluhopisů a CDS.

Je-li určitý objektivně nezjištělý vstup oceňovacího modelu významný, případně je příslušná cenová kotace nedostatečně aktualizována, je daný nástroj klasifikován v rámci úrovně 3 hierarchie reálné hodnoty.

Reálná hodnota finančních nástrojů

Veškeré finanční nástroje jsou opakovaně oceňovány reálnou hodnotou.

Finanční nástroje oceňované reálnou hodnotou v rozvaze

Skupina vychází při určování reálné hodnoty primárně z externích zdrojů informací (kurzy akcií na burzách, kotace brokerů pro vysoce likvidní segmenty trhu). Finanční nástroje, jejichž reálná hodnota je stanovena na základě kotovaných tržních cen, zahrnují především kotované cenné papíry a deriváty, jakož i likvidní OTC dluhopisy.

Popis modelů ocenění a vstupních parametrů

Skupina pracuje výhradně s modely, které byly interně otestovány a pro které byly nezávisle nastaveny oceňovací parametry (jako např. úrokové míry, směnné kurzy, míry volatility a úvěrová rozpětí).

Cenné papíry

Reálná hodnota standardních dluhových cenných papírů (fixních a proměnlivých) se vypočte na základě diskontování budoucích peněžních toků za použití diskontní křivky závislé na úrokové sazbě měny konkrétní emise a úpravy o rozpětí. Úprava o rozpětí je obvykle stanovena na základě křivky úvěrového rozpětí emitenta. Pokud není k dispozici křivka emitenta, rozpětí se stanoví na základě podobného nástroje a upraví o rozdíly v profilu rizik daného nástroje. Pokud není k dispozici ani žádný blízký náhradní nástroj, úprava rozpětí se stanoví odhadem za použití jiných informací, včetně odhadu úvěrového rozpětí na základě interního ratingu a parametru PD (pravděpodobnost selhání) nebo úsudku vedení. Reálná hodnota složitějších dluhových cenných papírů (které např. obsahují rysy opce, jako např. splatnost na požádání, cap/floor, vázanost na index, apod.) se určí pomocí kombinace modelů diskontovaných peněžních toků a složitějších technik modelování včetně metod popsanych u derivátů OTC. Reálná hodnota finančních závazků oceněných reálnou hodnotou vykázanou do zisku nebo ztráty při možnosti ocenění reálnou hodnotou se určí konzistentně s podobnými nástroji vedenými jako aktiva. Úprava rozpětí vlastního úvěrového rizika Erste Group se stanoví na základě úrovně zpětného odkupu vlastních emisí. Techniky používané u majetkových cenných papírů mohou zahrnovat rovněž modely vycházející z násobků výnosů.

OTC derivátové finanční nástroje

Derivátové nástroje obchodované na likvidních trzích (např. úrokové swapy a opce, měnové forwardy a opce, opce na kótované cenné papíry a indexy, swapy úvěrového selhání, komoditní swapy) se oceňují pomocí standardních modelů ocenění. Mezi tyto modely patří modely diskontovaných peněžních toků a Black-Scholes modely opční ceny. Modely jsou kalibrovány ve vztahu ke kótovaným tržním datům (včetně hodnoty implikované volatility). Model ocenění u složitějších nástrojů využívá rovněž techniky Monte Carlo. U nástrojů na méně likvidních trzích používá skupina data získaná z méně častých transakcí nebo techniky extrapolace.

Skupina oceňuje deriváty na úrovni „mid-market“ a denně upravuje derivátovou pozici na úrovni portfolia podle rozpětí nabídky a poptávky.

U všech derivátů obchodovaných na organizovaném mimoburzovním trhu („OTC“) se provádí úprava reálné hodnoty o kreditní riziko protistrany (tzv. CVA, Credit Valuation Adjustment) a úprava o vlastní kreditní riziko banky (tzv. DVA, Debit Valuation Adjustment). Výši CVA ovlivňuje očekávaná velikost rizikové expozice z derivátů s kladnou reálnou hodnotou a úvěrová bonita protistrany. Výše DVA vychází z očekávané rizikové expozice z derivátů se zápornou reálnou hodnotou a úvěrové bonity skupiny. Modelování očekávané rizikové expozice je založeno na opčních replikačních strategiích. Tato metoda je používána pro nejrelevantnější portfolia a produkty. V případě Ministerstva financí ČR a protistran, s nimiž je uzavřena smlouva o úvěrové podpoře CSA (Credit Support Annex), je u částek s vyšším limitem riziková expozice stanovena pomocí simulací Monte Carlo se zohledněním vzájemného započtení pozic. V případě protistran s uzavřenou smlouvou o úvěrové podpoře CSA se u částek s nízkým limitem žádné úpravy CVA/DVA nezohledňují. Metodika pro ostatní entity a produkty se určuje na základě tržní hodnoty se zohledněním dalších faktorů. Pravděpodobnost selhání protistran neobchodovaných na aktivním trhu (Probability of Default, PD) se určuje na základě interních PD přiřazených ke koši likvidních titulů obchodovaných na středoevropském trhu, takže ocenění je založeno na bázi tržních vstupů. Protistrany, pro které jsou k dispozici likvidní dluhopisy nebo kótované swapy úvěrového selhání (CDS, Credit Default Swap) se oceňují za použití příslušného tržního „single-name“ PD (tj. PD, které se vztahuje pouze k danému CDS) odvozeného od cen. Pravděpodobnost selhání skupiny vychází z úrovně zpětných odkupů emisí skupiny.

V souladu s popsanou metodikou dosáhly kumulativní úpravy CVA výše -287 mil. Kč (2015: -472 mil. Kč) a celkové úpravy DVA 178 mil. Kč (2015: 304 mil. Kč).

Charakteristika oceňovacího procesu pro oceňování reálnou hodnotou v rámci úrovně 3

Pozice v rámci úrovně 3 zahrnuje jeden nebo více významných vstupů, jež nejsou na trhu přímo zjistitelné. Odpovědnost za oceňování pozice na reálnou hodnotu je nezávislá na obchodních útvarech.

Hierarchie reálné hodnoty

Následující tabulka uvádí postupy stanovení reálné hodnoty s ohledem na úrovně hierarchie reálné hodnoty.

V mil. Kč	Kotované tržní ceny na aktivních trzích Úroveň 1		Ceny dle oceňovacích modelů na základě zjistitelných tržních údajů Úroveň 2		Ceny dle oceňovacích modelů na základě vstupů nezjistitelných z trhu Úroveň 3		Celkem	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
AKTIVA								
Finanční aktiva k obchodování	53	89	19 834	13 438	1 057	1 198	20 944	14 725
Deriváty	-	-	12 300	12 797	1 057	1 198	13 357	13 995
Ostatní finanční aktiva k obchodování	53	89	7 534	641	-	-	7 587	730
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	29	498	314	319	80	90	423	907
Realizovatelná finanční aktiva	67 650	66 061	10 710	10 272	2 914	1 720	81 274	78 053
Dluhové cenné papíry	74	502	-	-	1 281	1 720	1 355	2 222
Aktiové nástroje	67 576	65 559	10 710	10 272	1 633	-	77 919	75 831
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	-	-	519	663	-	-	519	663
Aktiva celkem	67 732	66 648	31 377	24 692	4 051	3 008	103 160	94 348
ZÁVAZKY								
Finanční závazky k obchodování	-	-	17 967	14 926	15	30	17 982	14 956
Deriváty	-	-	13 862	14 914	15	30	13 877	14 944
Ostatní finanční závazky k obchodování	-	-	4 105	12	-	-	4 105	12
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	-	-	1 997	4 019	-	-	1 997	4 019
Vklady klientů	-	-	1 997	4 019	-	-	1 997	4 019
Emitované dluhové cenné papíry	-	-	-	-	-	-	-	-
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	-	-	452	496	-	-	452	496
ZÁVAZKY CELKEM	-	-	20 416	19 441	15	30	20 431	19 471

Změny v objemu úrovně 1 a úrovně 2

Tento odstavec popisuje změny v objemu úrovně 1 a úrovně 2 u finančních nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou v rozvaze.

V mil. Kč	2016		2015	
	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 1	Úroveň 2
Cenné papíry				
Cistý přesun z úrovně 1	-	-	-1 615	-1 539
Cistý přesun z úrovně 2	-	-	1 539	1 615
Cistý přesun z úrovně 3	-442	269	-	-
Nákupy/prodeje/ukončení	1 526	7 057	1 360	-28 011
Změny v derivátech	-	-641	-	-5 029
Změny od počátku roku k danému datu celkem	1 084	6 685	1 284	-32 964

Přesun z úrovně 1 do úrovně 3 byl proveden vzhledem k absenci kotovaných cen majetkových cenných papírů k 31. 12. 2016.

Nekotované dluhopisy byly převedeny z úrovně 2 do úrovně 3 z důvodu nedostupnosti kotovaných cen (objektivně zjistitelných vstupů) k 31. 12. 2016.

Pohyby v rámci úrovně 3 finančních nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou

Následující tabulky znázorňují vývoj reálné hodnoty cenných papírů, jejichž oceňovací modely jsou založeny na objektivně nezjistitelných vstupech.

V mil. Kč	Prosinec 2015	Zisky nebo -- ztráty do výkazu zisku a ztráty	Zisky nebo - ztráty do ostatního úplného výsledku hospodaření	Nákupy	Prodeje/ vypořádání	Přesun do úrovně 3	Přesun z úrovně 3	Retranslační rezerva	2016
AKTIVA									
Finanční aktiva k obchodování	1 198	39	-	28	-31	-	-177	-	1 057
Deriváty	1 198	39	-	28	-31	-	-177	-	1 057
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	90	22	-	103	-135	-	-	-	80
Realizovatelná finanční aktiva	1 720	-	317	50	-1 586	2 413	-	-	2 914
Aktiva celkem	3 008	61	317	181	-1 752	2 413	-177	-	4 051

V mil. Kč	Prosinec 2014	Zisky nebo -- ztráty do výkazu zisku a ztráty	Zisky nebo - ztráty do ostatního úplného výsledku hospodaření	Nákupy	Prodeje/ vypořádání	Přesun do úrovně 3	Přesun z úrovně 3	Retranslační rezerva	2015
AKTIVA									
Finanční aktiva k obchodování	1 129	172	-	118	-	168	-389	-	1 198
Deriváty	1 129	172	-	118	-	168	-389	-	1 198
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	108	-28	-	13	-	-	-	-3	90
Realizovatelná finanční aktiva	413	0	1 343	22	-58	-	-	-	1 720
Aktiva celkem	1 650	144	1 343	153	-58	168	-389	-3	3 008

Část derivátů obchodovaných na organizovaném mimoburzovním trhu byla kategorizována do úrovně 3, jelikož parametr CVA má zásadní dopad na tržní hodnotu těchto derivátů a je stanoven na základě objektivně nezjistitelných parametrů (tj. interních odhadů hodnot ukazatelů PD a LGD). Část derivátů v úrovni 3 byla rekatégorizována do úrovně 2, protože parametr CVA již nemá významný dopad na jejich tržní hodnotu. V roce 2016 byla realizovatelná finanční aktiva (akcie a dluhopisy), jejichž oceňovací modely jsou založeny na objektivně nezjistitelných vstupech, přesunuta do úrovně 3.

Zisky nebo ztráty týkající se nástrojů v úrovni 3 držených na konci vykazovaného období a uvedených ve výkazu zisku a ztráty jsou následující:

V mil. Kč	2016 Nerealizované zisky nebo - ztráty do výkazu zisku a ztráty	2015 Nerealizované zisky nebo - ztráty do výkazu zisku a ztráty
AKTIVA		
Finanční aktiva k obchodování	39	172
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	22	-28
Celkem	61	144

Finanční aktiva klasifikovaná do úrovně 3 lze zařadit do následujících dvou kategorií:

- Tržní hodnoty derivátů, u nichž má parametr CVA významný dopad a je vypočten na základě nezjistitelných vstupů (tj. interní odhady parametrů PD a LGD).
- Nelikvidní dluhopisy, akcie a fondy, které nejsou kotované na aktivním trhu a u nichž byly použity modely ocenění s nezjistitelnými parametry (např. úvěrové rozpětí) nebo nabídky makléře, a které nelze zařadit do úrovně 1 nebo úrovně 2.

Analýza citlivosti pro oceňování v rámci úrovně 3

Následující tabulka zachycuje analýzu citlivosti s využitím možných alternativ dle typu produktu:

V mil. Kč	Kladné změny reálné hodnoty při uplatnění alternativních oceňovacích parametrů		Záporné změny reálné hodnoty při uplatnění alternativních oceňovacích parametrů	
	Prosinec 2016	Prosinec 2015	Prosinec 2016	Prosinec 2015
Deriváty	25	66	-25	-92
Výkaz zisku a ztráty	25	66	-25	-92
Kapitálové nástroje	51	99	-68	-166
Výkaz zisku a ztráty	51	2	-68	-4
Ostatní úplný výsledek hospodaření	60	97	-120	-162
Celkem	1	165	-2	-258
Výkaz zisku a ztráty	59	68	-118	-96
Ostatní úplný výsledek hospodaření	185	97	-316	-162

Při odhadu těchto dopadů byly zvažovány především změny úvěrového rozpětí (u dluhopisů), parametry PD, LGD (pro výpočet CVA u derivátů) a tržní hodnoty srovnatelných majetkových nástrojů. Zvýšení (snížení) rozpětí nebo parametru PD a LGD vede k odpovídajícímu snížení (zvýšení) odpovídající tržní hodnoty.

V tabulce obsahující analýzu citlivosti byla uvažována následující rozpětí možných alternativ nezjistitelných vstupů:

- u dluhových cenných papírů úvěrová rozpětí v rozsahu +100 základních bodů a -75 základních bodů,
- u kapitálových nástrojů cenové rozpětí mezi -10 % a +5 %,
- u CVA u derivátů zvýšení/snížení ratingu PD o jeden stupeň, rozpětí parametru LGD mezi -5 % a +10 %.

Skupina zvážila dopad přecenění akciových nástrojů společnosti Visa Europe Ltd. a provedla opětovný výpočet reálné hodnoty svého podílu ve společnosti Visa Europe Ltd., aby reflektovala aktuální tržní podmínky (s přihlédnutím k prováděné analýze citlivosti došlo k pohybu v položkách Kapitálové nástroje a Ostatní úplný výsledek hospodaření).

Finanční nástroje, jejichž reálná hodnota je uvedena v příloze účetní závěrky

Následující tabulka obsahuje reálné hodnoty a hierarchii reálné hodnoty finančních nástrojů, jejichž reálná hodnota je uvedena v příloze účetní závěrky ke konci roku 2016 a ke konci roku 2015.

	Účetní hodnota	Reálnou hodnotou	Kotované tržní ceny na aktivních trzích - úroveň 1	Ceny dle oceňovacích modelů na základě zjistitelných tržních údajů - úroveň 2	Ceny dle oceňovacích modelů na základě vstupů nezjistitelných z trhu -úroveň 3
2016					
V mil. Kč					
AKTIVA					
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	173 100	173 100	-	-	-
Finanční aktiva držena do splatnosti	167 899	202 628	171 750	30 868	10
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	22 328	22 816	-	1 311	21 505
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	577 453	583 845	-	-	583 845
ZÁVAZKY					
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	911 350	927 576	-	23 558	904 018
Vklady bank	114 282	113 714	-	-	113 714
Vklady klientů	786 876	787 261	-	-	787 261
Emitované dluhové cenné papíry	9 173	24 936	-	23 558	1 378
Ostatní finanční závazky	1 019	1 019	-	-	1 019
FINANČNÍ ZÁRUKY A PŘÍSLIBY					
Finanční záruky	19 465	611	-	-	611
Neodvolatelné přísliby	100 971	1 014	-	-	1 014
2015					
V mil. Kč					
AKTIVA					
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	111 027	111 027	-	-	-
Finanční aktiva držena do splatnosti	160 988	198 187	167 490	30 697	-
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	34 717	35 194	-	-	35 194
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	532 524	552 385	-	576	551 809
ZÁVAZKY					
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	811 679	826 718	-	31 313	795 405
Vklady bank	83 915	83 223	-	-	83 223
Vklady klientů	709 817	709 728	-	-	709 728
Emitované dluhové cenné papíry	15 493	31 313	-	31 313	-
Ostatní finanční závazky	2 454	2 454	-	-	2 454
FINANČNÍ ZÁRUKY A PŘÍSLIBY					
Finanční záruky	20 960	20 960	-	-	20 960
Neodvolatelné přísliby	87 876	87 876	-	-	87 876

Reálná hodnota úvěrů a záloh poskytnutých zákazníkům a úvěrovým institucím byla vypočtena na základě diskontování budoucích peněžních toků s ohledem na dopady úroku a úvěrového rozpětí. Vliv úrokové sazby vychází z pohybů tržních sazeb, zatímco změny úvěrového rozpětí jsou odvozeny z parametru PD použitého pro výpočet interních rizik. Pro účely výpočtu reálné hodnoty byly úvěry a

zálohy utříděny do skupin homogenních portfolií na základě ratingové metody, ratingového stupně, splatnosti a země, kdy byly poskytnuty.

Reálné hodnoty finančních aktiv držených do splatnosti jsou buď převzaty přímo z trhu, nebo jsou určeny na základě přímo zjistitelných vstupních parametrů (tj. výnosové křivky).

U závazků bez smluvní splatnosti (např. vklady na požádání) představuje minimální reálnou hodnotu jejich účetní hodnota.

Reálná hodnota emitovaných cenných papírů a podřízených závazků oceněných na úrovni zůstatkové hodnoty po amortizaci vychází z tržních cen nebo zjistitelných tržních parametrů, pokud jsou k dispozici, v opačném případě je stanovena odhadem po zvážení aktuálních úrokových sazeb; v tomto případě jsou tyto zařazeny do úrovně 3.

Reálná hodnota ostatních závazků oceněných na úrovni zůstatkové hodnoty po amortizaci je stanovena odhadem po zvážení aktuálních úrokových sazeb a vlastního úvěrového rozpětí; tyto jsou zařazeny do úrovně 3.

Reálná hodnota podrozvahových závazků (tj. finanční záruky a nevyužité úvěrové přísliby) je stanovena odhadem za pomoci regulatorního koeficientu pro přepočet úvěru. Výsledné úvěrové ekvivalenty jsou posuzovány jako ostatní rozvahové položky aktiv. Rozdíl mezi vypočtenou tržní hodnotou a nominální hodnotou hypotetických úvěrových ekvivalentů představuje reálnou hodnotu těchto podmíněných závazků.

Reálná hodnota nefinančních aktiv

Následující tabulka obsahuje reálné hodnoty a hierarchii reálné hodnoty nefinančních nástrojů ke konci roku 2016 a 2015:

2016					
V mil. Kč Aktiva jejichž reálná hodnota je uvedena v příloze účetní závěrky	Účetní hodnota	Reálnou hodnotou	Kotované tržní ceny na aktivních trzích - úroveň 1	Ceny dle oceňovacích modelů na základě zjistitelných tržních údajů -úroveň 2	Ceny dle oceňovacích modelů na základě vstupů nezjistitelných z trhu -úroveň 3
Investice do nemovitostí	2 390	2 569	-	-	2 569
2015					
V mil. Kč Aktiva jejichž reálná hodnota je uvedena v příloze účetní závěrky	Účetní hodnota	Reálnou hodnotou	Kotované tržní ceny na aktivních trzích - úroveň 1	Ceny dle oceňovacích modelů na základě zjistitelných tržních údajů -úroveň 2	Ceny dle oceňovacích modelů na základě vstupů nezjistitelných z trhu -úroveň 3
Investice do nemovitostí	4 949	4 297	-	-	4 297

Investice do nemovitostí

Investice do nemovitostí se oceňují na základě znaleckých posudků zpracovaných nezávislými soudními znalci s příslušnou odbornou kvalifikací. Ocenění investičního majetku je prováděno s využitím srovnávací a investiční metody a to na základě porovnání a analýzy s relevantními srovnatelnými transakcemi týkajícími se investic a pronájmu, včetně zohlednění poptávky v blízkosti příslušného nemovitého majetku. Charakteristické aspekty obdobných transakcí, jež se následně uplatňují ve vztahu k danému majetku, zahrnují velikost, umístění, podmínky, kovenanty a ostatní významné faktory.

Aktiva držená k prodeji (prodávané nemovitostní fondy) se oceňují reálnou hodnotou na jednorázové bázi, kdy je jejich účetní hodnota snížena na reálnou hodnotu sníženou o náklady spojené s prodejem. Oceňovací techniky jsou založené na totožných vstupech a technikách jako jsou uvedeny výše v případě Investic do nemovitostí.

43. Finanční nástroje dle kategorií v souladu s IAS 39

Skupina rozděluje finanční nástroje do obchodního a bankovního (investičního) portfolia v souladu s pravidly BASEL II dle vyhlášky ČNB č. 163/2014 Sb. o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry (dále jen „vyhláška ČNB č. 163/2014“). Skupina používá několik technik k řízení rizik pro bankovní a účetní knihu (viz bod přílohy 40).

Tabulka níže zobrazuje třídy finančních aktiv a závazků reportovaných skupinou podle požadavků IFRS 7.

K 31. prosinci 2016
Kategorie finančních nástrojů

V mil. Kč	Úvěry a pohledávky	Držené do splatnosti	K obchodování	Označené jako oceňované reálnou hodnotou	Realizovatelné	Finanční závazky v naběhlé hodnotě	Deriváty označené jako zajišťovací nástroje	Finanční leasing dle IAS 17	Celkem
AKTIVA									
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	173 100	-	-	-	-	-	-	-	173 100
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	22 328	-	-	-	-	-	-	-	22 328
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	562 301	-	-	-	-	-	-	15 152	577 453
Derivátové finanční nástroje s kladnou reálnou hodnotou	-	-	13 357	-	-	-	519	-	13 876
Aktiva k obchodování	-	-	7 587	-	-	-	-	-	7 587
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	-	-	-	423	-	-	-	-	423
Realizovatelná finanční aktiva	-	-	-	-	81 274	-	-	-	81 274
Finanční aktiva držená do splatnosti	-	167 899	-	-	-	-	-	-	167 899
Finanční aktiva celkem	757 729	167 899	20 944	423	81 274	-	519	15 152	1 043 940
ZÁVAZKY									
Vklady bank	-	-	-	-	-	114 282	-	-	114 282
Vklady klientů	-	-	-	1 997	-	786 876	-	-	788 873
Emitované dluhové cenné papíry	-	-	-	-	-	9 173	-	-	9 173
Ostatní finanční závazky	-	-	-	-	-	1 019	-	-	1 019
Derivátové finanční nástroje se zápornou reálnou hodnotou	-	-	13 877	-	-	-	452	-	14 329
Závazky z obchodování	-	-	4 105	-	-	-	-	-	4 105
Finanční závazky celkem	-	-	17 982	1 997	-	911 350	452	-	931 781

K 31. prosinci 2015
Kategorie finančních nástrojů

V mil. Kč	Úvěry a pohledávky	Držené do splatnosti	K obchodování	Označené jako oceňované reálnou hodnotou	Realizovatelné	Finanční závazky v naběhlé hodnotě	Deriváty označené jako zajišťovací nástroje	Finanční leasing dle IAS 17	Celkem
AKTIVA									
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	111 027	-	-	-	-	-	-	-	111 027
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	34 717	-	-	-	-	-	-	-	34 717
Úvěry a jiné pohledávky za klienty	518 302	-	-	-	-	-	-	14 222	532 524
Derivátové finanční nástroje s kladnou reálnou hodnotou	-	-	13 995	-	-	-	663	-	14 658
Aktiva k obchodování	-	-	730	-	-	-	-	-	730
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	-	-	-	907	-	-	-	-	907
Realizovatelná finanční aktiva	-	-	-	-	78 053	-	-	-	78 053
Finanční aktiva držená do splatnosti	-	160 988	-	-	-	-	-	-	160 988
Finanční aktiva celkem	664 046	160 988	14 725	907	78 053	-	663	14 222	933 604
ZÁVAZKY									
Vklady bank	-	-	-	-	-	83 915	-	-	83 915
Vklady klientů	-	-	-	4 019	-	709 817	-	-	713 836
Emitované dluhové cenné papíry	-	-	-	-	-	15 493	-	-	15 493
Ostatní finanční závazky	-	-	-	-	-	2 454	-	-	2 454
Derivátové finanční nástroje se zápornou reálnou hodnotou	-	-	14 944	-	-	-	496	-	15 440

Závazky z obchodování	-	-	12	-	-	-	-	-	12
Finanční závazky celkem	-	-	14 956	4 019	-	811 679	496	-	831 150

44. Poplatky za audit a ostatní poradenství

Následující tabulka obsahuje základní poplatky za audit a ostatní odměny auditorům (České spořitelny, a.s. a dceřiných společností; auditorem byla především společnost Ernst & Young Audit, s.r.o.) za rok 2016 a 2015:

V mil. Kč	2016	2015
Poplatky za audit	50	44
Poplatky za ostatní poradenství	166	4
Celkem	216	48

45. Podmíněná aktiva a závazky

V rámci obvyklých obchodních transakcí vstupuje skupina do různých finančních operací, které nejsou zaúčtovány v rámci výkazu o finanční situaci a které se označují jako podrozvahové finanční nástroje. Pokud není uvedeno jinak, představují níže uváděné údaje nominální částky podrozvahových operací.

Z praktických důvodů není možné zveřejňovat informace o nejistotách týkajících se částek či termínu jakýchkoli plnění souvisejících s podmíněnými závazky nebo o možnostech příslušných úhrad.

Soudní spory

K rozvahovému dni jsou proti skupině vedeny soudní spory vznikající v rámci její běžné činnosti. Právní prostředí v České republice se mění a vyvíjí, soudní procesy jsou nákladné a jejich výsledky nepředvídatelné. Mnoho částí současné legislativy zůstává neproověřených a existují nejistoty ohledně interpretace soudů v řadě oblastí. Vliv těchto nejistot nemůže být kvantifikován a bude znám pouze v případě konkrétních rozhodnutí sporů vedených proti skupině.

Proti skupině probíhají spory ve vztahu k různým požadavkům a nárokům speciální povahy. Skupina se také hájí v několika právních sporech u arbitrážního soudu. Skupina nezveřejňuje detaily sporů, neboť zveřejnění by mohlo ovlivnit výsledek těchto sporů a vážně tak poškodit zájmy skupiny.

Přestože nemůže být konečný výsledek vedených soudních sporů s přiměřenou jistotou určen, skupina se domnívá, že různé soudní spory, do kterých je zapojena, nebudou mít významný dopad na její finanční situaci, budoucí provozní výsledky či peněžní toky.

Pokud skupině na základě vedeného soudního sporu vznikl současný závazek (smluvní nebo mimosmluvní), který je důsledkem minulých událostí a je pravděpodobné, že k vyrovnání závazku bude nezbytný odtok prostředků představujících ekonomický prospěch a může být proveden spolehlivý odhad výše závazku, účtuje skupina o rezervě na tento soudní spor (viz bod 32 přílohy).

Závazky z úvěrových příslibů, záruk a akreditivů

Záruky a standby akreditivy, které představují neodvolatelné potvrzení, že skupina provede platby v případě, že klient nebude moci splnit své závazky vůči třetím stranám, nesou stejné riziko jako úvěry. Dokumentární a obchodní akreditivy, které představují písemný závazek skupiny vystavený na základě žádosti jejího klienta, že poskytne třetí osobě určité plnění, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky, jsou zajištěny převedením práva k užívání zboží a nesou tudíž menší riziko než přímé úvěry.

Přísliby úvěrů představují nevyužitá oprávnění klientů k poskytnutí úvěrů, záruk či akreditivů. Úvěrové riziko spojené s přísliby úvěrů představuje pro skupinu potenciální ztrátu. Skupina odhaduje tuto potenciální ztrátu na základě historického vývoje parametrů CCF, PD a LGD. Parametry CCF vyjadřují pravděpodobnost, že skupina bude plnit ze záruky nebo bude muset poskytnout úvěr na základě vystaveného úvěrového příslibu.

Záruky, neodvolatelné akreditivy a úvěrové přísliby podléhají stejným postupům v rámci standardního úvěrového procesu, pokud jde o sledování úvěrového rizika a předpisy pro úvěrovou činnost skupiny. Vedení skupiny se domnívá, že tržní rizika spojená se zárukami, neodvolatelnými akreditivy a nečerpanými úvěrovými přísliby jsou minimální.

Skupina v roce 2016 vytvořila rezervy na podrozvahová rizika k pokrytí potenciálních ztrát, které mohou plynout z těchto podrozvahových transakcí. K 31. 12. 2016 činila celková částka těchto opravných položek 725 mil. Kč (2015: 406 mil. Kč), viz bod 32 přílohy.

V mil. Kč	2016	2015
Závazky ze záruk a akreditivů	19 465	20 960
Nečerpané úvěrové přísliby	100 971	87 876
Celkem	120 436	108 836

46. Analýza zbytkové splatnosti

Níže je uveden přehled aktiv a závazků skupiny na základě předpokládané splatnosti k 31. 12. 2016 a 31. 12. 2015:

V mil. Kč	2016		2015	
	Do 1 roku	Nad 1 rok	Do 1 roku	Nad 1 rok
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	173 100	-	111 027	-
Finanční aktiva k obchodování	20 651	293	14 364	361
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	14	409	473	435
Realizovatelná finanční aktiva	9 033	72 241	2 619	75 435
Úvěry a pohledávky	122 983	476 798	132 452	434 790
Finanční aktiva držaná do splatnosti	13 097	154 802	7 413	153 574
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	519	-	663	-
Hmotný majetek	-	10 456	-	12 318
Investice do nemovitostí	-	2 390	-	4 949
Nehmotný majetek	-	4 284	-	3 966
Účasti v přidružených společnostech a společně řízených podnicích	-	753	-	-
Daňové pohledávky	611	136	740	146
Aktiva držaná k prodeji	320	-	-	-
Ostatní aktiva	3 636	-	3 858	-
Aktiva celkem	343 964	722 562	273 609	685 974
Finanční závazky k obchodování	17 982	-	14 956	-
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	1 997	-	3 610	409
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	435 576	475 774	346 299	465 380
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	452	-	496	-
Rezervy	-	2 006	-	1 862
Přísliby a poskytnuté záruky	-	725	-	406
Ostatní rezervy	1	177	2	314
Daňové závazky	109	188	100	621
Závazky související s aktivy drženy k prodeji	125	-	-	-
Ostatní závazky	9 554	130	4 983	183
ZÁVAZKY CELKEM	465 796	479 000	370 446	469 175

47. Podrobnosti o společnostech zcela nebo částečně vlastněných skupinou k 31. prosinci 2016

V níže uvedených tabulkách jsou uvedeny významné dceřiné společnosti zahrnuté do konsolidace, majetkové účasti v přidružených společnostech účtované ekvivalenční metodou a ostatní majetkové podíly.

Název a sídlo společnosti	2016		2015	
		Podíl v %		Podíl v %
Dceřiné společnosti zahrnuté do konsolidace				
Uvěřovací instituce				
Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
Ostatní finanční instituce				
brokerjet České spořitelny, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
CEE Property Development Portfolio 2 a.s. („CPDP 2 a.s.“)	Praha	100,0 %		100,0 %
CEE Property Development Portfolio B.V. („CPDP B.V.“)	Nizozemí	20,0 %		20,0 %
CS Investment Limited	Guernsey	0,0 %		100,0 %
CS Property Investment Limited („CSPIL“)	Kypr	100,0 %		100,0 %
Czech and Slovak Property Fund B.V. („CSPF B.V.“)	Nizozemí	20,0 %		20,0 %
Czech TOP Venture Fund B.V. („CTVF B.V.“)	Nizozemí	84,0 %		84,0 %
Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
Erste Leasing, a.s.	Znojmo	100,0 %		100,0 %
Factoring České spořitelny, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
MOPET CZ a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %*
REICO investiční společnost České spořitelny, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
s Autoleasing SK, s.r.o.	Slovensko	100,0 %		100,0 %
s Autoleasing, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
Ostatní				
BECON s.r.o.	Praha	0,0 %		100,0 %
BGA Czech, s.r.o.	Praha	100,0 %		100,0 %
Campus Park a.s.	Praha	0,0 %		100,0 %
CP Praha s.r.o.	Praha	100,0 %		100,0 %
CPDP 2003 s.r.o.	Praha	100,0 %		100,0 %
CPDP Logistics Park Kladno I a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
CPDP Logistics Park Kladno II a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
CPDP Prievozská a.s.	Slovensko	100,0 %		100,0 %
CPP Lux S.A.R.L.	Lucembursko	99,9 %		99,9 %
ČS do domu, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
Erste Corporate Finance, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
Energie ČS, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
Erste Grantika Advisory, a.s.	Brno	100,0 %		100,0 %
Euro Dotácie, a.s.	Slovensko	66,0 %		66,0 %
Gallery MYŠÁK a.s.	Praha	0,0 %		100,0 %
Nové Butovice Development s.r.o.	Praha	0,0 %		100,0 %
Realitní společnost České spořitelny, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
s IT Solutions CZ, s.r.o.	Praha	100,0 %		100,0 %*
Holding Card Sevice, s.r.o.	Praha	69,0 %***		100,0 %
VĚRNOSTNÍ PROGRAM IBOD, a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
Ostatní majetkové podíly				
Ostatní finanční instituce				
DINESIA a.s.	Praha	100,0 %		100,0 %
Ostatní				
CBCB - Czech Banking Credit Bureau, a.s.	Praha	20,0 %		20,0 %
Erste Group Shared Services (EGSS), s.r.o.	Hodonín	40,0 %		40,0 %
Investičníweb s.r.o.**)	Praha	100,0 %		100,0 %
ÖCI-Unternehmensbeteiligungs G.m.b.H.	Rakousko	40,0 %		40,0 %
Procurement Services CZ, s.r.o.	Praha	40,0 %		40,0 %
První certifikační autorita, a.s.	Praha	23,3 %		23,3 %
RVG Czech, s.r.o.	Praha	100,0 %		100,0 %
s IT Solutions SK, spol. s r.o.	Slovensko	0,00 %		23,5 %
S SERVIS, s.r.o.	Znojmo	100,0 %		100,0 %
Global Payments, s.r.o.	Praha	10,0 %		0,0 %
Trenčín Retail Park 1 a.s.	Slovensko	100,0 %		100,0 %
Trenčín Retail Park 2 a.s.	Slovensko	100,0 %		100,0 %

*) Zvýšení (pohyb) přímého podílu na základním kapitálu nebyl k 31. 12. 2015 zapsán v obchodním rejstříku.

***) Česká spořitelna, a.s. koupila od své dceřiné společnosti brokerjet České spořitelny, a.s., majetkový podíl ve společnosti Investičníweb s.r.o., tato změna nebyla k 31. 12. 2015 zapsána v obchodním rejstříku.

****) Od roku 2016 plně konsolidovaná účetní jednotka.

Skupina zahrnuje účasti v nemovitostních fondech CPDP B.V. a CSPF B.V. do své konsolidované účetní závěrky metodou plné konsolidace. Přestože skupina v těchto nemovitostních fondech vlastní 20% podíl na základním kapitálu a nemá většinový podíl na hlasovacích právech ani nemá zastoupení v představenstvu, vložila do fondů významné další prostředky pro investiční účely, a náleží jí tak téměř veškeré výnosy i rizika plynoucí z investice.

V průběhu roku 2016 došlo k následujícím změnám v portfoliu dceřiných a přidružených společností:

- V lednu proběhla likvidace společnosti CS Investment Limited.
- V lednu, červnu a prosinci společnosti Czech and Slovak Property Fund B.V. a CS Property Investment Limited vrátily část emisního ážia bance.
- V srpnu proběhla likvidace společnosti s IT Solutions SK, spol. s r.o.
- V říjnu skupina prodala 100 % svého podílu ve společnostech BECON s.r.o., Nové Butovice Development s.r.o., Campus Park a.s., a Gallery MYŠÁK a.s. V říjnu změnila společnost Erste Energy Services, a.s. název na Energie ČS, a.s.
- V roce 2016 získala skupina podstatný vliv na společnosti Global Payments s.r.o. (prostřednictvím své dceřiné společnosti Holding Card Service s.r.o.). V září 2016 Banka zvýšila svůj podíl ve společnosti Holding Card Service, s.r.o. z 0,2 mil. Kč na 423,4 mil. Kč (z toho nepeněžitý vklad byl ve výši 423 mil. Kč). Zároveň Slovenska spořitelna, a.s. investovala do společnosti Holding Card Service, s.r.o. 190,2 mil. Kč. Vzhledem ke vkladu společnosti Slovenska spořitelna, a.s. se podíl České spořitelny v Holding Card Service, s.r.o. snížil ze 100 % na 69 %.

Ostatní změny:

K 1.1.2017 bude zahájena likvidace společností s IT Solution CZ, sr.o. a Brokerjet.

V průběhu roku 2015 došlo k následujícím změnám v portfoliu dceřiných a přidružených společností:

- V červnu 2015 banka prodala 100 % svého podílu ve společnosti Smíchov Real Estate, a.s.
- V září 2015 banka prodala 100 % svého podílu ve společnosti CPDP Shopping Mall Kladno, a.s.
- V září 2015 banka zvýšila svůj podíl ve společnosti MOPET CZ a.s. prostřednictvím úpisu dalších akcií v částce 25 mil. Kč a zvýšila svůj podíl na jejím základním kapitálu z 93,9 % na 95,4 %.
- V listopadu 2015 banka prodala 100 % svého podílu ve společnosti Trenčín Retail Park a.s.
- V prosinci 2015 banka odkoupila další akcie společnosti MOPET CZ a.s. za 1 mil. Kč a zvýšila svůj podíl na jejím základním kapitálu z 95,4 % na 100 % – tato změna nebyla k 31. 12. 2015 zapsána do obchodního rejstříku.
- V prosinci 2015 banka od stávajících akcionářů odkoupila další akcie společnosti s IT Solutions CZ, s.r.o. za 24 mil. Kč a zvýšila svůj podíl na jejím základním kapitálu ze 40 % na 100 % – tato změna nebyla k 31. 12. 2015 zapsána do obchodního rejstříku.

48. Události po rozvahovém dni

Po rozvahovém dni nedošlo k žádným významným událostem, které by měly dopad na účetní závěrku.